

Výroční zpráva

Rady České televize

o činnosti České televize v roce 1998

První část

OBSAH

1. Úvod

1.1. Česká televize na prahu roku 1998	4
1.1.1. Výchozí situace	4
1.2. Česká televize po 1. dubnu 1998	10
1.3. K inovované struktuře výroční zprávy Rady České televize	13

2. Činnost České televize

2.1. Kalendárium	15
2.2. Služba České televize veřejnosti vysíláním programů	29
2.2.1. Přehled tvorby podle programových typů	30
2.2.2. Podstatné programové změny	40
2.2.3. Oblasti soustředěného zájmu:	
2.2.3.1. Zpravodajství a diskusní pořady redakce zpravodajství České televize v roce 1998	42
2.2.3.2. Česká televize ve službě dětským divákům a jejich rodičům	51
2.2.3.3. Volební rok 1998 ve vysílání České televize	54
2.3. Česká televize na internetu	65
2.4. Etický panel České televize v roce 1998	68
2.5. Česká televize a její účast v soudních sporech	71
2.6. Česká televize v zrcadle tisku	
2.6.1. Obraz České televize jako instituce	73
2.6.2. Obraz České televize jako producenta pořadů	74
2.6.3. Česká televize v českém tisku roku 1998 - souhrn	76

3. Hlavní závěry Rady České televize o činnosti České televize	77
---	----

4. Vlastní činnost <i>Rady České televize</i>	80
4.1. Složení a práce <i>Rady České televize</i>	80
4.1.1. Členové <i>Rady České televize</i>	
4.1.2. Sekretariát <i>Rady České televize</i>	
4.1.3. Jednání <i>Rady České televize</i> v roce 1998	
4.1.4. Agenda <i>Rady České televize</i> v roce 1998	
4.1.5. Účast členů <i>Rady České televize</i> na konferencích v roce 1998	
4.1.6. Setkání <i>Rady České televize</i> s dalšími veřejnými institucemi v roce 1998	
4.1.7. Důležitá rozhodnutí <i>Rady České televize</i> v roce 1998	
4.1.8. Expertní analýzy a studie, zadané <i>Radou České televize</i> v roce 1998	
4.2. Obsazení funkce generálního ředitele <i>České televize</i>	85
4.3. Stížnosti řešené <i>Radou České televize</i> v roce 1998	87
5. Přílohy	90

1. ÚVOD

1.1. Česká televize na prahu roku 1998

V lednu 1998 vstupovala *Česká televize* do sedmého roku své existence, který se pro ni zároveň stal rokem dosud nejvýznamnějších změn, jaké od svého založení prožila. Abychom snáze pochopili, co rok 1998 pro *Českou televizi* znamenal a jaký byl, musíme si připomenout situaci, v níž se *Česká televize* na přelomu let 1997 a 1998 nacházela. Nelze porozumět těmto proměnám (a nezbytnosti těchto změn) bez znalosti základních historických souvislostí vzniku a fungování *Česká televize*, bez popisu jejího organizačního a technicko-strukturního stavu a bez systémové charakteristiky jejích hlavních rozhodovacích a kontrolních mechanismů.

1.1.1. Výchozí situace

Na jaře 1997 stála nově zvolená *Rada České televize* před úkolem znovu definovat poslání televize veřejné služby v České republice. Souvisí to se skutečností, že její předchůdkyně zahájila svou činnost v roce 1992, tedy před vznikem duálního systému televizního vysílání v České republice. Ve svých konstitutivních dokumentech tedy nemohla vycházet z praktických zkušeností s jeho fungováním. Léta jejího působení v rámci duálního systému, tedy roky 1994 - 1996, kdy *Česká televize* čelila nejtvrdějšímu náporu silného komerčního vysílatele, byla charakterizována velkými výkyvy na mediální scéně, zaváděním nových způsobů měření sledovanosti a hledáním relevantních kritérií pro hodnocení efektivity obou stanic. Rok 1997, kdy získávala první zkušenosti nová *Rada České televize*, se už odehrával ve znamení mnohem stabilnějších poměrů.¹

Rada České televize musela v zájmu veřejnoprávního vysílání v České republice začít především zhodnocením zkušeností, které *Česká televize* získala během prvních tří let svého působení v duálním modelu televizního vysílání. Dále potřebovala nalézt nové a přesnější vymezení úkolů, které napříště bude *Česká televize* v rámci služby veřejnosti plnit. Teprve po zevrubné inventuře mohla *Rada České televize* shrnout své poznatky do několika hlavních závěrů:

¹ Výjimkami v tomto směru bylo zavedení peplemeterů v České republice do provozu od 1. června 1997 a zvýšení televizního poplatku zákonem č. 135/1997 s účinností od 1. července 1997.

- **Česká televize se za dobu své existence stala respektovaným audiovizuálním médiem poskytujícím službu veřejnosti.** Česká televize se od roku 1992 dokázala v očích veřejnosti zbavit pověsti přímé a ve skutečnosti nezměněné nástupkyně předlistopadové Československé televize. Česká veřejnost postupně začala opouštět představu České televize jako státní instituce a identifikovala se s Českou televizí jako s médiem, které je důvěryhodné, veřejnosti slouží a vychází vstříc jejím potřebám.
- **Česká televize dosáhla za pět let své existence významných úspěchů v oblasti televizní a filmové produkce, především v oblasti hrané tvorby.** Mimořádný divácký ohlas získaly především televizní seriály (a to často i adaptace náročnějších literárních předloh) a filmy, které Česká televize buď produkovala, nebo se na nich podílela jako koproducent a získala k nim dlouhodobá vysílací práva.
- **Česká televize ne vždy splňovala požadavky na kvalitní zpravodajské a publicistické relace a diskusní pořady.** Tyto relace opakovaně nenaplnovaly požadavek přesnosti, věcné správnosti a nestrannosti. Z nezávislých externích analýz zadaných Radou České televize vyplynula řada konkrétních pochybení, a to jak ve vedení agendy, tak v nevhodné volbě prostředků verbální i nonverbální komunikace jednotlivými reportéry a moderátory. Zpravodajství věnovalo příliš mnoho pozornosti agendě orgánů státní moci a státní správy, především vlády a parlamentu, nepřístupovalo k této agendě dostatečně kriticky a vyznačovalo se velkou povrchností a závislostí na omezeném počtu zdrojů. Citelně se projevoval nedostatek systematičnosti v přípravě a prezentaci témat, která dlouhodobě poutala pozornost veřejnosti, a malý - respektive téměř žádný - tlak na jasné uzavření významných kauz. Vedení České televize na veškeré připomínky Rady České televize reagovalo pouze formálně a např. výsledky nákladných analýz práce moderátorů zprostředkovalo adresátům psychologicky natolik nevhodným způsobem, že byly de facto znehodnoceny.
- **Vedení přehlíželo závažné nedostatky ve zpravodajských relacích a diskusních pořadech, u některých publicistických formátů tolerovalo časté používání manipulativních postupů a bránilo se zavedení přísnějších hodnotících kritérií.** Nevytvořilo funkční nástroj kontroly etické stránky vysílaných pořadů, založený na profesionálním úsudku nezávislých externích odborníků.
- **Vedení České televize nenacházelo dost odhodlání ke zpřísnění kritérií zejména pro posuzování zpravodajských a publicistických pořadů.** Názor Rady České televize, že významnou cestou nápravy by bylo soustavné vzdělávání pracovníků České televize (a to hlavně těch, kteří se podílejí na tvorbě zpravodajských a publicistických pořadů), byl přehlížen a bagatelizován.

- **Česká televize** sice zůstala nositelkou významné tradice české filmové a televizní tvorby, ale zároveň ve své organizační struktuře stále důrazněji konzervovala zjevné chybné stereotypy v řízení a kontrole a trvala na jejich udržování.
- **Česká televize nedokázala** - přes veškerou snahu a řadu nadějných pokusů - vyvinout důstojný a důvěryhodný soubor pořadů, které by analyzovaly, vysvětlovaly a přibližovaly živá, kontroverzní, nová či nejasná témata veřejnosti. Hlavní diskusní pořad *Debata*, s nímž Česká televize vstupovala do roku 1998, sloužil především k prezentaci politiků na obrazovce, méně již k rozborům politických či jiných společensky závažných témat. Zmíněný pořad byl navíc negativně zatížen zcela nevhodnou volbou moderátora, který svým pseudolidově nepoučeným přístupem devalvoval jakoukoliv věcnou diskusi a hlubší soustředění na probírané téma.
- **Organizační struktura České televize se vyznačovala nezřetelnou posloupností odpovědností.** Česká televize dlouhodobě podceňovala svou vlastní úlohu instituce poskytující službu veřejnosti televizním vysíláním a soustřeďovala se především na roli výrobce televizních pořadů. Toto podcenění role České televize jako vysílatele se odráželo také v asymetrickém uspořádání organizační struktury, v tzv. *producentském systému*. Vzorem původního producentského systému České televize měla být *BBC*. V praxi však vedení České televize naplnilo jen jednu stránku producentského systému v pojetí *BBC*, tj. konstituovalo producentská centra a tvůrčí skupiny. Neustavilo však druhý pilíř této struktury, hierarchie editorů odpovídajících za vysílání (což jsou např. v *BBC* - abychom se drželi téže inspirace - pozice tzv. *Commissioning Executive* a *Editorial Policy*).
- **Tento stav je historicky pochopitelný. Organizační struktura státní Československé televize před rokem 1989 byla plně podřízena požadavku direktivního řízení.** Hierarchicky strukturovaná soustava hlavních redakcí a redakcí a personálně velmi silný tým ředitele programu umožňovaly důslednou kontrolu téměř každého pořadu před jeho uvedením. Tento systém fungoval z hlediska původního zadání, tj. aby vedení Československé televize představovalo pouze „převodní páku stranického a státního vedení“, velmi účinně. Protože byl znám jako „systém redakcí“, respektive hlavních redakcí, zdiskreditoval se uvnitř České televize jako synonymum direktivní řídicí struktury podvazující jakoukoli tvůrčí svobodu a iniciativu. To také vysvětluje, proč byl tento systém po roce 1989 odsouzen k zániku a proč byl nahrazen tzv. *producentským systémem*, který se v České televizi udržel do roku 1998. Proměnu výstižně popsal Ivo Mathé: „Česká televize použila základní organizační strukturu, kterou vytvořili její vedoucí pracovníci - ještě pod hlavičkou Československé televize - během roku 1991. Jednalo se o zásadní změnu ve vztazích mezi řízením programu, vlastní tvorbou, výrobou a ekonomickými hledisky. Tento kvalitativně nový vztah byl podmíněn zrušením tzv. hlavních redakcí, značným 'odtučněním'“

dramaturgie a ostatních kategorií redakčních pracovníků, spojeným s přechodem na větší množství tvůrčích skupin koncentrovaných jen do několika producentských center a studií“.²

- **Restrukturalizací získalo tehdejší vedení nově vznikající České televize možnost dokončit očistu instituce od zkompromitovaných představitelů předlistopadové Československé televize a zároveň výrazně zeštíhlit její personální obsazení.** Současně zaniklo rozdělení kompetencí organizačních složek podle žánrů. Nové uspořádání mělo na první pohled řadu výhod, zejména pro autory televizních pořadů. Zmizela jedna z nejtypičtějších a zároveň nejostudnějších vlastností totalitní instituce, totiž absence alternativních cest. Když byl nyní scenárista se svým námětem odmítnut v jedné tvůrčí skupině, měl možnost obrátit se na jinou. Jednotlivé týmy ztratily monopol na určitý žánr a vznikly podmínky k interní soutěži mezi jednotlivými tvůrčími skupinami (ty alespoň načas - než se vazby mezi tvůrci a tvůrčími skupinami upevnily - fungovaly). To byl významný pozitivní rys tzv. producentského systému, který zejména v začátcích znamenal průlom do zavedených zvyklostí a naději na vytvoření pružné, moderní instituce, schopné účinně komunikovat s veřejností a vytvářet autentickou mediální kulturu ve všech oblastech svého činnosti. Jakkoli byl ovšem tento princip z počátku přínosný, začal rychle degradovat do podoby postupně se utužujících stereotypů spolu s tím, jak si většina tvůrčích skupin vytvářela velmi úzký okruh stálých spolupracovníků (scenáristů, režisérů atd.). Tím se základní výhoda, kterou zpočátku producentský systém znamenal, začala vytrácet.
- **Producentský systém v té podobě, v jaké vznikl v České televizi roce 1992, ovšem v sobě skrýval závažnou konstrukční chybu,** která se plně projevila až v letech 1994 a 1995. Strukturu, na níž byla v roce 1992 založena Česká televize, vytvářeli v hlavních rysech sami producenti. Proto nebylo překvapující, že odpovídala jejich představě o funkci televize. V praxi to znamenalo, že první vedení jednoznačně preferovalo úlohu České televize jako výrobce pořadů před její funkcí vysílatele a tomu přizpůsobovalo její strukturu, sled kompetencí a odpovědností. Systém interní soutěže byl navíc „stavěn“ na prostředí, v němž měla Česká televize fakticky postavení monopolního vysílatele (nástup FTV Premiéra v červnu 1993 prakticky nepocítila, zatímco příchodu TV NOVA v únoru 1994 naopak nedokázala účinně čelit)
- V důsledku podcenění role vysílatele Česká televize nevytvářela ani zdaleka optimální vysílací schéma, které by umožňovalo efektivně využít vyrobené a nakoupené pořady a archivní fondy. Vysílací okruh ČT 1 trvale trpěl neujasněnou koncepcí. Poměrně dobře fungovalo vysílací schéma výlučně profilovaného a přesně cíleného okruhu ČT 2, a to zejména od 20:00 hodin, zatímco ČT 1

² Ročenka České televize 1992. Praha 1993, s. 15.

zdaleka nesplňoval požadavky, které lze klást na všeobecně koncipovaný vysílací okruh televize veřejné služby, určený v evropském pojetí široké veřejnosti.

- **Citelný pokles příjmů z reklamy roku 1994, který se v roce 1995 změnil v hluboký propad,³ vedl Českou televizi k dílčímu přehodnocení další strategie. Kroky, které v této situaci Česká televize podnikla, nelze jednoznačně hodnotit jako racionální (např. plošné snížení počtu pracovníků), neboť k nim přistoupila bez zevrubné analýzy a v některých směrech jimi v důsledku podvázala možnost svého dalšího rozvoje. Pokles příjmů se České televizi v roce 1995 sice podařilo částečně kompenzovat nárůstem počtu plátců televizního poplatku,⁴ ale přesto již v červnu 1995 musela přistoupit k drastickým úsporným opatřením.⁵ V roce 1996 dosáhla kladného hospodářského výsledku jen díky prodeji budov a pozemků.⁶ Především prodej domu v Jindřišské ulici a přenesení provozu z něj na Kavčí hory pak legitimovaly dostavbu objektu producentských center, jímž se areál rozrostl o další rozměrnou součást.**

Tyto poznatky vedly Radu České televize na sklonku roku 1997 k závěru, že je v souvislosti s končícím funkčním obdobím stávajícího generálního ředitele nezbytné vypsát na funkci generálního ředitele České televize výběrové řízení. Při svém rozhodnutí vycházela z toho, že je to nejčistší řešení, které televizi veřejné služby umožní předejít problémům, které by nevyhnutelně nastaly v nejbližších letech a jejichž kořeny spatřovala především v organizační struktuře neodpovídající nárokům doby a konzervativní odolnosti stávajícího vedení vůči zásadnějším změnám. Zároveň sledovala Rada České televize cíl připravit Českou televizi co nejlépe na to, aby byla schopna zdárně čelit výzvám, které ji očekávají kolem roku 2000 a bezprostředně po něm. Po pečlivé analýze jejího stavu, organizační struktury, finanční situace a především vývojového potenciálu a po posouzení perspektiv vývoje na české mediální scéně proto Rada České televize dne 3. prosince 1997 vypsala v řádném termínu výběrové řízení na místo generálního ředitele České televize. Důvodem k tomuto kroku byla legitimní otázka, zda právě stávající generální ředitel je schopen předložit nejlepší vizi vývoje České televize v dalším funkčním období.

³ Mathé, Ivo; Dubová, Eva; Paluska, Ladislav: *Česká televize - služba veřejnosti. Financování a jeho perspektivy*. Praha, květen 1997, s. 10, příloha č. 1.

⁴ Především v souvislosti se zákonem č. 252/1994 Sb., který sice nezměnil výši televizního poplatku, ale poprvé stanovil (v § 8) sankci za jeho neplacení, a s následnou společnou kampaní *Českého rozhlasu a České televize*.

⁵ Zejména ke snížení počtu zaměstnanců o 10%, rozpočtu všech útvarů České televize v Praze o 6,5% a nákladů studií v Brně a Ostravě o 6,2%. Viz *Ročenka České televize 1995*, Praha 1996, s. 13.

⁶ Šlo o prodej budovy v Jindřišské ulici za 320 mil. Kč a pozemku Kavčí hory - Východ za 218 mil. Kč. Viz Mathé, Ivo; Dubová, Eva; Paluska, Ladislav: *Česká televize - služba veřejnosti. Financování a jeho perspektivy*. Praha, květen 1997, s. 10, příloha č. 1.

I když je obtížné zpětně interpretovat motivaci tělesa, které se rozhoduje tajnou volbou svých členů, zpětně lze chování *Rady České televize* vyložit tak, že v průběhu tříkolového výběrového řízení *Rada České televize* shledávala stále zřetelněji, že základní podmínkou k tomu, aby se uskutečnily potřebné organizační změny, aby byla posílena role *České televize* jako vysílatele a aby se změnilo pracovní klima v celé instituci, je volba člověka nezatíženého stávajícími stereotypy. **Bylo zřejmé, že má-li dojít k ozdravení České televize, musí jít o člověka s kritickým pohledem na kvalitu služeb, které Česká televize poskytuje veřejnosti.** *Rada České televize* rovněž usilovala o to, aby v čele televize veřejné služby v České republice stál někdo, kdo bude vyvíjet neustálý a důsledný tlak na zvyšování kvality zpravodajských a publicistických pořadů, které tvoří jeden z nejdůležitějších skladebných prvků jejího vysílání. **To vedlo k volbě Mgr. Jakuba Puchalského, který z kandidátů nejlépe splňoval představy *Rady České televize* o nositeli potřebných změn.**

1.2. Česká televize po 1. dubnu 1998

V rozruchu, který vznikl kolem nástupu nového generálního ředitele 1. dubna 1998, výměny členů vrcholného managementu *České televize* po 1. dubnu 1998 a některých dalších personálních změn, poněkud uniklo pozornosti veřejnosti, jakých skutečných výsledků nové vedení *České televize* ve velmi krátké době dosáhlo. Hodnocením průběhu celého roku 1998 se podrobně zabývá celá tato zpráva, ale v úvodu pokládá *Rada České televize* za důležité zdůraznit několik podstatných a neprávem opomíjených skutečností. Dále zmíněná fakta totiž názorně vypovídají o tom, nakolik byla z hlediska televizních diváků a plátců televizního poplatku změna v čele *České televize* potřebná a jak se projevila.

Prvním velkým úkolem, s nímž se nové vedení muselo vyrovnat při naplňování poslání veřejnoprávní televize, bylo mediální zvládnutí voleb. Nové vedení nastupovalo do *České televize* necelé tři měsíce před mimořádnými volbami do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky. Nejprve bylo třeba zajistit, aby *Česká televize* beze zbytku splnila svou úlohu a poskytla v souladu se zákonem občanům České republiky „objektivní, ověřené, všestranné a vyvážené informace pro svobodné vytváření názorů“ a pro jejich odpovědné rozhodování v těchto volbách. Zatímco před volbami do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR v roce 1996 připravila *Česká televize* jediný speciální pořad (*Karanténu*), v období volební kampaně před volbami do Poslanecké sněmovny v roce 1998 **vysílala navíc tři speciální Arény, v nichž se postupně utkali předsedové všech kandidujících stran a hnutí v divácky atraktivním formátu televizního pořadu a v hlavních vysílacích časech.** Kromě toho po dobu volební kampaně **upravila strukturu zpravodajské relace „21“ tak, aby každý den bylo dvacet minut věnováno odborným mluvčím jednotlivých politických stran k diskusi o specializovaných tématech.** Je zřejmé, že v roce 1998 *Česká televize* splnila svou úlohu vysílatele veřejné služby v předvolební kampani **podstatně lépe než v roce 1996.**

Není bez zajímavosti, že např. *Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE)* ve své závěrečné zprávě o loňských parlamentních volbách v České republice vyzdvihla úlohu *České televize* **během jejich přípravy.** Zajištěním komfortního, nestranného a objektivního předvolebního servisu tedy dosáhla *Česká televize* necelé tři měsíce po nástupu nového vedení významného mezinárodního uznání. I to svědčí o tom, že volba nového generálního ředitele byla přinejmenším z hlediska posilování některých důležitých atributů standardního mechanismu demokratického politického života v České republice správná a potřebná.

Důležitým programovým krokem nového vedení České televize se na počátku září 1998 stala změna formátu hlavní zpravodajské relace České televize, tedy Událostí, provázená startem nového zpravodajského pořadu Události plus. Nešlo jen o nové znělky, dva moderátory a jiný vzhled studia: novými zásadami se začala řídit také volba agendy Událostí a novou podobu má i jejich struktura. Česká televize v tomto případě respektovala moderní televizní trendy a vycházela z přání diváků. Aby si ověřila, jak tyto změny působí, uskutečnila speciální průzkum.⁷ Z jeho výsledků vyplývá, že 46,9% všech diváků hodnotí nové znělky jako lepší, 22,3% jako stejné a pouze 4,6% diváků jako horší. Nové studio hodnotí jako lepší opět 46,9% diváků, jako stejné 17,5% a jako horší 9,2% diváků. Dva moderátory uvítalo 51,4% diváků, za zhoršení pokládají zavedení moderátorské dvojice necelá 3% diváků. Celkově se 51,4% diváků domnívá, že došlo ke zlepšení formátu zpravodajství, 23,8% diváků hodnotí formát jako stejně dobrý a pouze 3,1% diváků se domnívá, že je nový formát horší. **Závěry výše zmíněného výzkumu nepřímou potvrdily také výsledky měření sledovanosti prostřednictvím peplemeterů, neboť celková průměrná sledovanost Událostí (tzv. rating) vzrostla z 13,5% v prvním týdnu září na 15,6% v prvním týdnu října** (těmito čísly je procentuálně vyjádřen podíl diváků Událostí na celé dospělé populaci České republiky).

Nešlo o sezónní výkyv daný návratem diváků z dovolených, neboť podíl na trhu (tzv. *audience share*) ve stejném období stoupl z 32,16% na 33,47%, což znamená, že šlo o nárůst počtu diváků na úkor ostatních televizních stanic v České republice. Například nedělní Události v září a říjnu 1998 opakovaně dosáhly sledovanosti přes 21% a podílu na trhu rovných 40%, což byl výsledek ještě koncem srpna 1998 s těžší předvídatelný. Překvapivý efekt přinesl i nový zpravodajský pořad Události plus, který v dlouhodobém průměru sleduje více než 7% všech televizních diváků v České republice, což je denně okolo 22:00 hodin pozoruhodný výsledek. Pro srovnání: je to průměrně 23% všech těch, kteří se tou dobou v České republice dívají na kteroukoli televizní stanici.⁸ **Sledovanost jistě není jediným měřítkem kvality a úspěšnosti změn, k nimž ve zpravodajství došlo, ale svědčí přinejmenším o tom, že Česká televize nyní slouží vyššímu procentu diváků než dříve,** což posiluje její legitimitu. Ještě důležitější však je, že Česká televize během velmi krátké doby dokázala vyvinout a úspěšně prosadit kvalitní svébytnou a plnohodnotnou zpravodajskou relaci, která otevírá druhé večerní časové pásmo na okruhu ČT 1, tj. Události plus.

Významný strukturální krok podniklo nové vedení České televize zřízením pozice ředitele pro strategický rozvoj, do jehož kompetence přešly v létě 1998 organizační složky, které hrají pro další rozvoj České televize klíčovou roli - především personalistika a informatika. Nové a z hlediska provozu

⁷ Pro úsporu finančních prostředků jej provedla APA, oddělení sociologického výzkumu České televize. V týdnu od 21. do 27. září 1998 oslovila APA regionálně i sociodemograficky reprezentativní vzorek 750 respondentů, z nichž dotazník vyplnilo více než 72%, což je ve srovnání s obdobnými výzkumy návratnost velmi dobrá.

⁸ Zdroj všech údajů v tomto odstavci: TN AGB MF - TV PROJEKT ATO (Asociace televizních organizací),

funkčnější uspořádání zároveň odstranilo disproporce a nelogické vazby, které byly až do poloviny roku 1998 v organizační struktuře *České televize* zabudovány a znesnadňovaly její racionální řízení a ekonomičtější provoz. *Rada České televize* konstatuje, že *Česká televize* začala poprvé za celou dobu své existence pracovat na věrohodném konceptu svého rozvoje v příštích letech, který by nebyl toliko reakcí vynucenou technickým vývojem celého odvětví, přenesla svou pozornost na své funkční uspořádání a začala je systematicky přizpůsobovat předvídatelným požadavkům, které na ni budou v horizontu nejbližších dvou nebo tří let kladeny. Výrazem nového přístupu *České televize* v tomto směru se stal dokument *Česká televize na prahu třetího tisíciletí*, který přesvědčivě vymezil agendu a stanovil základní směry rozvoje *České televize* a priority jejího nového vedení. *Rada České televize* vítá rovněž skutečnost, že tento dokument je koncipován tak, aby umožňoval průběžnou kontrolu toho, jak jsou jeho jednotlivé cíle naplňovány.

Nové vedení *České televize* začalo s plnou vážností a důsledně prosazovat principy eticky korektního chování tvůrců jako samozřejmý profesionální předpoklad jejich práce. Důležitým momentem změny se stal také tlak na etickou stránku pořadů, které *Česká televize* vysílá. Rekonstruovaný *Etický panel České televize*, působící na základě nového statutu a praktického jednacího řádu a složený převážně z významných osobností veřejného života stojících mimo *Českou televizi*, prokázal za krátké období (byl ustaven po dvou přípravných schůzkách v listopadu 1998) svou funkčnost. *Rada České televize* v něm spatřuje signál, že *Česká televize* napříště nebude bez povšimnutí přecházet eticky sporné aspekty svého vysílání.

Devět měsíců působení nového managementu představuje v životě instituce, jako je *Česká televize*, velmi krátké období. Do mnoha oblastí, např. do výroby filmů, seriálů a inscenací, se ještě vůbec nemohlo promítnout. Z hlediska faktorů, které rozhodly o vypsání výběrového řízení v roce 1997 a o jeho výsledku v únoru 1998, se však ukazuje významný kvalitativní skok, patrný zejména ve zpravodajství a publicistice. Dosažené zlepšení pak bylo provázeno zřejmým posílením legitimacy *České televize* jako vysílatele veřejné služby v očích diváků. Podle velmi konkrétních a systematicky koordinovaných přípravných kroků, které *Česká televize* učinila v závěru roku 1998, pak můžeme důvodně předpokládat, že tento trend bude v průběhu roku 1999 pokračovat.

1.3. K inovované struktuře výroční zprávy *Rady České televize*

Rada České televize svou výroční zprávu o činnosti *České televize* v roce 1998 - stejně jako v roce 1997 - rozdělila do dvou částí. **První část** věnovala činnosti *České televize* jako výrobce a vysílatele televizních programů a hodnocení toho, nakolik se *České televizi* dařilo být v tomto roce „televizí veřejné služby“. **Druhá část** výroční zprávy se věnuje technické a ekonomické stránce působení *České televize* v roce 1998; *Rada České televize* ji předloží (obdobně jako druhou část zprávy za rok 1997, kterou předložila v září 1998) na přelomu srpna a září 1999.

Při přípravě výroční zprávy za rok 1998 si *Rada České televize* stanovila jeden podstatný cíl: **dát výroční zprávě logičtější strukturu**, vyhodnotit větší množství faktografických údajů a **podat v tomto dokumentu přehlednější, úplnější a plastičtější obraz hodnocení činnosti České televize Radou České televize**, než jaký výroční zprávy *Rady České televize* poskytovaly v minulosti. Členové *Rady České televize* přitom vycházeli z poznatků, které získali studiem výročních zpráv předchozí *Rady České televize*, ze zkušeností, které získali při práci na tzv. „dodatku“ k výroční zprávě za rok 1997, i z vlastní praxe. Oblasti, které by podle přesvědčení členů *Rady České televize* měly být těžištěm výroční zprávy, tedy výroba a vysílání *České televize*, výroční zprávy *Rady České televize* v uplynulých letech zpravidla opomíjely hodnotit. Zcela chyběla podstatná informace o tom, jak v daném roce *Česká televize* svou výrobou a vysíláním naplnila zákon č. 483/1991 Sb.

Výroční zpráva *Rady České televize* o činnosti *České televize* v roce 1998 je tedy rozdělena do dvou částí (viz výše). První část zprávy se - po řadě diskusí uvnitř *Rady České televize* a po jednáních se zástupci *Stálé komise pro sdělovací prostředky PS Parlamentu ČR* - tentokrát více opírá o vlastní hodnocení členů *Rady České televize*. Zprávu zahajuje **úvod**, který charakterizuje situaci *České televize* na prahu roku 1998 a v obecných rysech popisuje vývoj, jímž *Česká televize* v roce 1998 prošla. Následuje výklad a hodnocení **činnosti České televize**, jehož součástí jsou na jedné straně údaje o vysílání a odvysílaných pořadech, na druhé straně hodnocení nejvýznamnějších počínů v oblasti vysílání (např. zpravodajského pokrytí voleb). *Rada České televize* v této kapitole hodnotí, **jak se Česká televize v roce 1998 vyrovnala s posláním, jež pro formulují příslušné zákonné normy** (především Zákon 483/1991 Sb. o České televizi v platném znění) a vyhodnocení ohlasů na činnost *České televize* v tisku. Samostatnou kapitolu představují **hlavní závěry**, v nichž *Rada České televize* shrnuje výsledky svých hodnocení. Výroční zpráva je doplněna kapitolou o **činnosti Rady České televize** a přílohami. Vzhledem k tomu, že rok 1998 byl pro *Českou televizi* rokem nestandardním a v mnoha ohledech přelomovým, je ve výroční zprávě věnována přednostní pozornost

zvláště těm oblastem fungování a působení *České televize*, jichž se změny roku 1998 nejvíce dotkly (např. zpravodajství).

2. Činnost České televize

2.1. Kalendárium České televize 1998

Rada České televize předkládá stručný chronologický přehled nejvýznamnějších počínů České televize v roce 1998 a událostí, které měly na chod této instituce významný vliv. Soustředila se na vysílané či vyráběné pořady a na zásadní události, které buď znamenaly předěl ve vývoji celé instituce, nebo významným způsobem signalizovaly změnu vztahů České televize k dalším významným institucím. V přehledu záměrně vynechala dílčí inovace v technologiích a technickém vybavení, jelikož se domnívá, že pro posouzení toho, jak Česká televize plnila v roce 1998 své poslání, nejsou podstatné. Kurzívou jsou odlišeny všechny významné události, které se netýkají přímo jednotlivých pořadů.

1. leden – na vysílacím okruhu ČT 1 se odehrála televizní premiéra filmu *Kolja*, který získal cenu americké Akademie filmového umění Oscar v kategorii neanglicky mluvený film; tuto „smutnou komedii“, na jejíž produkci se podílela Česká televize, natočil režisér Jan Svěrák podle scénáře svého otce Zdeňka.

2. leden – na ČT 2 začalo vysílání 24dílného dokumentárního cyklu *Bigbít*, věnovaného československé rockové hudbě v letech 1956 až 1989.

3. leden – propojení Senátu Parlamentu České republiky s objektem zpravodajství České televize

3. leden – na ČT 2 zahájen cyklus *Cizí slovo poezie* v týdenní periodicitě prezentující verše domácích i zahraničních básníků v interpretaci Jiřího Dědečka

4. leden – na ČT 1 první část z dvacetidílného cyklu otázek spojených se vstupem České republiky do NATO, vysílaného pod názvem *Co my nato*

4. leden – na ČT 2 začal hudební cyklus *Ti nejlepší z klasiky* přenosem komorního koncertu z kláštera sv. Anežky v Praze a výstavy deskových maleb Mistra Theodorika; stereofonní modulaci spolu s Českou televizí šířil Český rozhlas na stanici Vltava (poslední vydání cyklu 3.1. 1999)

5. leden – Rada České televize ukončila přijímání projektů uchazečů o post generálního ředitele České televize

5. leden – na ČT 2 začal cyklus *Internet a já*, popularizující „médiu 21. století“ prostřednictvím jeho známých uživatelů – J. Grygara, P. Jakeše, O. Neffa, J. Vodňanského a dalších

6. leden – na ČT 1 filmem *Kam čert nemůže* odstartován cyklus *A byl to český trháč*, sestávající z „dvaapadesáti nejnavštěvovanějších filmů naší kinematografie“

9. leden – záznam divadelního představení *Stromy umírají vstoje* z Mahenova divadla v Brně pod režijním vedením Zbyňka Srby

10. leden – na ČT 2 záznam představení Mozartovy opery *Mitridate, král pontský* z Covent Garden v Londýně

11. leden – na ČT 1 první vydání *Nota bene*, ostravské hudební soutěže o muzikantech, písničkářích a zpěvácích, kteří zasáhli do historie naší taneční a populární hudby 60. a 70. let; moderátorka Petra Černocká (poslední vydání 3. května)
15. leden – na ČT 2 premiéra dlouhometrážního dokumentu *Bez milosti* vyprávějícího o životě a smrti Heliadora Píky
18. leden – uvedení dalšího dílu volného cyklu *Cesty k sousedům - Údolím kampu k Dunaji* na ČT 2
19. leden – *Česká a Slovenská televize podepsaly smlouvu o spolupráci*
19. leden – na ČT 2 první vydání kulturní revue o možných cestách umění, vysílané pod názvem *Arte fakta* připravované R. Smetanou, O. Nutzem a T. Petráněm
20. leden – na ČT 1 první vydání diskusního pořadu *Pro a proti*, v němž se diváci seznamují s názory a životními osudy dvou hostů, které spojuje i rozděluje stejný problém; moderátor Jan Pokorný
22. leden – na ČT 2 premiéra dvoudílného dokumentu *Amsterdam východu*, v němž autoři B.Šnajder a J.Krausová mapují svět drog u nás. Dokument později vyvolal řadu stížností adresovaných Radě České televize. Rada České televize konstatovala, že výtky byly z valné většiny oprávněné.
26. leden – na ČT 1 první část třináctidílného seriálu *Rozpaky kuchaře Svatopluka* uváděného se čtrnáctiletým odstupem v obnovené premiéře; titulní role Josef Dvořák, režie František Filip
28. leden – na ČT 1 televizní dramatizace Škvoreckého novely *Legenda Emöke*, natočená autorem scénáře a režisérem Vojtěchem Štursou; v hlavních rolích Viktor Preiss, Miroslav Donutil a Ingrid Timková
29. leden – na ČT 1 uvedena první část třídílného televizního filmu *Arrowsmith*, který na základě scénáře Jiřího Hubače podle románu Sinclaire Lewise natočil režisér Z. Zelenka.
31. leden – *Česká televize a Národní galerie v Praze podepsaly rámcovou smlouvu o spolupráci*
31. leden – na ČT 1 finále soutěže o nejsympatičtější maminku roku pod názvem *Missis '98*
4. únor – *Rada České televize zakončila výběrové řízení pro obsazení funkce generálního ředitele; řízení, kterého se zúčastnilo 29 uchazečů, proběhlo v několika kolech a nakonec byli vybráni tři kandidáti; tajným hlasováním poté Rada zvolila generálního ředitele pro příštích šest let – Jakuba Puchalského*
4. únor – *Česká televize a Univerzita Karlova v Praze podepsaly smlouvu o spolupráci při oslavách 650 let Univerzity Karlovy*
4. únor – *opatřeními vedoucí právního a smluvního útvaru byla vydána Kolektivní smlouva – krátkodobá část na rok 1998 a Kolektivní smlouva – dlouhodobá na období let 1998–2002*
7. únor – ve 2 hodiny 55 minut přímým přenosem ze stadionu v Parku Minami v Naganu odstartováno zprostředkování *XVIII. Zimních olympijských her Českou televizí* (z olympiády ve dnech 7. až 22. 2. Česká televize uvedla celkem 282 hodiny přenosů, záznamů a sestřihů)
7. únor – na ČT 1 přímý přenos udílení cen *TýTý '97* v Hudebním divadle v Karlíně; moderátor Marek Eben
9. únor – *rozhodnutím generálního ředitele Iva Mathé byl vydán Statut České televize*

10. únor – natáčení pilotního pořadu nové soutěžní hry pro děti z brněnského hradu Špilberku *Kasematy* v režii Mojžíry Brhela. Nová soutěž nahradí dosavadní Hledání pokladu a bude vysílána v rámci Studia Oáza
14. únor – na ČT 2 záznam představení hry *Kočí hra* od Istvána Örkényho v nastudování pražského Divadla na Vinohradech
21. únor – na ČT 2 záznam představení Beethovenovy opery *Fidelio* na otevřené scéně v rakouském Bregenzu s orchestrem Vídeňských symfoniků pod taktovkou U. Schirmera
23. únor – přímý přenos z *Přivítání olympijských medailistů v Praze*, vysílaný na ČT 1 v době od 19:59 do 21:44 hodin, se stal sledovaností dospělých ve výši 54,4 % a podílem na publiku o hodnotě 79 % nejúspěšnějším pořadem uvedeným Českou televizí v roce 1998
25. únor – na ČT 1 premiéra filmu *Bumerang*, vyprávěcího podle předlohy Jiřího Stránského o mužích určených k likvidaci v komunistickém uranovém lágru 50. let; film produkovala Česká televize a režíroval Hynek Bočan
25. únor – na ČT 1 *Šest dnů, které otřásly demokracií*, dokumentární rekonstrukce neznámých a zapomenutých událostí z února roku 1948 podle tajných archivů KSČ a StB
28. únor – na ČT 1 přímý přenos vyhlášení vítězů a předávání cen Český lev '97 nejlepším českým filmům a jejich tvůrcům; moderátor Bolek Polívka
28. únor – na ČT 1 televizní premiéra českého filmu *Král Ubu*, natočeného podle proslulé grotesky Alfreda Jarryho režisérem F. A. Brabcem v produkci České televize; snímek je držitelem prestižního ocenění Český lev 1996
3. březen – na ČT 2 první část 13dílného cyklu dokumentárních esejů Františka Koukolíka o odvěkém sváru lidského života, vysílaného pod názvem *Hádala se duše s tělem*
4. a 5. březen – na ČT1 vysílán dvoudílný dokument *Jan Masaryk* připravený k 50. výročí smrti této osobnosti P. Kosátkem, M. Kolářem a J. Brabcem
7. březen – na ČT 2 záznam českobudějovického *Operního galakonzertu* ke 120. výročí narození Emy Destinové
8. březen – na ČT 1 první část volného cyklu *Nevyjasněná úmrtí*, věnovaného životu a smrti známých osobností, jejichž konec přišel nečekaně a za ne zcela jasných okolností; první část patřila životu a smrti Jiřího Šlitra
12. březen – na ČT 1 premiéra filmu *Marian* s příběhem romského chlapce, který hledá lásku a porozumění; film natočený za účasti České televize je debutem režiséra P. Václava
13. březen – Česká televize a Národní muzeum podepsaly rámcovou smlouvu o spolupráci
14. březen – na ČT 2 záznam hry *Ritter, Dene, Voss* od rakouského autora Thomase Bernharda nastudované J. A. Pitínským v pražském Divadle Na zábradlí
15. březen – uvedení premiéry pohádky *O Držgrešlovi a Drždukátovi* na ČT 1

18. březen – odvysílán první dokument z cyklu mapující život, ale i smrt významných představitelů naší kultury posledních desetiletí *Nevyjasněná úmrtí. Jó, to jsem ještě žil* režisérky Olgy Somerové tak odstartoval sérii divácky i kritikou vřele přijatých dokumentů z ostravské tvůrčí skupiny Štvřna – Poštulka. Cyklus je vyráběn ve spolupráci s WCF

19. – 20. březen – generální ředitel Ivo Mathé se zúčastnil 4. zasedání televizního shromáždění EBU v pražském hotelu Forum

26. březen – *opatřením ředitelky programu byl ustaven Charitativní panel*

26. březen – premiéra dokumentu režiséra Petra Hviždě *Cisterciáci* na ČT 2

27. březen – *Česká televize a Národní divadlo podepsaly smlouvu o spolupráci*

28. březen – na ČT 1 přímý přenos z Národního divadla v Praze u příležitosti předávání *Cen Thálie '97* za nejlepší interpretační výkony v oblasti divadla; moderátor Milan Lasica

29. březen – na ČT 2 televizní premiéra unikátního dokumentu *Věrní zůstaneme* zachycujícího události u nás i ve světě v letech 1937 až 1945; scénárista a režisér Jiří Weiss

30. březen – *tiskovou konferencí na Kavčích horách se s novináři rozloučil Ivo Mathé jako generální ředitel České televize*

1. duben – *svých funkcí se ujali noví členové vrcholného managementu České televize: generální ředitel Jakub Puchalský, ředitel pro strategický rozvoj Gordon Lovitt, ředitel programu Martin Bezouška, ředitel výroby a techniky Vít Novotný, šéfredaktor zpravodajství Ivan Kytka (do 21. května), šéfproducent uměleckých pořadů Čestmír Kopecký (pověřen řízením). Nový generální ředitel České televize Jakub Puchalský na tiskové konferenci na Kavčích horách seznámil novináře s hlavními tezemi svého projektu, se kterým při kandidatuře na funkci předstoupil před Radu České televize, a s nejbližšími kroky nového vedení České televize; teze projektu J. Puchalského byly současně vystaveny na internetové stránce České televize*

1. duben – na ČT 1 televizní premiéra filmové komedie *Konto separato*, prvního distribučního filmu vzniklého v ostravském studiu České televize; režisér Dušan Klein ji natočil podle scénáře M. Najbrta inspirovaného skandálem kolem jedné z největších korupčních afér první republiky

2. duben – na ČT 2 premiéra dokumentu *Kámen a poznání*, který připravili Pavel Štingl a Martin Kubala k 650. výročí založení Univerzity Karlovy

4. duben – na ČT 2 premiéra televizní inscenace komorní opery Luboše Fišera *Lancelot*; scénář a režie T. Šimerda

5. duben – na ČT 2 přímý přenos koncertu *650 let Univerzity Karlovy*, uspořádaného v pražském Rudolfinu; v jeho rámci mj. provedena *Pocta Karlu IV.* od Petra Ebena

6. duben – záznam koncertu Beethovenova oratoria *Kristus na hoře Olivetské*, který zazněl v rámci *Velikonočního festivalu duchovní hudby* v katedrále sv. Petra a Pavla

8. duben – na ČT 1 pohádkový film České televize *O perlové panně*; režie V. Drha

9. duben – na ČT 2 dokument K. Fuksy *Až na dno zrady - Emanuel Moravec*, vyprávějící příběh muže, původně vlastence a legionáře, jehož jméno se za 2. světové války stalo synonymem kolaborace;

10. duben – premiéra záznamu koncertu Beethovenova oratoria *Kristus na hoře Olivetské* pořádaného v rámci Velikonočního festivalu na ČT 2. Kühnův smíšený sbor, Pražská komorní filharmonie pod vedením dirigenta Tomáše Hanuše a tři přední čeští sólisté rozezněli katedrálu sv. Petra a Pavla v Brně
10. a 11. duben – na ČT 1 dvoudílný film *Šalamoun* z cyklu *Bible - Starý Zákon*, jehož mezinárodní koprodukce se účastní i Česká televize
10. duben – na ČT 2 záznam Beethovenova oratoria *Kristus na hoře Olivetské*, jak zaznělo v katedrále sv. Petra a Pavla v rámci Velikonočního festivalu duchovní hudby Brno 1998
11. duben – na ČT 2 záznam *Koncertu operních hvězd* ze Smetanovy síně Obecního domu v Praze
11. duben – premiéra dokumentu *Elba - stopami císaře* režiséra Karla Fuksy na ČT 2
12. duben – na ČT 2 pod názvem *Pokořitelé Tróje* záznam antické trilogie podle Eurípida z pražského divadla Labyrint
12. duben – premiéra dokumentu režiséra Jiřího Vanýska *Jamáles* k 50. výročí založení JAMU v Brně na ČT 2
18. duben – uvedení záznamu divadelní hry Alejandra Casona *Stromy umírají vstoje* z Mahenova divadla na ČT 2. Roli babičky si zde zahrála legenda brněnského jeviště Vlasta Fialová, která pár dní po natáčení zemřela
23. duben – rozhodnutím generálního ředitele Jakuba Puchalského byla stanovena pravidla výběrového řízení pro obsazování některých funkcí
23. duben – premiéra pozoruhodného dokumentu režiséra Davida Charapa *Židovská cesta*, který se skupinou amerických turistů putuje po stopách svých předků u nás, v Maďarsku a v Polsku
29. duben – funkce se ujal nový ředitel ekonomiky Michael Kralert (od 1. srpna finanční ředitel)
4. – 7. květen – Česká televize uspořádala 35. ročník Mezinárodního televizního festivalu Zlatá Praha
4. květen – na ČT 1 první část původního sedmidílného seriálu *Tři králové* o třech legendách našeho domácího antifašistického odboje – plukovnících J. Balabánovi a J. Mašínovi a štábním kapitánu V. Morávkovi; seriál natočil režisér K. Kachyňa podle scénáře O. Vogeltanze
6. květen – při tiskové konferenci na Kavčích horách byla veřejnosti prezentována Studie provozního prostředí České televize, zpracovaná společností Coopers & Lybrand, která se stala jedním z východisek, o něž se opíralo nové vedení při změnách České televize; text studie byl umístěn na internetovou stránku České televize
7. květen – na ČT 2 přímý přenos *Koncertu pro Zlatou Prahu 1998* spojeného s udílením cen Mezinárodního televizního festivalu Zlatá Praha
12. květen – na ČT 2 přímý přenos *Zahajovacího koncertu 53. MHF Pražské jaro* ve Smetanově síni obecního domu v Praze
16. květen – na ČT 1 premiéra filmu *Modré z nebe* s tragikomickým příběhem žen tří generací; natočen E. Borušovičovou za účasti České televize

22. květen – Ivana Kytka ve funkci šéfredaktora zpravodajství vystřídal Zdeněk Šámal

23. květen – na ČT 2 záznam Verdiho opery *Stiffelio* v nastudování Royal Opera House Covent Garden v Londýně s José Carrerasem v titulní roli

31. květen – přímý přenos bohoslužby na Slavnost Seslání Ducha Svatého z baziliky Nanebevzetí Panny Marie na Starém Brně na ČT 2

1. červen – zřízen útvar pro strategický rozvoj s následujícími základními úkoly – spolupráce na přípravě strategie rozvoje České televize a zastřešení činnosti útvarů propojujících a integrujících instituci jako celek; proto byly do tohoto útvaru postupně zařazeny Public Relations a útvar informatiky

1. červen – vedoucím sekretariátu a tajemníkem generálního ředitele se stal Jiří Kučera

8. červen – režisér Jaromil Jireš začal natáčet v brněnském studiu scifi film *Dvojrole* o experimentu dvou lékařů s Terezou Brodskou v hlavní roli; scénář Jaroslava Moserová a Jaromil Jireš

10. červen – na ČT 1 přímým přenosem slavnostního zahájení začalo televizní zprostředkování XVI. Mistrovství světa v kopané; Česká televize odvysílala v přenosech nebo záznamech 64 utkání sehraných na tomto mistrovství světa (závěr MS v kopané 12. 7.)

10. červen – premiéra televizní inscenace soudobého rakouského dramatika Helmuta Bergera o jedné milenecké dvojici, která se rozhodla svérázným způsobem řešit své finanční potíže *Šaty dělají mrtvolu* na ČT 1; v hlavních rolích Nela Boudová a Michal Suchánek

13. červen – na ČT 2 pod názvem *Concertino Praga 1998*, přímý přenos koncertu 32. ročníku mezinárodní rozhlasové soutěže mladých hudebníků, konaného ve Španělském sále Pražského hradu

13. červen – premiéra televizní inscenace soudobého polského dramatika Slawomira Mrożka *Kouzelná noc* na ČT 2

20. červen – na ČT 1 pod názvem *Volby'98* vysílány bloky zpravodajství a komentářů k průběhu a výsledkům předčasných voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky. Na internetu České televize vznikla speciální volební stránka, na které byly nepřetržitě zveřejňovány předběžné a průběžné výsledky voleb; ve spolupráci s redakcí zpravodajství bylo zajištěno textové volební zpravodajství. Téhož dne se uskutečnilo on-line volební vysílání, první teletextové vysílání v reálném čase, diváci mohli na stránkách Teletextu České televize sledovat průběžné výsledky z voleb do Poslanecké sněmovny České republiky, a to ze všech okrsků, data přicházela z Českého statistického úřadu přes modem do České televize a prostřednictvím importního programu přímo do vysílání

20. červen – na ČT 2 uvedena ke každoročnímu *Svátku hudby* řada titulů, mj. *Noc s Mozartem* (přímý přenos koncertu z prostor pražské Bertramky), *Návrat z exilu* (portrét Bohuslava Martinů), *Kouzlo Vysokých Tater* (hudebně obrazová fantazie s hudbou P. I. Čajkovského)

21. červen – premiéra záznamu koncertu *Magdalena Kožená zpívá Bacha* z Besedního domu v Brně na ČT 2

21. červen – premiéra netradičně pojatého koncertu k třicetileté existenci brněnského Divadla Husa na provázku *Koncert pro Divadlo na provázku* na ČT 2

28. červen – premiéra pořadu *Z krajín za obzorem* na ČT 2, které si brněnská televize vybrala na 53. ročníku Mezinárodního folklórního festivalu ve Strážnici. Představili se v něm soubory ze Slovenska, Keni, Mexika, Ruska a Lužičtí Srbové z Německa

- 2.– 11. červenec – Česká televize se zúčastnila 33. ročníku Mezinárodního filmového festivalu Karlovy Vary
5. červenec – přímý přenos bohoslužby z Velehradu
10. červenec – na ČT 2 přímý přenos *Koncertu tří tenoristů* Josého Carrerase, Plácida Dominga a Luciana Pavarottiho z Martova pole pod pařížskou Eiffelovou věží u příležitosti mistrovství světa v kopané
11. červenec – na ČT 1 přímý přenos slavnostního *Vyhlášení vítězů filmového festivalu* v Karlových Varech (moderátor večera Marek Eben)
12. červenec – na ČT 1 přímý přenos *Finálového zápasu na MS v kopané* (komentátor Pavel Čapek)
15. červenec – Česká televize uspořádala koncert na pomoc sbírky pro obce zaplavené povodní v roce 1997. V přímém přenosu tak byl odvysílán koncert *Kdo může, pomůže* z Bochoře a Milokoště, kterému předcházel dokument režiséra Vladislava Kvasničky *Postav vodě hráz*; humanitárního koncertu se zúčastnil generální ředitel České televize Jakub Puchalský
17. červenec – na ČT 2 první vydání cyklu populární hudby vysílaného v premiéře pod názvem *Svou káru táhnem dál*
25. červenec – na ČT 2 záznam Prokofjevova *Ivana Hrozného*, koncertu ze 40. mezinárodního operního festivalu Smetanova Litomyšl
1. srpen – Alena Müllerová vystřídala Damiána Kaušitze ve funkci šéfproducenta publicistiky a dokumentaristiky. V působnosti útvaru pro strategický rozvoj byl zřízen útvar řízení lidských zdrojů, který komplexně zajišťuje personální, sociální a mzdové činnosti
3. srpen – Dušan Chmelíček vystřídal Alexandru Wünschovou ve funkci vedoucího právního a smluvního útvaru
3. srpen – po tříměsíčním zkušebním období získal elektronický výstřižkový servis na téma televize a média statut běžného provozu a Česká televize uzavřela s dodávající Českou informační agenturou, s.r.o. definitivní smlouvu – monitoring je zaměstnancům přístupný na interní počítačové síti
4. srpen – na ČT 2 první část třídílného dokumentu B. Šnajdera a J. Krausové *V českém zájmu* o některých úskalích politického, společenského a hospodářského vývoje po listopadu 1989
5. srpen – premiéra inscenace *Po letech* na ČT 1
6. srpen – na ČT 1 přímý přenos *Utkání snů*, exhibičního hokejového zápasu, ve kterém se v pražské Sportovní hale střetli olympijští vítězové z Nagana, hokejisté ČR, se „zbytkem světa“ v podobě výběru hráčů NHL a dalších profesionálních lig
7. srpen – na ČT 2 přímý přenos zahajovacího koncertu mezinárodního hudebního festivalu *Český Krumlov 1998*
12. srpen – zahájení výroby upoutávek televizních pořadů (v provizorních prostorách) pomocí nové technologie *AVID Media Station* a *Media Composer*
12. srpen – na ČT 1 první část dokumentární trilogie *Přerušené jaro*, věnované Jefimem Fištejnem a Milanem Maryškou událostem osmašedesátého roku

15. srpen – premiéra záznamu komedie *Revizor* Národního divadla moravskoslezského v Ostravě. V režii Zdeňka Kaloče se představili Stanislav Šárský, David Viktora, Veronika Forejtová, Jan Fišar, Apolena Veldová a další

17. srpen – zahájení natáčení třináctidílného seriálu o četnících z první republiky *Četnické humoresky* pod režijním vedením Antonína Moskalyka. Přípravy na seriál probíhaly ve spolupráci se SOLO-FILMEM, který měl na starosti literární podobu; v hlavní roli Tomáš Töpfer, kromě toho se v seriálu objeví 350 herců. Projekt vzniká v TS Souchop – Levová

17. srpen – premiéra zábavného pořadu z brněnského Boby centra *Dobře vytunelovaná show* na ČT 1

21. srpen – na ČT 1 premiéra filmu *Báječná léta pod psa*, natočeného režisérem Petrem Nikolaevem podle stejnojmenného románu Michala Viewegha o osudech jedné normální rodiny za komunistického bezčasu; film vznikl za účasti České televize

26. srpen – začlenění České televize do digitální satelitní sítě EBU, umožňující příjem a vysílání pořadů v eurovizní síti v plně digitální formě

27. srpen – na ČT 2 dokument *Rok 1953 - rozrušení strnulosti*; Karel Maršálek v něm vypráví o událostech, které usměrnily politický a společenský vývoj 20. století

31. srpen – hlavní zpravodajský pořad ČT 1 *Události* nově obohacován o publicistickou rubriku *Tady a teď*

31. srpen – na ČT 1 první vydání *Událostí Plus*, inovované zpravodajské relace vysílané kolem 22. hodiny

31. srpen – na ČT 1 začalo vysílání dvou vydání sportovního zpravodajství *Branky, body, vteřiny*, když k stávajícímu prvnímu uváděnému v cca 19:50 přibýlo od pondělí do pátku druhé následující po zpravodajství *Události plus*

31. srpen – na ČT 1 první vydání pořadu *Co vy na to - denní referendum*, v němž diváci mohli telefonicky volit odpověď na tak či onak aktuální otázky, nabízené denně od pondělí do pátku (poslední vydání 23. 12.)

1. září – zahájení vysílání *Událostí* z nově rekonstruované velkoplošné redakce v objektu zpravodajství

1. září – WWW stránky České televize změnilly zásadně svůj obsah, strukturu i grafickou podobu: vznikly zpravodajské WWW stránky, obsahově byla posílena programová a institucionální část, vznikly WWW stránky speciálně určené novinářům (*Info pro novináře*)

2. září – na ČT 1 první část dvoudílného dokumentu *Dvořák v Americe* o pobytu slavného hudebního skladatele v Novém světě (vypravěč Zdeněk Mahler)

5. září – na ČT 2 záznam Rossiniho komické opery *Turek v Itálii*, představení ve Státní operě v Praze

7. září – na ČT 1 první část sedmidílného původního seriálu *Ranč U zelené sedmy*, natočeného podle scénáře I. Pelanta režisérem M. Balajkou

7. září – na ČT 1 první vydání cestopisného cyklu *Zanzibar*, v němž Halina Pawłowska „hledá nejlepší místo na Zemi“

10. září – na ČT 2 první z 26 dílů dokumentárního cyklu BBC s názvem *Století lidí*, vyprávějícího o tom, jak proměny našeho neklidného věku ovlivňovaly život milionů obyvatel planety Země

11. září – premiéra moravského finále *Polkafest 98* na ČT 1
12. září – na ČT 1 úvodní vydání zábavného pořadu pro jednu osobnost a mnoho diváků, vysílaného pod názvem *Věšák*
18. – 19. září – proběhlo výjezdní zasedání s Radou České televize v Jevanech
19. září – na ČT 1 již pátý přímý přenos akce *Dobročinná akademie aneb Paraple*, benefičního setkání pořádaného ve prospěch konta Paraple a uváděného Zdeňkem Svěrákem
19. září – na ČT 2 *Hudba rakouské monarchie*, slavnostní koncert ke 150. výročí zasedání říšského sněmu v Kroměříži
21. září – na ČT 2 první vydání nové soutěže *Baťoh*, určené dětem a mládeži a založené na luštění zeměpisných a cestovatelských rébusů; odměna vítězům je účast na dobrodružné expedici
22. září – na ČT 2 dokument *Lidé, mám vás rád!* v němž se Helena Třeštíková zabývá vývojem mýtu osobnosti Julia Fučíka a současným stavem poznání jeho skutečné role
23. září – na ČT 1 premiéra dokumentu *Veselí nad Moravou* režiséra Jana Gogoly ml., který předcházal přímému přenosu koncertu České televize na pomoc postižených povodněmi uspořádanému ve Veselí nad Moravou
23. září – na ČT 1 přímý přenos koncertu *Mám život a naději aneb Červená ještěrka podruhé* z kostela na Bartolomějském náměstí ve Veselí nad Moravou a ze zdevastovaného zámeckého parku tamtéž; koncertu se zúčastnil generální ředitel České televize Jakub Puchalský; moderátorem přímého přenosu byl Arnošt Goldflam; výtěžek z koncertu byl 1,6 milionů korun
26. září – na ČT 2 záznam Strindbergova dramatu *Slečna Julie*, inscenovaného pražským Divadlem pod Palmovkou
30. září – na ČT 1 *Klíč od zámecké brány*, zábavný galaprogram ke 150. výročí konání ústavodárného sněmu v Kroměříži
1. říjen – v *producentském centru uměleckých pořadů* byly zrušeny dvě tvůrčí skupiny produkující zejména pořady pro děti a mládež a vytvořena jedna tvůrčí skupina se stejným zaměřením
3. říjen – na ČT 2 přímý přenos inscenace Dvořákovy opery *Rusalka* na scéně historické budovy Národního divadla v Praze
4. říjen – premiéra prvního dílu nové série hudebního cyklu *Ti nejlepší z klasiky* na ČT 2. Úvodní díl v režii Petra Hajna je věnován oratoriu *Stvoření Josefa Haydna*
8. říjen – Česká televize a Státní opera Praha podepsaly smlouvu o spolupráci
9. říjen – na ČT 2 přímý přenos koncertu *Lincoln Center Jazz Orchestra a Wynton Marsalis* z velké sálu pražské Lucerny
10. říjen – na ČT 2 přímý přenos koncertu *Moravský podzim 98* z brněnského Janáčkova divadla

10. říjen – přímý přenos závěrečného koncertu z Mezinárodního hudebního festivalu *Moravský podzim 98* z Janáčkova divadla v Brně na ČT 2

13. říjen – Česká televize a společnost ARTE podepsaly smlouvu o spolupráci

14. říjen – premiéra „brněnských“ BAKALÁŘŮ na ČT 1. Průvodcem byl Arnošt Goldflam, atmosféru povídek Pas, Systém Jarda Král a Andělé dokreslil svéráznou hudbou Petr Ulrych

17. říjen – na ČT 2 premiéra dokumentu *Nádherná léta Na provázku*, sestaveného ze vzpomínek pamětníků a z ukázek nejúspěšnějších představení

17. říjen – premiéra záznamu multimediální show z brněnského Boby centra střeoevropského souboru bicích nástrojů *Dama dama* na ČT 2, která se v rámci Moravského podzimu 98 představila s dramatických pásmem *Údolí lidí*

17. říjen – premiéra hodinového dokumentu režiséra Jiřího Vanýska *Nádherná léta Na provázku* na ČT 2

20. říjen – na ČT 2 první vydání vícedílného dokumentu *Panoráma hudby 20. století*, v němž Antonín Matzner je průvodcem nejvýznamnějšími momenty, událostmi a pronikavými změnami, kterými v našem století prošla hudba (závěrečná část 1. 12.)

24. říjen – na ČT 2 záznam představení Werfelova dramatu *Jacobowski a plukovník* v pražském Divadle na Vinohradech v režii Jiřího Menzela

27. říjen – na ČT 2 první část třídílného dokumentu *Stínoví vojáci*, rekonstruujiícího osudy čs. parašutistů vyslaných za 2. světové války z Londýna do protektorátu Čechy a Morava

28. říjen – na ČT 1 přímý přenos u příležitosti *Státního svátku České republiky* z Vladislavského sálu Pražského hradu (projev prezidenta republiky a předávání řádů a státních vyznamenání)

28. říjen – na ČT 2 záznam taneční kreace *Biliár* připravené skupinou *UNO* a prezentované v pražském Paláci kultury k desetiletému působení této taneční skupiny

28. říjen – premiéra dokumentu *Následník trůnu* na ČT 2

28. říjen – premiéra portrétního dokumentu režiséra Vladimíra Morávka *Labuť a kočička: Jiří Paukert Kuběna* na ČT 2

29. říjen – v ostravském kině Vesmír celostátní premiéra pohádky *Císař a Tabor*, kterou pro tvůrčí skupinu Arichteva – Prachařová natočil režisér a scenárista Václav Křístek

30. říjen – na ČT 2 první část osmidílného seriálu *Kapitoly z českého animovaného filmu*, mapujícího tvorbu českého kresleného filmu

31. říjen – na ČT 2 záznam koncertu *Láska Romea a Julie v hudbě*, uspořádaného v rámci mezinárodního hudebního festivalu *Pražský podzim 1998*

1. listopad – ustanoven nový *Etický panel České televize jako poradní orgán generálního ředitele*

2. listopad – podepsána smlouva mezi Českou televizí a Českým paralympijským výborem

3. listopad – podepsána smlouva mezi Českou televizí a společností *Praha – Evropské město kultury roku 2000, o.p.s.*

4. listopad – v pražském kině Lucerna premiéra dobročinného filmu režiséra Ivo Trajkova *Minulost*, který ve spolupráci se Svazem neslyšících a nedoslýchavých natočila v koprodukcii s WCF ostravská tvůrčí skupina Štvrtna – Poštulka

6. listopad – *podepsána Deklarace o partnerství s Českým rozhlasem*

7. listopad – na ČT 1 přímý přenos *Volíme veselohru století*, večera uspořádaného v pražském kině Lucerna ke století české kinematografie; v jeho průběhu diváci telefonicky volili nejpopulárnější českou komedii, vybírali ji ze sedmi titulů, které diváci České televize a čtenáři Týdeníku Televize vybrali ze sedmi desetiletí zvukového filmu. Z titulů (řazeno chronologicky) *Eva tropí hlouposti*, *Přednosta stanice*, *Císařův pekař*, *Šíleně smutná princezna*, *Tři oříšky pro Popelku*, *S tebou mě baví svět* a *Kolja* byl za komedii století zvolen film *S tebou mě baví svět* režisérky Marie Poledňákové

10. listopad – Ústav autorského práva UK a Rada České televize uspořádaly seminář „Televize bez hranic“

11. listopad – na ČT 1 první vydání zábavné soutěže *Elixír života*, zabývající se tím, jak žít trochu zdravěji a jak si o kousek prodloužit život

13. listopad – zahájení vysílání teletextu *Expres*; Česká televize převzala vysílání teletextu i na okruhu ČT 2, nová expresní služba je výběrem "nejdůležitějších" informací, tj. zprávy, sport, počasí a aktuální program České televize

13. listopad – odvysílán poslední díl úspěšného cyklu hudebních setkávání *Sešli se*

14. – 15. listopad – na ČT 1 pod názvem *Volby 98* vysílány bloky zpravodajství a komentářů k průběhu a výsledkům 1. kola voleb do Senátu Parlamentu ČR

14. listopad – na ČT 2 přenos *Concerto Bohemia 1998* ze Španělského sálu Pražského hradu, koncertu orchestrů mladých hudebníků, zvítězivších v rozhlasové soutěži vypsané pro tyto orchestry

15. listopad – záznam slavnostního udílení cen *Zlatý oříšek 1998* dětem, kteří něco mimořádného nebo výjimečného dokázaly. Cenu Zlatý oříšek předávala paní Dagmar Havlová, která nad ním rovněž převzala záštitu. Společně s Dagmar Havlovou ceny předával ministr kultury Pavel Dostál a ministr školství, mládeže a tělovýchovy Eduard Zeman.

17. listopad – *proběhlo setkání vedení České televize s Radou ČR pro rozhlasové a televizní vysílání*

21. – 22. listopad – na ČT 1 pod názvem *Volby 98* vysílány bloky zpravodajství a komentářů k průběhu a výsledkům 2. kola voleb do Senátu Parlamentu České republiky.

21. listopad – na ČT 2 záznam představení Hugova dramatu *Král se žení* v nastudování Moravského divadla v Olomouci

23. listopad – poslední vydání publicistického týdeníku *Nadoraz*

24. listopad – na ČT 2 dokument *Krátký život druhé republiky*, mapující období šesti měsíců od mnichovské dohody do 15. března 1939

25. listopad – na ČT 1 premiéra televizního filmu *Milenec lady Chatterleyové*, natočeného podle stejnojmenného románu H. D. Lawrence režisérem Viktorem Polesným

28. listopad – na ČT 2 záznam představení *Buldočina aneb Nakopnutá kára* ze studia Beseda Klicperova divadla v Hradci Králové
28. listopad – premiéra první povídky *Úpis* z cyklu *Nečekaná setkání* na ČT 1
29. listopad – na ČT 1 první ze čtyř *Adventních koncertů* s tradičními průvodci T. Fischerovou, M. Kubišovou a J. Kačerem
29. listopad – přímý přenos bohoslužby z Brna – Líšně na ČT 2
30. listopad – na ČT 1 první vydání nového týdeníku investigativní publicistiky, vysílaného pod názvem *Tady a teď plus*
1. prosinec – na ČT 2 dokument *Tisovy stíny*, v němž režisér Dušan Trančík přiblížil kontroverzní osobu slovenských dějin a politické stíny, jež přinesla jeho dramatická smrt
1. prosinec – příprava nového ženského magazínu z Brna *Džem žen*
2. prosinec – na ČT 2 celovečerní dokument *Svět Pavla Kühna* o životě a díle předního českého sborníka
6. prosinec – premiéra pohádky režiséra Vladimíra Morávka *Vašek Nešika a Šikulka Šikovná* na ČT 1
11. prosinec – premiéra dokumentu *Bitva tří císařů* k výročí vítězství Napoleona u Slavkova na ČT 2
12. prosinec – na ČT 2 záznam *Koncertu pro Evropu*, uskutečněného v bruselském Divadle de la Monnaie v předvečer letošního vrcholného zasedání Evropské unie, na němž bylo oficiálně přijato „euro“
13. prosinec – na ČT 1 premiéra filmu *Do nebička* scenáristy a režiséra K. Hanzlíka; film vzniklý za účasti České televize byl uveden v rámci Mezinárodního dětského vysílacího dne UNICEF
15. prosinec – na ČT 2 dokument *Mrva a spol.* s podtitulem *Malý průvodce dějinami českého denuncianství*
17. prosinec – na tiskové konferenci na *Kavčích horách* představila Česká televize své programové schéma na rok 1999 a dokument *Česká televize na prahu třetího tisíciletí, otevírající diskusi o budoucnosti České televize v příštích přibližně dvou letech; dokument byl vystaven na internetové stránce České televize*
18. prosinec – *součástí internetové stránky České televize se staly bohatě zpracované informace o sledovanosti programu České televize, využívající data z výzkumu sledovanosti pomocí peplemeterů*
19. prosinec – na ČT 1 přímý přenos galavečera *Sportovní hvězdy roku* s vyhlášením výsledků divácké ankety Sportovní hvězda České televize a ankety Sportovec roku 1998
19. prosinec – na ČT 2 komedie *Brouk v hlavě* francouzského klasika G. Feydeaua v inscenaci Městského divadla v Brně
20. prosinec – premiéra pohádky režiséra Eugena Sokolovského ml. *Bedna s datlemi*
23. prosinec – na ČT 1 unikátní premiéra *Návštěvního dne Miloslava Šimka a Jiřího Grossmana*, k níž došlo díky archivnímu objevu dosud nevysílaného záznamu představení z roku 1969
23. prosinec – na ČT 2 první část dvoudílného dokumentu *Láska, kterou opouštím*, definitivně posledního filmu, v němž dokumentarista Jan Špáta bilancuje svou čtyřicetiletou kariéru režiséra a kameramana

23. prosinec – poslední vydání magazínu pro děti *Studio Oáza* na ČT 1
24. prosinec – na ČT 1 v rámci nabídky *Česká televize* dětem o Vánocích uvedena premiéra pohádky *Hvězda života* v režii M. Cieslára
24. prosinec – na ČT 1 *Lotrando a Zubejda*, rodinná komedie natočená za účasti *České televize* režisérem Karlem Smyczkem podle scénáře Zdeňka Svěráka na motivy pohádek Karla Čapka
24. prosinec – premiéra hudebního pořadu *Zpívání na Zelené hoře* z poutního chrámu sv. Jana Nepomuckého na ČT 2
24. prosinec – premiéra koncertu *Zahrada boží* připomínající hudební tradice našich vánočních svátků. V koncertě z chrámu sv. Mikuláše v Ludgeřovicích se představila první dáma opery Národního divadla moravskoslezského, Eva Dřízgová-Jirušová, Hradišťan s Jiřím Pavlicou, Komorní orchestr Leoše Janáčka a dívčí sbor Bambini di Praga
24. prosinec – na ČT 2 *Jeremiáš*, další z biblických příběhů, jejichž filmové zpracování vzniká v mnohonárodní koprodukcii i za účasti *České televize*
24. prosinec – premiéra dokumentu režisérky Hany Teislerové *Svět gotiky*, který není pouhým pozitivistickým popisem znaků gotického uměleckého slohu, ale především pokusem o interpretaci gotického ducha a o objasnění některých principů, jež se, s jistou sdělnou naléhavostí, obracejí k lidstvu i na konci druhého tisíciletí
25. prosinec – premiéra koncertu *Malá vánoční hvězda* s moravským písničkářem Vlastou Redlem
25. prosinec – na ČT 1 v rámci nabídky *Česká televize* dětem o Vánocích uvedena premiéra televizní pohádky *Čerte, drž se svého kopyta* v režii Z. Havlíčka
25. prosinec – premiéra literárního portrétu *Kdo je ... Rudolf Těsnohlídek*, zakladatele tradice republikových vánočních stromů na ČT 2
26. prosinec – premiéra vánoční hry J. A. Pitínského *Převeliké klanění sotva narozenému Jezulátku aneb Betlém* na ČT 1
26. prosinec – na ČT 1 záznam představení nejúspěšnějšího českého muzikálu *Dracula* autorů K. Svobody, R. Hese a Z. Borovce
26. prosinec – na ČT 1 v rámci nabídky *Česká televize* dětem o Vánocích vysílána premiéra pohádky *O pyšném panovníkovi* v režii F. Filipa
27. prosinec – na ČT 2 záznam představení *Akt* Divadla Jára Cimrmana
28. prosinec – na ČT 2 snímek *Česká mše vánoční* dokumentující scénické provedení mše Hej, mistře! Jana Jakuba Ryby ve Stání opeře v Praze od první zkoušky po premiéru
28. prosinec – premiéra dokumentu *Českých sto nejlepších* na ČT 1
31. prosinec – televizní premiéra koncertu populární skupiny *Buty ämpläkt seretlāk*

prosinec – uzavřena Smlouva o spolupráci mezi Českou televizí a Českým paralympijským výborem zastoupeným Asociací PCC, spol.s. r. o na podporu českého paralympijského týmu v letech 1999 – 2000. Česká televize odvysílá v rámci své programové skladby 5 – 10 medailonků paralympijských vítězů, dále bude vysílat pravidelné relace z XIV. zimní deaflympiády (6. – 14. 3.1999 v Davosu) a z XI. letních paralympijských her (18. – 29.10. 2000 v Sydney). Česká televize se stane „oficiálním partnerem českého paralympijského týmu“

30. prosinec – na ČT 2 *Říkejte mi pane*, záznam koncertu Dagmar Peckové v tzv. „kalhotkových“ (chlapeckých) operních rolích, uskutečněný ve Smetanově síni pražského Obecního domu

31. prosinec – na ČT 1 280minutový blok silvestrovské zábavy vysílaný pod názvem *Neváhejte a bavte se!*

31. prosinec – na ČT 2 *Vyšetřování ztráty třídní knihy*, záznam představení Divadla Jára Cimrmana

2.2. Služba *České televize* veřejnosti vysíláním programů

Z hlediska televizních diváků a plátců televizního poplatku je *Česká televize* po většinu roku především vysílatelem, který na dvou celoplošných vysílacích okruzích systematicky poskytuje programovou alternativu k nabídce komerčních televizních stanic. Podle toho, nakolik uspokojuje jejich poptávku po pestré a vnitřně diferencované programové alternativě, ji posuzují a vybírají si z její nabídky. Škála služeb, kterou veřejnoprávní televize divákům poskytuje, proto musí být velmi široká, ale počet diváků je v jejím důsledku paradoxně mnohem nižší, než kdyby se vysílatel veřejné služby v rozporu se svým posláním zaměřil jenom na určité cílové skupiny či na širokou, nediferencovaně vnímanou veřejnost. Tyto okolnosti je třeba brát v úvahu při hledání kritérií pro posuzování úspěšnosti televize veřejné služby kdekoli v Evropě Českou republiku nevyjímaje.

Tuto část své výroční zprávy o činnosti *České televize* proto *Rada České televize* koncipovala tak, aby text ve stručném přehledu popsal klíčové oblasti vysílání *České televize* a nadto nabídl podrobnější pohled na tři oblasti, jimž *Rada České televize* v průběhu roku 1998 věnovala zvýšenou pozornost. Z dlouhodobého hlediska se v roce 1998 *Rada České televize* zaměřila především na zpravodajství a diskusní pořady, vysílání pro děti a dospívající mládež. Situace na politické scéně si v loňském roce vyžádala, aby *Rada České televize* věnovala soustředěnou pozornost způsobu, jímž *Česká televize* organizovala své předvolební a volební vysílání k volbám do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky v červnu 1998 a k volbám do Senátu Parlamentu České republiky v listopadu téhož roku. Těmto oblastem proto *Rada České televize* věnovala obsáhlejší samostatné pasáže své zprávy; ostatní inovace popsala v následující kapitolách 2.2.1. Přehled tvorby podle programových typů a 2.2.2. Podstatné programové změny.

2.2.1. Přehled tvorby podle programových typů

a) dramatická tvorba

Rada České televize při svém pohledu na dramatickou tvorbu z produkce *České televize* v roce 1998 brala v úvahu skutečnost, že nástupu nového vedení uplynula ještě příliš krátká doba, než aby se v této oblasti mohly projevit jakékoli koncepční změny, vycházející z jeho záměrů. Kvalitní produkce hrané televizní tvorby nezbytně vyžaduje důkladnou a promyšlenou předvýrobní přípravu, především vysoký podíl náročné dramaturgické práce. Předpokládá také možnost promítnout náklady spojené s výrobou konkrétních děl dramatické tvorby do rozpočtu *České televize*, a konečně zajistit pro novou tvorbu dlouhodobě plně vytižené výrobní kapacity. Proto bude *Rada České televize* moci kvalifikovaně posoudit dosažení cílů nového vedení v oblasti dramatické tvorby až koncem roku 2000.

Bez ohledu na tuto skutečnost je třeba říci, že v roce 1998 nepatřila dramatická tvorba svou kvalitou k vrcholům činnosti *České televize*. Varující je v této oblasti pro *Radu České televize* i vývoj diváckých návyků. V průběhu celého roku zaznamenával výzkum dlouhodobý pokles diváckého zájmu o klasické studiové inscenace. Zjevně upadá zájem diváků o dramatickou tvorbu v klasickém pojetí jako takovou. Z hlediska sledovanosti se výrazněji neprosadily ani seriály *Arrowsmith* a *Tři králové*, které jinak odborná kritika hodnotila vcelku příznivě. Z pohledu *Rady České televize* přitom šlo o významné tvůrčí činy. *Arrowsmith* patří ke klasickým (byť nikoliv špičkovým) dílům americké literatury a historická tematika, kterou zpracovali tvůrci *Tří králů*, představuje pole, na němž by *Česká televize* měla působit koncepčně a dlouhodobě. Výrazný divácký úspěch naopak zaznamenal seriál *Ranč U zelené sedmy*, což do budoucna dává naději, že při důraznější dramaturgii může *Česká televize* vyrábět seriály (a koneckonců i solitéry), které dokážou v dramatické reflexi zobrazovat život české společnosti a současně přivedou před obrazovku početnější publikum všech věkových kategorií.

***Rada České televize* shledala, že na základě zkušeností z roku 1998 a z let bezprostředně předcházejících, na jejichž tradici *Česká televize* v tomto roce v oblasti dramatické tvorby beze zbytku navazovala, musí televize veřejné služby v České republice najít novou, organičtější koncepci dramatické tvorby, která lépe vyjde vstříc požadavkům diváků a umožní vysílateli ze zákona na tomto poli úspěšněji čelit méně kvalitní, ale divácky atraktivnější programové nabídce komerčních stanic.**

b) filmová produkce

V roce 1998 si *Česká televize* zachovala v české filmové produkci klíčové postavení, které si vybudovala v průběhu devadesátých let. Podílela se i na vzniku nejúspěšnějšího snímku roku, filmu *Je třeba zabít Sekala*. Rada *České televize* však oceňuje i to, že se *Česká televize* v duchu své po řadu let budované tradice i v roce 1998 podílela na produkci jednoznačně nejlepšího režijního debutu roku, snímku *Co chytneš v žitě*.

Pokud *Česká televize* tradičně vyniká podporou menšinových (také „neziskových“ nebo „nezávislých“) snímků, nepochybně tím přispívá k rozvoji české filmové kultury. V roce 1998 umožnila zcela v intencích této linie vznik filmu *Minulost*, který náleží do této kategorie. Zaslouhou *České televize* tak vznikala a vzniká prostor pro experiment, příležitost pro nadějně debutanty, rodí se trendy, s nimiž se za čas setkáme v mnohem ambicióznějších projektech. Rada *České televize* je přesvědčena, že do budoucna musí *Česká televize* klást větší důraz na svou roli vysílatele a posuzovat většinu projektů z hlediska jejich potenciálního uplatnění na obrazovce. Lze důvodně předpokládat, že se bude i nadále podílet i na výrobě výjimečných kinematografických děl, která vědomě nebudou aspirovat na masový divácký úspěch.

Česká televize již od svého založení v roce 1992 vydatně těžila z tradice českých filmových pohádek. Rada *České televize* konstatuje, že *Česká televize* bohužel ztratila své dominantní postavení v této oblasti a do jisté míry ustoupila aktivitě významné komerční stanice. V roce 1998 *Česká televize* přispěla ke vzniku snímku *Císař a tambor*, který však nedosahuje kvalit předcházejícího úspěšného filmu *Lotrando a Zubejda*. Rada *České televize* proto *Českou televizi* vybízí, aby v kontextu své dramaturgie pořadů pro děti a mládež věnovala odpovídající pozornost dramatické tvorbě a systematicky a cílevědomě rozvíjela svůj podíl na produkci filmových pohádek, zejména těch, které vycházejí z klasických látek českých autorů.

Rada české televize je toho názoru, že podporou kinematografie Česká televize významně přispívá ke rozvíjení kulturní identity české společnosti, jak jí ukládá zákon.

c) dokument v programové nabídce České televize

V 90. letech se *Česká televize* prakticky stala **jedinou nositelkou tradice původního českého autorského dokumentu** a mezi terestricky vysílajícími televizemi v České republice současně také **jedinou zprostředkovatelkou kvalitní zahraniční dokumentární produkce**. Rada *České televize* se domnívá, že je to úloha, která televizím veřejné služby v současném světě organicky přísluší. *Česká televize* podporou a systematickou prezentací dokumentární tvorby na obrazovce několik významných společenských cílů představujících významnou oblast veřejného zájmu. Dokumenty ve vysílání *České televize* plnily v roce

1998 stejně jako v letech předchozích důležitou kulturně identifikační funkci. V neposlední řadě právě zásluhou *České televize* chápe i dnes české intelektuální prostředí filmový a televizní dokument jako plnohodnotnou součást české kulturní tradice.

Z přehledu dokumentů, které *Česká televize* v roce 1998 uvedla, je zřejmá snaha vyjadřovat se dokumentární tvorbou především k novějším dějinám, zejména k otázkám české státnosti a etických aspektů chování české společnosti. Zvláště etapy dějinného vývoje, které do nedávné doby nebyly veřejně probírány, představovaly i v roce 1998 významnou součást vysílání *České televize*. Z dokumentů zařazených do vysílání *České televize* v tomto roce patří do zmíněné kategorie na příklad dokumenty *Bez milosti* o životě generála Heliadora Píky, *Stínoví vojáci* o parašutistech vysazených za 2. světové války nad územím protektorátu, *Jan Masaryk* či *Věrní zůstaneme* mapující období 1937-45 a *Krátký život druhé republiky* soustředující se na měsíce mezi podepsáním mnichovské dohody a obsazením Československa německým wehrmachtem. Zájmu *České televize* neunikala ani mladší období - např. druhá polovina šedesátých let (*Přerušené jaro*) nebo 90. léta (*V českém zájmu*). **Rada České televize konstatuje, že Česká televize dlouhodobě (prakticky od svého vzniku a v návaznosti na tradici Československé televize) přispívá uváděním historizujících témat v dokumentární tvorbě významně ke kvalitě veřejné diskuse o pohledu na dějiny české společnosti.**

Řada dokumentů tohoto zaměření se soustředila na sledování rozporu mezi historickým mýtem a zjištěnými fakty (např. *Šest dnů, které otřáslly demokracii*, *Až na dno zrady - Emanuel Moravec* ale hlavně dokument o Juliu Fučíkovi *Lidé, mám vás rád*). **Rada České televize se domnívá, že neustálým prověřováním platnosti historických interpretací Česká televize roku 1998 přispívala k tomu, aby občané České republiky mohli získat sdostatek informací potřebných „pro svobodné vytváření názorů“, jak jí ukládá zákon.**

Mimořádné místo mezi původními dokumenty a dokumentárními cykly s historickou tematikou, jež uvedla ve svém vysílání v roce 1998 *Česká televize*, zaujal dvacetičtyřdílný dokumentární cyklus *Bigbít*, který představuje pozoruhodný příspěvek k poznání společenských a kulturních dějin české společnosti v období 1956 až 1989. Do téže kategorie náležel také jedinečný dokument *Vzpomínám, vzpomínáš, vzpomínáme*, v němž autoři evokovali dobu „socialistického“ Československa z hlediska dějin každodennosti a životního stylu. **Rada České televize je přesvědčena, že právě cyklus *Bigbít* a dokument *Vzpomínám, vzpomínáš, vzpomínáme* patří mezi nejvýraznější tvůrčí počiny české televize v roce 1998.** Cenným příspěvkem i pro budoucnost se stal kvalitně zpracovaný cyklus *Kapitoly z českého animovaného filmu*. Zvláštní postavení zaujal ve vysílání *České televize* v roce 1998 dokument *Kámen a poznání*, jímž *Česká televize* přispěla k oslavám 650. výročí založení Univerzity Karlovy.

Mezi nejkvalitnější dokumenty, uvedené roku 1998 v této oblasti, patří podle mínění *Rady České televize* autobiografický snímek Jana Špáty *Láska, kterou opouštím*. Naopak dokument *Amsterdam východu*, pojednávající o problematice drog, jejich distribuce a boje proti drogám, vzbudil v české odborné veřejnosti takové rozpaky, že se snímek stal předmětem stížnosti adresované *Radě české televize*. V této souvislosti *Rada České televize* konstatuje, že tuto stížnost shledala oprávněnou.

Převzaté dokumenty měly v roce 1998 ve vysílání *České televize* již tradičně vysokou úroveň, a to jak po stránce dramaturgické, tak překladatelské. V současnosti představují ceněnou a v české televizní kultuře zcela jedinečnou kvalitu. *Česká televize* stabilně uvádí cykly pořadů s přírodní, historickou či uměnovědnou tematikou, zahraniční dokumenty věnující se sportu, životnímu stylu, médiím, reklamě apod. Patrně nejvýznamnějším dramaturgickým činem *České televize* v oblasti převzatých dokumentárních pořadů bylo zařazení britského cyklu *Století lidí*.

Rada České televize konstatuje, že původní i převzatá dokumentární tvorba zaujímá v činnosti a vysílání České televize nezastupitelné místo a že Česká televize hraje nezastupitelnou a nenahraditelnou roli ve vývoji české dokumentární tvorby. Rada České televize je přesvědčena, že Česká televize si jeho svého poslání v této oblasti vědoma a že se s ním v roce 1998 vyrovnala se ctí a na vysoké kvalitativní úrovni.

d) publicistika ve vysílání *České televize* v roce 1998

Česká - zvláště aktuální, řekněme „investigativní“ - publicistika v některých oblastech dosud zdaleka nedosahuje standardu, běžného v zemích s dlouhou a nepřerušenu tradicí demokratického vývoje, provázeného kontinuální existencí svobodného tisku a elektronických médií. Právě neujasněnost kritérií a velmi volný výklad smyslu slovního spojení „investigativní žurnalistika“ stály u sporu, který se týkal publicistického pořadu *Nadoraz*, který vysílala *Česká televize* v listopadu 1998. Pokud *Rada České televize* tímto případem otevírá pasáž, kterou ve své výroční zprávě za rok 1998 věnuje publicistickým pořadům *České televize*, činí tak proto, že zmíněný případ vytvořil významný precedens pro veškerou českou investigativní publicistiku a přispěl k nové a přesnější definici tohoto pojmu v české novinářské obci jako celku.⁹ Podrobnosti této kauzy *Rada České televize* probírá v souvislosti se svou agendou na jiném místě této zprávy.

⁹ Podrobnosti celého případu jsou popsány na jiných místech této zprávy. Podrobné vysvětlení, které generální ředitel *České televize* Radě *České televize* poskytl, je - spolu s rozsáhlou dokumentární složkou -

Rada České televize pokládá za nutné zdůraznit několik aspektů tzv. kauzy *Nadoraz*. Zdůrazňuje význam obecného akceptování některých závěrů z této kauzy plynoucích, zejména toho, že do investigativní žurnalistiky a) nepatří svévolná a účelová manipulace se zjištěnými fakty vzbuzující emoce, b) že i v této oblasti může dojít ke zjevnému střetu zájmů, a je proto povinností odpovědného editora takovému případu zabránit, a že c) je nepřijatelná snaha využít televize veřejné služby k pokusu skrytým způsobem ovlivnit výsledek voleb. *Rada České televize* konstatuje, že rázné a důsledné vyřešení této kauzy posílilo uvnitř *České televize* vědomí odpovědnosti novinářů a editorů za korektní, nestranný a spravedlivý způsob prezentace zjištěných fakt a nastolilo dosud chybějící kritéria dodržování pravidel profesní etiky. Proto pokládá uzavření tohoto případu za významný pozitivní krok vedení *České televize*.

Rada České televize se publicistikou jako součástí služby, kterou *České televize* poskytuje veřejnosti, zabývala poměrně podrobně v průběhu celého roku 1998. Domnívá se, že kvalitně (byť s občasnými výkyvy) plnil v tomto roce roli magazínu investigativní žurnalistiky týdeník *Klekánice*. Je přesvědčena o společenské užitečnosti magazínu na ochranu zákazníků *Černé ovce*, který v roce 1998 rovněž nesl některé typické znaky investigativní žurnalistiky. Naproti tomu je dlouhodobě nespokojena s jednostranností pohledu, zneužíváním emocionálně manipulativních postupů a s účelovým nakládáním s fakty, které shledává v současné podobě ekologického magazínu *Nedej se*. Tyto nedostatky pořadu *Nedej se* opakovaně zjišťovala také během roku 1998 a upozorňovala na ně.

Nedílnou součástí programové skladby *České televize* jsou však i publicistické pořady, které mají zřetelně služební účel a vytvářejí platformu pro vzájemnou komunikaci a podporu příslušníků národnostních a etnických menšin, seniorů, tělesně a smyslově postižených. Představují důležitý prvek integrace příslušníků těchto menšin do většinové společnosti, respektujíc skutečnost, že jejich příslušníci jsou rozptýleni po celém území České republiky a vykonávají nenápadnou, ale neobyčejně záslužnou službu minoritám. *Rada České televize* v roce 1998 vysoce ocenila pořady typu *Seniorklub, Klíč, Klíč extra, Televizní klub neslyšících* a *Televizní klub neslyšících plus*. Vítá také publicistiku se zřejmým sociálním akcentem, jakou v roce 1998 představoval cyklus *Co je to „doma“?*. Naproti tomu *Rada České televize* v roce 1998 vyjadřovala - podobně jako v předchozím roce - určité rozpaky nad úrovní a zaměřením magazínu *Romale*.

obsaženo v příloze této zprávy. V příloze je rovněž usnesení *Etické komise Syndikátu novinářů České republiky* ze dne 6. ledna 1999, které postup generálního ředitele *České televize* charakterizovalo *de facto* jako důvodný a oprávněný.

Důležitou roli v životě české společnosti hrály v roce 1998 také speciální magazíny zaměřené na přesně definované cílové skupiny. V tomto ohledu pokládá *Rada České televize* za přínosnou existenci magazínů *Náš venkov* a *Zemědělský magazín* v programové nabídce *České televize*. Konstatuje však, že jejich úroveň byla v roce 1998 velmi kolísavá, a to jak z hlediska probírané agendy, tak z hlediska stylu a formy. Proto doporučuje, aby *Česká televize* věnovala těmto pořadům zvýšenou pozornost a zlepšila jejich kvalitu. Za pozitivní pokládá *Rada České televize* přínos *Křesťanského magazínu*, který si v roce 1998 udržoval standardní úroveň a nabídl divákům *České televize* plastický obraz života věřících v České republice.

Rada České televize konstatuje, že v roce 1998 pokrývaly publicistické pořady České televize širokou škálu aktivit české společnosti a splnily poslání, které České televizi ukládá zákon. Rada České televize zastává názor, že Česká televize změnami v oblasti investigativní žurnalistiky přispěla ke kultivaci české mediální scény a veřejně nastolila otázky, které se dotýkají samotných principů fungování občanské společnosti. Rada České televize pokládá za obecně prospěšné, že Česká televize přijetím konkrétně formulovaných zásad investigativní žurnalistiky, na jejichž dodržování lpí, převzala v této oblasti normotvornou roli pro českou žurnalistiku jako takovou.

e) hudba na obrazovce České televize

*Rada České televize konstatuje, že Česká televize, věrna svému poslání „rozvíjet kulturní identitu českého národa a národnostních a etnických menšin“ stanovenému zákonem, široce prezentovala především vážnou hudbu, ale nezapomínala ani na roli, jakou moderní populární hudba sehrála při formování názorů a postojů české společnosti především v 60. letech. Vedle pravidelných cyklických pořadů věnujících se vážné a populární hudbě *Ti nejlepší z klasiky*, *Příště u nás* a *Návštěva u paní hudby* (poznamenaného strnulostí a formalistním přístupem) zařadila během roku 1998 *Česká televize* do svého vysílání (především na ČT 2) řadu významných přenosů z koncertů a hudebních klubů. Mimořádným dílem, jímž *Česká televize* oslovila diváky, se v roce 1998 stal dokumentární cyklus *Bigbít*, který objevným způsobem mapoval vývoj rockové hudby v české společnosti (viz výše). Pro konzervativněji laděné publikum představoval významnou kulturní událost ve vysílání *České televize* v roce 1998 dokumentární cyklus *Dvořák v Americe*, jemuž sice odborná kritika vytkla některá dílčí faktografická pochybení, ale nemohla zpochybnit skutečnost, že významným dílem přispěl k poznání životních osudů Antonína Dvořáka v povědomí širší české veřejnosti. ***Rada České televize konstatuje, že v oblasti prezentace vážné hudby a kulturně historické role moderní hudby ve vývoji české společnosti Česká televize své zákonem dané poslání v roce 1998 splnila.****

f) zábavné¹⁰ pořady České televize v roce 1998

Česká televize se během roku 1998 snažila hledat cesty, jak nabídnout veřejnosti pořady, které by jí poskytovaly zábavu, tj. byly by vkusnou, hodnotnou a přitom oddechovou náplní volného času. Rada České televize se domnívá (a vyjádřila to i ve k Výroční zprávě Rady České televize o činnosti České televize v roce 1997¹¹), že tzv. televizní zábava, jakou poskytuje televize veřejné služby, by neměla být chápána jako prosté vyplňování prázdného času, ale měla by být původní, nápaditá a podporovat aktivní přístup k životu a prožívání volného času. Rada České televize si přitom uvědomuje, že se jedná o poslání velmi náročné a určované nejen vůlí jednotlivého média, leč celkovým kulturním a společenským klimatem a v neposlední řadě i finančními možnostmi příslušného média. Navíc je zřejmé, že Česká televize navazuje na tradici, jež tomuto pojetí valně nepřála, a pohybuje se v mediálním a prostředí, které tento přístup přímo popírá. Přesto je nutné, aby Česká televize na toto své poslání nerezignovala a vytrvale se snažila hledat cesty, jak vytvořit kultivovanou, přijatelnou a vskutku zábavnou nabídku.

Již ve výroční zprávě hodnotící rok 1997 musela Rada české televize konstatovat, že v pořadech se zábavní funkcí shledává malou vynalézavost a nedostatek koncepce¹². Při hodnocení roku 1998 Radě České televize nezbylo než na tomto svém hodnocení trvat. Jádrem zábavných pořadů tvoří osvědčené pravidelné pořady. Pravidelně největší spontánní divácký ohlas vyvolával pořad *Neváhej a toč*, který si v roce 1998 udržel pevné místo v patečním hlavním vysílacím čase. Sobotní pokus o politickou satiru *S politiky netančím*, který se rovněž tradičně těší velkému zájmu diváků. K nim se řadí další pořady, které tvoří tradiční pravidelnou nabídku České televize, např. soutěž *Videostop* či *Úsměvy*, které rozvíjejí povědomí o české tradici filmové a televizní tvorby.

Pokud jde o jednotlivé významné počiny, které můžeme zařadit mezi pořady se zjevnou ambicí poskytovat divákům také zábavu, připravila Česká televize v roce 1998 řadu přenosů z vyhlášení výsledků rozmanitých soutěží a anket. Vedle již tradičního večera ankety *TýTý* (leden), *Českého lva 97* (únor) či *Dobročinné akademie aneb Paraple* (září) to bylo vyhlášení nejsympatičtější maminky roku *Missis 98* (leden), *Ceny Thálie* (březen), vyhlášení vítězů mezinárodního filmového festivalu v Karlových Varech (červenec), *Volíme veselohru století* (listopad) či *Sportovní hvězdy roku* (prosinec). Již z tohoto přehledu je zřejmé, že se ve vysílání České televize objevují vedle večerů, během nichž jsou oceňováni významní

¹⁰ Rada České televize ví, že jazykově korektní by bylo používat slovní spojení *zábavní pořady*. Rozhodla se však přistoupit na běžný - byť nesprávný - úzus prosazovaný i samotnými tvůrci a i v této výroční zprávě používá sousoví *zábavné pořady*.

¹¹ Viz Výroční zpráva Rady České televize o činnosti České televize za rok 1997 - Dodatek, únor 1999, s. 20n.

¹² Viz Výroční zpráva Rady České televize o činnosti České televize za rok 1997 - Dodatek, únor 1999, s. 20

představitel české kultury (*Ceny Thálie*, MFF v Karlových Varech), i vyhlášení výsledků soutěží, jež nejsou ničím jiným než prostým indikátorem (a injekcí dalšího vzrůstu) popularity (*TýTý*).

Rada české televize se domnívá, že televize veřejné služby by měla ve svém vysílání dávat přednost takovým typům soutěží a anket, za nimiž stojí ocenění výsledků tvůrčí práce jako hodnota, nikoliv pouhá podpora celebrit.

V ostatních typech zábavních pořadů byla během roku 1998 zřejmá pokračující neschopnost *České televize* vyrovnat se s nároky obecného vkusu při vyhraňování satirických a humoristických pořadů, které i nadále sklouzávají k prvoplánové vulgaritě. Výraznější zlepšení v nabídce zábavních pořadů nepřinesl ani pořad *Věšák*, který *Česká televize* v září 1998 vysílat jako **jediný nový** cyklický pořad otevřený v roce 1998. Jedná se však v zásadě o těžkopádný formát, moderátorsky neohrabaný a koneckonců těžící z dalšího nenápaditého využívání osvědčených populárních osobností.

Zvláštní kapitolu v nabídce televizní zábavy tradičně tvoří program, který jednotliví vysílatelé připraví na poslední večer a noc roku, tedy silvestrovský program. *Česká televize* využila při koncipování silvestrovského večera komplementarity svých dvou programů a nabídla na *ČT1* zábavné pásmo, tedy tradiční a zažitý projev televizní kultury určený v tento den roku široké veřejnosti, a na *ČT2* jednak dvě divadelní inscenace (*Divadlo Járy Cimrmana* a divadelní soubor *Sklep*), jednak pořad alternativní hudby. *Rada České televize* se domnívá, že skladba silvestrovského večera odráží přednosti i slabá a nevyjasněná místa v přístupu *České televize* k zábavním pořadům. Na jedné straně *Česká televize* umí poskytnout hodnotnou a vynalézavou nabídku menšinovým skupinám diváků, na druhé straně je bezradná, má-li zábavou hodnotně naplnit program určený široké, méně strukturované a poptávkou vyhraněné veřejnosti.

***Rada České televize* je přesvědčena, že poskytování kvalitní zábavy je jedním z velmi významných a nepřehlédnutelných úkolů *České televize* jako televize veřejné služby. *Rada České televize* je současně přesvědčena, že *Česká televize* ani v roce 1998 nedokázala překonat neblahý trend k pokleslé a venkoncem stereotypní zábavě a náplň svého poslání nedokázala koncepčně vyřešit na patřičné úrovni.**

g) sport

Rok 1998 se v oblasti sportovních událostí stal jedním z pamětihodných mezníků v životě české společnosti - vystoupení českých sportovců na zimních olympijských hrách, jež vyvrcholilo úspěchem hokejového týmu, nepochybně představovaly významnou podporu národního sebevědomí, s nímž velká část

české společnosti vstupovala do roku 1998. *Rada české televize* se domnívá, že *Česká televize* sehrála v tomto směru velmi pozitivní úlohu a pokrytím olympijských her nepochybně přispěla k posilování dobrého vztahu české společnosti k sobě samé. Koncepce přenosů z japonského Nagana zřetelně prokázala, jak významnou roli sehrává televize veřejné služby při zprostředkování sportovního dění - *Česká televize* totiž nabídla nejen dramatické okamžiky vítězství a proher, ale šíří svého záběru přiblížila divákům olympijské hry jako dobově a kulturně podmíněný celek. Tento fenomén pokládá *Rada České televize* za důležitý a přínosný.

Podobnou úlohu sehrála *Česká televize* i při zprostředkovávání Mistrovství světa v kopané. Velkorysý a vícerozměrný přístup k pokrytí takových sportovních událostí nepochybně patří k přednostem *České televize* a lze ho dnes již sám o sobě považovat za kulturní hodnotu.

Přesto se i v oblasti sportovních přenosů ve vysílání *České televize* vyskytly jevy, které zasluhují kritickou reflexi. *Rada České televize* se domnívá, že přímému přenosu z příjezdu hokejové reprezentace České republiky byla věnována až přemrštěná pozornost například tím, že kvůli čekání na přilet týmu do Prahy byla zrušena hlavní zpravodajská relace. *Česká televize* jako by tím dávala najevo, že zájem o příjezd celebrit je důležitější než veřejné dění. Pokud jde o mistrovství světa v kopané, *Rada české televize* nemohla přehlédnout varující známky xenofobie u řady komentátorů (nepřehlédli je ostatně ani diváci, kteří na tuto skutečnost v dopisových ohlasech *Českou televizi* i *Radu České televize* upozorňovali).

Nelze přehlédnout skutečnost, že některé přenosy a záznamy sportovních událostí daleko přesahují rámec vlastního sportovního dění. *Česká televize* v roce 1998 denně, průběžně a podrobně referovala o dění na Paralympijských hrách v Naganu 1998 a uzavřela tento cyklus dokumentem *My neprohráváme*, který shrnul účast českých tělesně postižených sportovců na této významné mezinárodní události. I prostřednictvím sportu tak *Česká televize* podle mínění *Rady České televize* přispěla k integraci tělesně postižených sportovců do většinové společnosti a ke zdůraznění jejich svěbytných lidských hodnot. Toto úsilí *Rada České televize* vysoce oceňuje. ***Rada České televize* konstatuje, že v prezentaci sportu, a to nejen majoritních disciplín, poutajících primárně velkou pozornost veřejnosti, si *Česká televize* udržela svůj tradiční vysoký standard a zdůraznila etickou stránku sportovních aktivit. *Rada České televize* v tom spatřuje důležitou komponentu, jejímž prostřednictvím *Česká televize* v roce 1998 naplňovala své zákonem dané poslání.**

2.2.2. Podstatné programové změny

Česká televize je v očích veřejnosti především vysílatelem veřejné služby, operujícím na dvou celoplošných vysílacích okruzích. Diváci a plátcí televizních poplatků proto očekávají, že jim bude v každém okamžiku nabízet dvě plnohodnotné, vzájemně odlišné programové alternativy, doplňující a rozšiřující škálu pořadů, které vysílají ostatní televizní stanice. Televize veřejné služby přitom ve svém vysílacím schématu v souladu se svým posláním pracuje s nesrovnatelně širší škálou žánrů a programových typů než kterákoli soukromá televize. To komplikuje její roli vysílatele, neboť musí svou programovou nabídku strukturovat složitěji a méně přehledně než komerční stanice a nemůže také do velké míry spoléhat na setrvačnost diváckých návyků. V řešení tohoto úkolu je ovšem obsaženo její hlavní poslání a smysl její existence.

V roce 1998 *Česká televize* setrvala u rozlišení svých vysílacích okruhů tak, jak se ustálilo již v září 1995: **ČT 1** profilovala jako program nabízející pořady určené převážně široké, málo diferencované veřejnosti, zatímco **ČT 2** konstitovala jako vysílací okruh, vyplňující očekávání, podle něhož poskytuje především menšinové, zájmově orientované, vysoce kvalitní pořady, často z oblasti tzv. **alternativní kultury**. Během celého roku se *České televizi* dařilo udržovat tento komplementární model prvního a druhého programu i tradičně vysokou úroveň programu *ČT2*, který se obracel k náročnějším divákům kombinací klubových filmů, přenosů z významných kulturních událostí a původních i převzatých dokumentárních pořadů a cyklů věnujících se uměnovědné, osvětové a kulturní problematice. *ČT2* má navíc v hlavním vysílacím čase zřetelný programový předěl signalizovaný zpravodajským pořadem „21“, díky němuž se diváci mohou v programové stavbě večera snadno orientovat a bez větších potíží najít pořad, který vyhovuje jejich očekávání.

Oba programy však dlouhodobě trpí slabší programovou skladbou a strukturou v době mimo hlavní vysílací časy, kdy se projevuje nedostatek pravidelnosti a řádu, jež by divákovi dovolovaly bez nesnázi si najít žádaný typ pořadu. Pokud jde o *ČT 1*, platí podle mínění *Rady České televize* tento soud i o některých částech podvečerního vysílacího času a v některé dny (zvláště všední) i o hlavním vysílacím čase. Je ovšem zřejmé, že případná změna k lepšímu si ke své realizaci vyžádá roky, nikoli měsíce. Přesto je možné konstatovat, že nově ustavené vedení *České televize* dokázalo již během roku 1998 podniknout některé kroky, jež *Rada České televize* považuje za zlepšení. Od září 1998 stabilizovalo programovou nabídku *ČT 1* ve všedních dnech mezi 18:00 a 19:00, kde dříve byla patrná koncepční nejasnost. V posledním čtvrtletí roku 1998 do tohoto času *Česká televize* zařadila kvalitní zahraniční hrané a dokumentární seriály, čímž vytvořila přijatelnou alternativu ke komerčně orientovaným soutěžím, které do téhož vysílacího času zařazují soukromé televize.

Česká televize i v oblasti vysílacího schématu výrazně posílila svou službu veřejnosti, když od září 1998 nabídla na *ČT 1* ve 22:00 novou večerní zpravodajskou relaci *Události plus*. Touto inovací vyšla vstříc stále většímu počtu diváků, kteří přicházejí domů později a potřebují získat všeobecné informace o veřejném dění. Navíc však touto relací otevřela druhé večerní programové pásmo a umožnila tak divákům snazší orientaci ve večerním programu. ***Rada České televize se domnívá, že Česká televize těmito kroky přispívá ke kvalitě poskytované služby.*** Současně *Rada České televize* vítá úmysl vedení *České televize* zpřehlednit logickou stavbu *ČT1* vystavěním pevných víkendových bloků pro děti a mládež mezi šestnáctou a osmnáctou hodinou, jak byl novým vedením navržen v programovém schématu na rok 1999.

2.2.3. Oblasti soustředěného zájmu

2.2.3.1. Zpravodajství a diskusní pořady redakce zpravodajství *České televize* v roce 1998

Výchozí situace

Zákon 483/1991 Sb. o *České televizi* v platném znění ukládá *České televizi* „poskytovat objektivní, ověřené, všestranné a vyvážené informace pro svobodné vytváření názorů“. *Rada České televize* tuto činnost chápe především jako povinnost informovat o jevech důležitých pro společnost a o jejich relevantním kontextu, tedy poskytovat divákům výsledky kvalifikované novinářské činnosti¹³. K této povinnosti patří podle mínění *Rady České televize* také rovnoměrné a podle objektivních kritérií kontrolovatelné poskytování prostoru v diskusních pořadech nositelům nejdůležitějších vzájemně protichůdných názorových proudů a představitelům politických stran se statisticky významnou podporou ve veřejném mínění. Za nedílnou součást této povinnosti pokládá ovšem *Rada České televize* rovněž úkol *České televize* podávat v pořadech k tomu určených odborně kompetentní a zasvěcený výklad významných témat veřejného života, který by *České televize* měla divákům nabízet, a tak jim usnadňovat orientaci a poskytovat kvalitní informační podporu pro jejich svobodné rozhodování. *Rada České televize* přitom chápe, že zpravodajství *České televize* nelze vytrhávat z celkového kontextu české (a koneckonců světové) žurnalistiky. Současně má *Rada České televize* zato, že zpravodajství *České televize* má patřit k nejlepšímu, k čemu se lze v tradici české žurnalistiky hlásit.

Požadavek zákona se bezprostředně promítá do zpravodajského servisu, který televize veřejné služby poskytuje. Měl by být naplňován nejen v rámci každé jednotlivé relace, ale dokonce i v rámci jednoho každého příspěvku. Musí se promítat také do diskusních pořadů, v nichž by měl být naplňován alespoň v perspektivě delšího časového období. *Rada České televize* proto průběžně věnovala soustředěnou pozornost právě této oblasti, hodnotila úroveň zpravodajství a snažila se v zastoupení veřejnosti poskytovat *České televizi* co nejotevřenější zpětnou vazbu, aby tak alespoň nepatrným dílem přispěla ke zkvalitňování zpravodajských relací, diskusních pořadů a publicistiky *České televize*. Význam zpravodajství vyjádřila *Rada České televize* i ve svém Programovém prohlášení, které přijala 9. dubna 1997 a v němž se mj. praví: „*Česká televize* by ... měla umět informovat o společenském a politickém vývoji v ČR co nejúplněji a nejpřesněji, vykládat jej s nadhledem a nepodléhat politickým tlakům a inklinacím“. Z uvedené formulace je zřejmé, že *Rada České televize* považuje kvalitní zpravodajství především za *dovednost*, za *um*, tedy za míru profesionální zdatnosti, od níž se teprve odvíjí vše ostatní.

¹³ podrobněji viz Výroční zpráva *Rady České televize* o činnosti *České televize* za rok 1997 - *Dodatek*, s.6-7.

Do roku 1998 vstupovala *Rada České televize* s velkými pochybnostmi o tom, zda má zpravodajství poskytované *Českou televizí* potřebnou profesionální úroveň. Svě pochyby *Rada České televize* vyjadřovala opakovaně, naposledy ve *Výroční zprávě Rady České televize o činnosti České televize v roce 1997* (viz s. 104-105). Rada konstatovala značně **stereotypizující** přístup ke zpravodajství projevující se v malé nápaditosti při výběru expertů („odborníků z praxe“) i partnerů z Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky. Dále *Rada České televize* shledala ve zpravodajství *České televize* **malé zastoupení regionálního zpravodajství** a náznaky problémů ve spolupráci mezi regiony a pražskou redakcí, **povrchnost**, sklon na jedné straně k **oficióznosti** projevující se neochotou prezentovat jiné zprávy než zprávy z „vysoké politiky“ a hospodářství a na druhé straně k „**bulvarizaci**“, projevující se tendencí prezentovat ostatní zprávy jen jako zpestřující, u nichž není pochopen a vyložen její skutečný význam a relevance pro veřejnost.

Jednání s bývalým generálním ředitelem *České televize* o kvalitě zpravodajství byla úspěšná jen zčásti. Generální ředitel *České televize* předložil v roce 1997 *Radě České televize* materiál *Úkoly, podoba a koncepce zpravodajství České televize*. *Rada České televize* však ještě v září požádala o jeho doplnění, jelikož se dle mínění Rady týkal především technické a organizační roviny s minimálním důrazem na obsahovou a koncepční stránku a na problematiku dalšího vzdělávání pracovníků redakce zpravodajství. Když pak *Rada České televize* koncem prosince 1997 projednávala návrh rozpočtu *České televize* na rok 1998, požádala generálního ředitele, aby „*proporcionálně posílil ... vzdělávací pořady, zpravodajství a publicistiku*“.

Na počátku roku 1998 zvolila *Rada České televize* nového generálního ředitele *České televize*, což se bezpochyby stalo nejvýznamnější událostí ve vnitřním chodu této instituce, ale také významnou událostí pro celou soustavu českých médií. **Pro Radu České televize** výsledek výběrového řízení **mimo jiné znamenal naději, že diskuse a jednání o kvalitě zpravodajství televize veřejné služby mohou nabýt nové podoby a že nové vedení dokáže s připomínkami Rady České televize nakládat jako se společenským zadáním sui generis, jež je třeba zvažovat a jemuž je nutno v případě odmítnutí kvalifikovaně oponovat**. *Radě České televize* přitom nešlo pouze o kvalitu jednotlivých zpravodajských relací, nýbrž o činnost **redakce zpravodajství** jako celku - tedy o vlastní zpravodajství, o rozvoj hlubší, analytické žurnalistiky, o ranní vysílání (*Studio 6*) a o diskusní pořady (*Debata* a *Karanténa*). Zvláště profesionální úroveň diskusních pořadů zajišťovaných redakcí zpravodajství byla přinejmenším sporná a *Rada České televize* těmto pořadům věnovala v roce 1997 značnou pozornost (viz *Výroční zpráva Rady České televize o činnosti České televize v roce 1997*, odd. 3.4, s. 105-110).

Vývoj v roce 1998

Zatímco v období do nástupu nového generálního ředitele (do 1. dubna 1998) neprodělaly pořady vyráběné redakcí zpravodajství žádnou závažnější kvalitativní změnu, nové vedení *České televize* v čele s novým generálním ředitelem přistoupilo k rázným a zásadním obsahovým i personálním změnám. Podle vyjádření nového generálního ředitele *České televize* byly tyto změny motivovány především snahou o rozšíření zpravodajského servisu, o zlepšení profesionální úrovně zpravodajství a diskusních pořadů. Zjevným záměrem nového vedení *České televize* bylo odstranění nádechu oficióznosti a strnulosti ze zpravodajství a z ranního programového bloku. Cílem změn probíhajících v redakci zpravodajství se od dubna 1998 stalo prohloubení informativní kvality zpráv, potlačení projevů pohodlnosti a povrchnosti, projevující se v nevynalézavém opakování pracovních postupů, a potlačení závislosti na omezeném počtu informačních zdrojů s proměnlivou mírou spolehlivosti (např. ČTK). Hlavními činnostmi redakce zpravodajství jsou **vlastní zpravodajské relace, diskusní pořady a ranní programový blok**. V průběhu roku 1998 k těmto činnostem přibyly ještě **publicistické pořady a prezentace zpravodajství ČT na internetu**.

Současně stálo zpravodajství a s ním i celá *Česká televize* před zcela výjimečným úkolem - **mediálním zvládnutím voleb**. Hodnocení chování a programů *České televize* před volbami a v době voleb je věnována zvláštní kapitola této *Výroční zprávy*.

Obsahové a programové změny

a) vlastní zpravodajství

Přes řadu personálních změn a obtíží (viz dále) se novému vedení *České televize* podařilo v pozoruhodně krátké době pěti měsíců **připravit novou zpravodajskou relaci *Události plus* a obměnit celkové výrazové řešení i strukturu hlavní zpravodajské relace *Události*** (od nových znělek přes dva moderátory ve studiu až po nové zásady při volbě agendy). Zvláštní pozornost si při posuzování změn v nabídce zpravodajského servisu zaslouhuje uvedení pořadu denní publicistiky *Tady a teď* jako doplňku hlavní zpravodajské relace. Pokus o analyticky zaměřenou aktuální publicistiku se v roce 1998 nepochybně stal vykročením k obohacení služby poskytované veřejnosti *Českou televizí*, i když se i v tomto pořadu zpočátku často objevovaly základní řemeslné nedostatky (přemíra subjektivizujících prvků, vysoká míra emocionálních výrazů ve verbálním i nonverbálním vyjadřování, formalistní obrazové hříčky na hranici vyprázdňené manýry).

Česká televize v tomto případě respektovala moderní televizní trendy a vycházela z přání diváků (viz výše Úvod). Aby si ověřila, jak tyto změny působí, uskutečnila speciální průzkum. Z jeho výsledků vyplývá, že 46,9% všech diváků hodnotí nové znělky jako lepší, 22,3% jako stejné a pouze 4,6% diváků jako horší. Nové studio hodnotí jako lepší opět 46,9% diváků, jako stejné 17,5% a jako horší 9,2% diváků. Dva moderátory uvítalo 51,4% diváků, za zhoršení pokládají zavedení moderátorské dvojice necelá 3% diváků. Celkově se 51,4% diváků domnívá, že došlo ke zlepšení formátu zpravodajství, 23,8% diváků hodnotí formát jako stejně dobrý a pouze 3,1% diváků se domnívá, že je nový formát horší. **Závěry výše zmíněného výzkumu nepřímo potvrdily také výsledky měření sledovanosti prostřednictvím peplemeterů, neboť celková průměrná sledovanost *Událostí* (tzv. *rating*) vzrostla z 13,5% v prvním týdnu září na 15,6% v prvním týdnu října** (těmito čísly je vyjádřen podíl diváků *Událostí* na celé dospělé populaci České republiky).

Nešlo o sezónní výkyv, daný návratem diváků z dovolených, neboť podíl na trhu (tzv. *audience share*) ve stejném období stoupl z 32,16% na 33,47%, což znamená, že šlo o nárůst počtu diváků na úkor ostatních televizních stanic v České republice. Například nedělní *Události* v září a říjnu 1998 opakovaně dosáhly sledovanosti přes 21% a podílu na trhu rovných 40%, což byl výsledek ještě koncem srpna 1998 stěží předvídatelný. Překvapivý efekt přinesl i nový zpravodajský pořad *Události plus*, který v dlouhodobém průměru sleduje více než 7% všech televizních diváků v České republice, což je denně okolo 22:00 hodin pozoruhodný výsledek. Pro srovnání: je to průměrně 23% všech těch, kteří se tou dobou v České republice dívají na kteroukoli televizní stanici. **Sledovanost jistě není jediným měřítkem kvality a úspěšnosti změn, k nimž ve zpravodajství došlo, ale svědčí přinejmenším o tom, že Česká televize nyní slouží vyššímu procentu diváků než dříve**, což posiluje její legitimitu a vytváří dobrý nástupní prostor na postavení média opírající se o důvěryhodnost a spolehlivost jako základní kámen vztahu k příjemcům. Na druhou stranu je patrné, že posílení večerního zpravodajského servisu na programu *ČT 1* vedlo k oslabení zájmu o relaci „21“, která se během roku 1998 (za cenu personálních otřesů) postupně proměnila ve výrazně menšinový analytický pořad s vyšším podílem komentujících analýz a vysokým podílem delších, prohloubenějších rozhovorů.

b) diskusní pořady

Zásadní změnu prodělal i nejvýznamnější diskusní pořad České televize tradičně zařazený na nedělní poledne. Nové vedení zrušilo stávající pořad *Debata* a od května 1998 zařadilo nový pořad *V pravé poledne*. Tento pořad byl původně koncipován jako diskuse politiků s odborníky na danou problematiku (model 2+2) pod vedením jednoho moderátora. V průběhu roku však pořad prodělal nejen personální (viz dále), ale také koncepční změny. Model 2+2 nebyl dodržován (v jednom případě dokonce došlo k tomu, že nebyl dodržen ani počet hostů (diskuse mezi Václavem Klausem a Milošem Zemanem). V zásadě lze ale říci, že **nasazení**

nového diskusního pořadu *V pravé poledne*, který se v základní podobě profiloval někdy do září 1998, vedlo k jistému oživení únavné, vyprázdněné a moderátorsky pokleslé a necitlivé *Debaty* a znamenalo ve svém důsledku zkvalitnění služby, již česká televize poskytuje veřejnosti.

Diskusní pořad *Karanténa* představující jednotlivé přední osobnosti české politické scény byl zrušen na sklonku léta 1998. Podle mínění *Rady České televize* šlo o pořad, který trpěl především málo profesionálním a předpojatostí zatíženým jednáním moderátorů, a v této podobě představoval poněkud problematickou službu veřejnosti. Na druhé straně je zřejmé, že formát soustřeďující se na jednu osobnost či jedno téma a umožňující rozsahem hlubší vhléd do problematiky či podrobnější rozkrytí myšlenkového obzoru veřejně činné osoby do programu veřejnoprávní televize rozhodně patří a pořad *Karanténa* tuto roli - byť neuměle - plnil.

c) publicistika a investigativní žurnalistika

Česká televize se od svého vzniku snažila o ustavení tradice pořadů, které by metodou tzv. investigativní žurnalistiky probíraly vybraná zajímavá a pro veřejnost významná témata. Investigativní žurnalistika bývá v evropském i severoamerickém kontextu chápána jako **nejdůležitější svébytný výraz kontrolní role médií** a jako **známka skutečné politické, ekonomické i myšlenkové nezávislosti na moci zákonodárné i výkonné**. Právě investigativní žurnalistikou se média stavějí nejvýrazněji na stranu občanů a důsledností a fakticitou v nejlepší slova smyslu hájí veřejný zájem.

I když se původně zdálo, že tento směr novinářské práce naráží na rozpaky veřejnosti (což bylo překvapivé) a nechť politické elity (což je naprosto pochopitelné), vývoj televizního vysílání ukázal, že česká společnost je schopna kontroverzní a mnohdy nepříjemná sdělení akceptovat. Redakce zpravodajství *České televize* se - patrně v důsledku praktického naplnění funkcí tzv. producentského systému - na rozvíjení tradice investigativní žurnalistiky do podzimu roku 1998 v podstatě nepodílela. Nejvýznamnějším představitelem tohoto směru novinářské práce se stal pořad *Nadoraz*, který zajišťovala tvůrčí skupina Jana Šterna ve spolupráci s nezávislým producentem. Pořad *Nadoraz* měl alespoň v průběhu roku 1998 značně nevyváženou úroveň a opakovaně se v něm projevovaly těžko přehlédnutelné a velmi závažné profesionální nedostatky. I *Rada České televize* se na základě stížností pořadem *Nadoraz* opakovaně zabývala (viz kapitola o stížnostech této *Zprávy*) a ve většině případů dospěla k závěru, že se příspěvky v tomto pořadu vyznačují předpojatostí, snahou vnutit či podsunout divákům předem daný pohled na věc a naprostým nedostatkem vůle po hledání souvislostí a nabízení možných řešení. V průběhu roku 1998 se jednalo především o příspěvek o Janu Palachovi (který nakonec vedl k podání žaloby na *Českou televizi*), příspěvky související s tzv. bamberskou aférou, příspěvky týkající se Jana Kavana, příspěvek o údajném restitučním nároku Marty Chadimové na část pozemku kanonie strahovských premonstrátů a konečně, na podzim, příspěvek o

pozemcích, na nichž má stát část silničního obchvatu Prahy, a v témže pořadu příspěvek o soudkyni (viz také kapitola o činnosti *Rady České televize*). Ve všech těchto případech *Radě České televize* nezbývalo než konstatovat, že stížnosti jsou oprávněné. *Rada České televize* také opakovaně upozorňovala vedení *České televize* na nízkou profesní úroveň pořadů, předpojatou prezentaci témat a někdy dokonce i na manipulativní postupy. Postoj *Rady České televize* posléze nepřímě potvrdil i nález *Etického panelu České televize*¹⁴ (a nakonec i usnesení Etické komise Syndikátu novinářů České republiky).¹⁵

Neakceptovatelná profesní a profesně etická úroveň *Nadorazu* nakonec vedla k odvolání producenta a následně k zániku pořadu. Vedení *České televize* přesunulo hlavní těžiště investigativní žurnalistiky do redakce zpravodajství, která na přelomu listopadu a prosince 1998 uvedla na obrazovku ČT1 pořad *Tady a ted' plus* jako doplněk k analytickému rozšíření hlavní zpravodajské relace *Tady a ted'*. *Rada České televize* se domnívá, že pořad *Nadoraz* byl svou úrovní neudržitelný, pomalu se rozvíjející tradici české investigativní žurnalistiky hrubým způsobem kompromitoval a v posledku devalvoval snahy české žurnalistiky ustavit se jako občanská instituce se silným kontrolním prvkem vedeným veřejným zájmem, a nikoliv jako aktivní nosič politických názorů a postojů.

Nový pořad *Tady a ted' plus* se během prosince 1998 neměl možnost patřičně stabilizovat. Z prvních relací je však zřejmé, že se jeho autoři dokázali do značné míry oprostít od předpojatosti v přístupu k veřejně činným osobám a relevantním názorovým proudům v českém veřejném prostoru. Pořad ovšem nese některé rysy profesionálního zrání. Objevovaly se v něm těžko přijatelné řemeslné postupy a v roce 1999 bude předmětem zvýšeného zájmu *Rady České televize*. **Investigativní žurnalistiku považuje *Rada České televize* za jeden z nejvýznamnějších projevů služby veřejnosti a za indikátor politické nezávislosti média a myšlenkové emancipace veřejnosti i novinářů.**

Zpravodajské relaci *Události plus* byl od září 1998 předřazen pořad *Co vy na to?*, jímž se tvůrčí skupina, která zajišťovala *Nadoraz*, pokusila zkvalitnit službu poskytovanou veřejnosti formou „denního referenda“. Jednalo se o telefonickou anketu hledající odpověď na předem zadanou otázku mající aktuální povahu a spadající do sféry veřejného zájmu. Pořad byl od samého počátku poznamenán povrchností a poněkud matoucím vyzněním. Expozice otázky se opírala o názor veřejně známé osobnosti a dále se rozvíjela náhodnou anketou na ulici. Probírání otázky vrcholilo zveřejněním telefonických ohlasů. *Rada České televize* se domnívá, že pořad, který bezděky předstírá, že se dobírá výsledků přesností srovnatelných s výzkumy veřejného mínění například tím, že zveřejňuje přesná čísla s minimální výpovědní hodnotou (telefonický ohlas), je zavádějící a měl by se v nabídce veřejnoprávního média objevovat pouze sporadicky a

¹⁴ Usnesení z 16. prosince 1998 a 6. ledna 1999.

¹⁵ *Mediažurnál*, zpravodaj Syndikátu novinářů České republiky, 1/99, s. 15.

vždy jen s funkcí zábavní, zřetelně oddělen od pokusů o odpověď na otázku po názoru veřejnosti na závažná společenská témata. Předřazení pořadu večerní zpravodajské relaci bylo z tohoto pohledu nešťastné.

d) ranní programový blok

Významně se proměnil i ranní programový blok - původní *Studio 6* se na počátku září změnilo na *Dobré ráno s Českou televizí*, které se v září 1998 představilo v novém výtvarném řešení a s novými moderátory. Živější aranžmá, uvolněnější výtvarné řešení a promyšlenější výběr ranní hudby (i když ten se projevil až s jistým zpožděním) vedly k tomu, že se ranní programový blok vymanil ze strnulosti a nevládné odtažitosti předcházejícího období a přiblížil se divákům milou hravostí (zvláště ve výtvarném řešení - např. předpověď počasí se školní tabulí). Na druhou stranu se objevily hlasy poukazující na to, že se moderátoři ranního programového bloku přidali k těm profesionálním komunikátorům, kteří svým neformálním projevem nežádoucím směrem deformují představy o nárocích jazykové a výrazové kultury mluveného projevu. *Rada České televize* pokládá poklesky proti kultuře mluveného slova ve vysílání *České televize*, které se v roce 1998 objevovaly v pořadu *Dobré ráno s Českou televizí*, za dlouhodobě neakceptovatelné.

e) publicistické pořady

Standardní součástí činnosti redakce zpravodajství se stala i **aktuální domácí publicistika** jako doplněk hlavní zpravodajské relace pod názvem *Tady a teď*. Monotematická relace *Tady a teď*, zařazená za hlavní zpravodajskou relaci *Události*, zpracovává vždy jedno aktuální téma se zjevnou ambicí poskytnout veřejnosti službu, kterou česká média nabízejí jen v omezené podobě, totiž analytický přístup k současným problémům. ***Rada České televize* se domnívá, že zařazení pořadu *Tady a teď* představuje podstatné potenciální zkvalitnění veřejnoprávního vysílání**, jakkoliv se v pořadu *Tady a teď* objevují profesionální nedostatky, které se projeví především na konci léta 1997, kdy *Česká televize* přistoupila k posunutí a rozšíření hlavní zpravodajské relace, a dala tak prostor otevřeně subjektivizovanému a málo věcnému přístupu redaktorů.

f) zpravodajství na internetu

Novému vedení *České televize* se během roku 1998 podařilo velmi zásadním způsobem pokročit ve využívání internetu pro poskytování služby veřejnosti. Této oblasti je věnována zvláštní kapitola této Výroční zprávy, zde je ovšem na místě připomenout, že nové vedení redakce zpravodajství začalo daleko intenzivněji využívat internet jako legitimní prostředek poskytování zpravodajského servisu. *Rada České televize* považuje tento posun za velmi pozitivní a domnívá se, že *Česká televize* se svým přístupem k využívání internetu zařadila mezi média poskytující službu veřejnosti na vyšší doby.

g) personální změny

Výrazem vůle nového generálního ředitele zlepšit neuspokojivý stav zpravodajství se pro veřejnost stalo nejprve jmenování nového šéfredaktora, Ivana Kytky, do března 1998 zpravodaje *České televize* v Londýně. Nový šéfredaktor přišel s projektem na zkvalitnění činnosti redakce zpravodajství a pokusil se svou představu realizovat. **Projekt Ivana Kytky aspiroval na vytvoření moderního zpravodajství s vysokým podílem zpráv ze světa, bohatým analytickým zázemím a se soustavnou vůlí bourat zažitá stereotypy zobrazování veřejného života.**

Mezi Ivanem Kytkou a členy redakce redakci zpravodajství vzniklo výrazné napětí, které se změnilo v bariéru a bránilo novému šéfredaktorovi prosadit zamýšlený přístup k agendě zpravodajství a k restrukturalizaci redakce. Po šesti týdnech proto Ivan Kytka na vlastní žádost odstoupil, vrátil se jako zpravodaj zpátky do Londýna a na jeho místo nastoupil Zdeněk Šámal, který působil do konce května 1998 jako zpravodaj *České televize* v Moskvě. Jakkoliv byla zvláště hlavní zpravodajská relace *České televize Události* v době před odchodem Ivana Kytky zajímavá (nové pojetí agendy a řazení témat působily nezvykle a rozhodně lze říci, že bořily zažitá a únavná stereotypy), nešlo přehlédnout, že zájem veřejnosti o zpravodajství *České televize* v této době zřetelně slábl. Příchod Zdeňka Šámala a zvláště změny, k nimž došlo od září 1998 (viz výše), tento vývoj zvrátily, byť za cenu odklonu od radikální proměny poskytovaného zpravodajského servisu k postupným změnám nejprve převážně jevové povahy, později i v pojmání agendy. **Rada České televize oceňuje, že generální ředitel České televize dokázal necelé dva měsíce po svém nástupu do funkce složitou personální situaci koncepčně vyřešit a za velmi ztížených okolností zajistit vysoce kvalitní předvolební a volební vysílání redakce zpravodajství České televize a zamezit tomu, aby se probíhající personální změny negativně promítly do provozu redakce.**

Personální změny se nevyhnuly ani dalším místům v redakci zpravodajství. Ještě před nástupem nového generálního ředitele a nového šéfredaktora zpravodajství oznámil svůj odchod Pavel Zuna, jeden z nejlépe hodnocených moderátorů hlavní zpravodajské relace. Během jara odešel i moderátor zrušeného diskusního pořadu *Debata* Otakar Černý. Moderátorem nového pořadu *V pravé poledne* se stal nejprve Miroslav Dittrich, na přelomu srpna a září 1998 pak Roman Prorok. S jeho příchodem se formát nástupnického pořadu někdejší *Debaty* ustálil a našel své místo ve škále diskusních pořadů *České televize*. V průběhu roku pak došlo ještě k řadě dalších změn, které ač mediálně přitažlivé, neměly pro redakci zpravodajství České televize a činnosti, za něž České televizi a veřejnosti odpovídá, zdaleka tak zásadní význam, jak se v době, kdy probíhaly, veřejně soudilo.

Rada České televize se zpravidla vyhýbala hodnocení jednotlivých rozhodnutí vedení *České televize* v oblasti personální politiky, neboť něco takového *Radě České televize* nepřísluší. Nemohla však přehlédnout, že rychlé změny v redakci zpravodajství od dubna do června 1998 na sebe poutaly pozornost

médií způsobem, který poškozoval prestiž *České televize*. Měly po krátkou dobu zřetelné destabilizující účinky, ale již během léta 1998 se Jakubu Puchalskému a Zdeňku Šámalovi podařilo dát běhu věcí v redakci zpravodajství řád a nastolit požadavky vysokého standardu práce v každodenní produkci zpravodajských relací. S odstupem lze říci, že šlo zřejmě o změny nevyhnutelné a další vývoj ukázal, že vedly ke zlepšení kvality zpravodajství *České televize*.

- V roce 1998 se *České televizi* podařilo zkvalitnit službu české veřejnosti tím, že se modernizovala hlavní zpravodajská relace *Události* a vytvořila nový formát večerní zpravodajské *Události plus*.
- Redakci zpravodajství se podařilo zkvalitnit komunikaci s regionálními studii a posílit zastoupení regionálního zpravodajství v celoplošných zpravodajských relacích.
- Relace připravované redakcí zpravodajství se dokázaly vymanit ze zajetí oficióznosti a přiblížit se více potřebám a zájmům diváků.
- *Česká televize* začala řešit dlouhodobě neudržitelnou situaci s profesionálně nevyhovujícím pořadem investigativní žurnalistiky *Nadoraz* logicky přijatelným nahrazením tohoto pořadu novým - *Tady a teď plus*. Úroveň nového pořadu dosud není stabilizovaná, ale chronické nedostatky zrušeného pořadu se v ní nevyskytují.

2.2.3.2. Česká televize ve službě dětským divákům a jejich rodičům

Pořady, které *Česká televize* nabízí dětem, jsou již tradičně předmětem soustavného zvýšeného zájmu *Rady České televize*. *Rada České televize* si uvědomuje, že médium nadané vůlí zákonodárce výhradní funkcí poskytovat službu veřejnosti má ve vztahu k dětským a dospívajícím divákům nezastupitelnou roli a významně se podílí na psychickém i společenském zrání jednotlivce. Televize může dětem a mládeži zprostředkovat a nabídnout mravní, estetické i kulturní hodnoty společnosti, do níž vyrůstá a předložit mu vzorce chování, které mu v procesu socializace mohou napomoci. **Proto lze od televize veřejné služby oprávněně požadovat, aby pořady, jež nabízí dětským a dospívajícím divákům, byly podřízeny zřetelně formulovanému koncepčnímu záměru, aby respektovaly vývojové zvláštnosti jednotlivých etap dětství a dospívání, ale současně odrážely zájmovou i sociodemografickou rozmanitost této divácké skupiny, a aby odrážely prostředí, v němž děti a mladí lidé zrají a do něhož vrůstají.** Současně lze od televize veřejné služby požadovat, aby pořady určené dětem a dospívajícím byly vkusné, podporovaly zrání k tolerantnímu náhledu na svět a smyslu pro přirozenou pluralitu lidského společenství - krátce, aby byly důstojným výhonkem kvalitní televizní kultury, respektující tradici a současně neváhající experimentovat. Pokud ovšem má televize veřejné služby úspěšně splnit toto poslání, musí být její nabídka také dostatečně atraktivní pro potenciální adresáty a právě - a jedině - z tohoto hlediska obstát v konkurenci se soukromými stanicemi.

Pro kvalifikovanější posouzení kvality a koncepčnosti pořadů, jež *Česká televize* v roce 1998 nabídla této divácké skupině, nechala *Rada České televize* vypracovat sérii podkladových expertních studií (viz kapitola o činnosti *Rady České televize* této *Zprávy*). Přestože se jednalo o studie analyzující přesně vymezené časové období, je možné některé získané závěry zobecnit a v následujícím hodnocení pořadů pro děti a mládež jsou využity jako podpůrný pramen. Expertní studie se shodují v tom, že by televize měla dětem předškolního věku nabídnout „určité poznávací klíče a pevné body, které dítěti usnadní orientaci v sociálním světě“. Jejím cílem musí být podpora „přirozené aktivity dítěte“ a „osvojování si základních pravidel a norem, do kterých dítě vrůstá“. V neposlední řadě by si vysílání televize veřejné služby mělo klást za cíl posilovat v dětech pocit „bezpečí, jistoty a oprávněnosti vlastního života“. V raném školním věku může televize dětem umožnit „alespoň symbolicky realizovat něco, co neumožňuje naplno reálný život“, dále identifikovat se „s vrstevnickými hrdinkami a hrdiny“ a nabídnout aktivizační programy, které „by přímo oslovovaly potřebu (děti - pozn. aut.) prověřovat si vlastní kompetenci“. V dalším období zrání pak může televize svými pořady nabídnout „identifikaci s řadou situací, příběhů a postav - po určité přechodnou dobu tak může vytěsňovat problém ujasnění vztahu k sobě a nahrazovat potřebu vlastní identity“.

Takto vymezená role televizního vysílání nepochybně klade obrovské nároky na kvalitu tvůrců a televizi veřejné služby působící v prostředí dominující soukromé televize vystavuje nesmírné zátěži. **Televize veřejné služby by podle názoru Rady české televize neměla konkurovat komerčním televizím v prezentaci zahraničních filmů a seriálů, nýbrž doplňovat celkové spektrum formátů. Především by měla k pořadům, které komerční televizní vysílatelé v současnosti dětem nabízejí, poskytovat vhodnou alternativou.**

V pořadech *České televize* určených předmětné divácké skupině se projevují některé pozitivní i negativní stereotypy, jež jsou natolik zažitě, že se bez nadsázky staly součástí české televizní kultury. **Především se uplatňuje pohled na dětské diváky jako na skupinu, kterou má smysl diferencovat pouze věkem, nikoliv jinými sociodemografickými ukazateli.** Tato skutečnost je dlouhodobě zřejmá i z toho, že drtivá většina pořadů určených dětem je zařazována do vysílacího schématu programu *ČT 1*, což je program „středního proudu“, který je tradičně určen masově pojímanému, málo vnitřně diferencovanému publiku. Do jisté míry je tento přístup i důsledkem skutečnosti, že *Česká televize* dlouhodobě rezignuje na masivnější zájem o raně adolescentní diváky, tedy zhruba věkovou skupinu od jedenácti do čtrnácti let. Je to z hlediska televizního vysílání velmi složitá cílová skupina, neboť právě u ní se nejvíce projevuje jednak bohatá zájmová diferenciací a jednak rychle vzrůstající zájem o pořady, primárně určené dospělým divákům.

Nové vedení *České televize* začalo řešit otázku dalšího zlepšení služby poskytované veřejnosti v této oblasti brzy po uvedení nového generálního ředitele do funkce. Vůle nového vedení modernizovat přístup k dětským divákům je nesporně žádoucí, i když vzhledem k výrobnímu rytmu instituce a vazbě na vysílací schéma sotva mohla v průběhu roku 1998 přinést zásadnější viditelné změny. Směr snah nového vedení vedoucích ke zkvalitnění služby lze proto odečíst z personálních změn, ale především ze **změn v programovém schématu**, k nimž došlo v průběhu roku (nejvíce v září 1998). Tento pramen zřetelně ukazuje, že se *Česká televize* začala v nabídce pro nejmenší diváky daleko výrazněji orientovat na **nabídku pořadů, které vybízejí se společnému sledování televize dětmi a rodiči, popř. prarodiči.** Programové schéma bylo od 1. září 1998 ve dnech pondělí až pátek důsledně přestaveno tak, aby umožnilo sledování *ČT 1* celou rodinou a v jednotlivých dnech obsazeno hranými a dokumentárními seriály. Tento krok plně odpovídá požadavku, aby televizní vysílání veřejné služby **otevíralo větší pole pro komunikaci nad televizními pořady, a přispívalo tak k otevřenější atmosféře v rodině, a současně dále nevytvářelo prostor pro využívání televize jako „náhradní babičky“ - jako atrakta, k němuž lze dítě odložit.**

Podnět ke komunikaci s dětmi se v roce 1998 ve vysílání *České televize* snažily poskytnout především pořady pro děti předškolního a raně školního věku, například *Kostičky* a *Kuřátka* či *Júhele neděle*. Raně adolescentní diváci si v programové nabídce *České televize* mohli vybrat například soutěžní pořady *Hip*

Hap Hop či *Bludiště*, hudební pořady *Návštěva u paní hudby* nebo *Medúza*, popř. magazín *Oáza* a diskusní pořad *Tykadlo*. Nabídku doplňoval pokus o zpravodajství pro děti *Zprávičky*. Profil České televize jako vysílatele, sloužícího rovněž dětem, dokreslovala v roce 1998 již tradičně řada seriálů, večerníčky, pohádky jako jeden z divácky nejatraktivnějších prvků televizní kultury, *Zpívánky* atd.

K významným změnám, které se promítly i do programové nabídky dětským divákům, je třeba přiřadit i změnu pořadu *Studio 6* v nový formát ranního vysílání s názvem *Dobré ráno s Českou televizí* od září 1998. Nový formát je hravější a vizuálně přesvědčivější a měl od samého počátku potenciál ke vkusnému oslovení i dětských diváků, zvláště školního věku. Na druhé straně však snahou překonat sklon k odtažitě, studené oficióznosti předcházejícího pořadu sklouzl pořad *Dobré ráno s Českou televizí* ve srovnání se svým předchůdcem k poklesléjší jazykové a komunikační kultuře (viz výše).

Rada České televize konstatuje, že Česká televize svou nabídkou pořadů pro děti a dospívající diváky a změnami, k nimž přikročila, posílila službu, kterou veřejnosti poskytuje. Vedení České televize se zjevně snaží o překonání dlouhodobé strnulosti a nekomunikativnosti tohoto typu pořadů a hledat cesty k neformálnímu oslovení mladých diváků.

2.2.3.3. Volební rok 1998 ve vysílání *České televize*

Rok 1998 znamenal pro Českou republiku „na celém území dvoje a třetině území dokonce troje volby. Na celém území republiky se ve dnech 19. a 20. června 1998 konaly mimořádné volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky a ve dnech 13. a 14. listopadu 1998 komunální volby. Ve dvaceti sedmi volebních obvodech nadto probíhalo ve dnech 13. a 14. listopadu 1998 první kolo a ve dnech 20. a 21. listopadu 1998 druhé kolo doplňujících voleb do Senátu Parlamentu České republiky. Protože volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky probíhají na principu poměrného zastoupení politických stran, volby do Senátu Parlamentu České republiky jsou založeny na dvoukolovém většinovém volebním systému a komunální volby se řídí jinou právní normou, **musela *Česká televize* propracovat trojí technicky odlišný přístup k informování občanů tak, aby ve všech specifických případech splnila svou povinnost „poskytovat objektivní, ověřené, všestranné a vyvážené informace pro svobodné vytváření názorů“, jak jí ukládá § 2 zákona č. 483/1991 Sb. o *České televizi*.** Musela se však také vyrovnat s povinností poskytnout kandidujícím politickým stranám a koalicím vysílací čas podle zákona č. 247/1995 Sb. o volbách do Parlamentu České republiky.

a) Předvolební vysílání podle zákona o volbách do Parlamentu České republiky

V případě voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky mohla *Česká televize* vycházet z praxe předchozích let, tj. roku 1992 a 1996. Zákonem České národní rady č. 54/1990 o volbách do České národní rady (ve znění zákona č. 120/19992 Sb.) bylo v § 27, odst. (2) „v rámci vysílacích okruhů Českého rozhlasu a České televize pro volební kampaň vyhrazeno celkem 21 hodin vysílacího času, který se rozdělí rovným dílem mezi kandidující politické strany tak, aby určením doby vysílání nebyla žádná z politických stran podstatně znevýhodněna; termíny vysílacích časů se rozdělí losem“. Proto v roce 1992 přijala *Česká televize* v návaznosti na praxi *Československé televize* s volbami v roce 1990 model hodinových bloků, rozdělených podle slepé matematické matice na mezi propagační spoty jednotlivých politických stran.¹⁶

Roku 1996 již volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky probíhaly - stejně jako v roce 1998 - podle zákona č. 247/1995 Sb. o volbách do Parlamentu České republiky. Ten v § 16, odst. (3) stanovuje: „Pro volby do Poslanecké sněmovny mají v době začínající 16 dnů a končící 48 hodin před zahájením voleb kandidující politické strany a koalice vyhrazeno v Českém rozhlase celkem 14 hodin a v České televizi celkem 14 hodin bezplatně poskytnutého vysílacího času, který se rozdělí kandidujícím politickým stranám a koalicím rovným dílem. Termíny vysílacích časů se určí losem. Odpovědnost za obsah těchto pořadů mají politické strany a koalice.“ *Česká televize* proto zvolila analogický postup a rozdělila

¹⁶ Viz: Ivan Duda, *Volby 1992 ve vysílání České televize*. In: *Ročenka České televize 1992*. Praha 1993, s. 109 - 111.

vysílací čas, stanovená zákonem, do dvanácti sedmdesátiminutových bloků, které vysílala s výjimkou nedělí každý den po celou dobu zákonem stanovené volební kampaně.

Již v roce 1996 praxe přípravy a průběhu voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky odhalila závažný technický nedostatek zákona č. 247/1995 Sb. o volbách do Parlamentu České republiky, tj. skutečnost, že volební zákon neobsahuje definici pojmu „*kandidující politická strana a koalice*“. Protože neexistoval precedens, řídila se *Česká televize* během volební kampaně před volbami do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky v roce 1996 právním rozbohem, který pro ni vypracoval člen katedry správního práva a správní vědy Právnické fakulty Univerzity Karlovy v Praze doc. JUDr. Vladimír Mikule. Ten vyjádřil názor, **že kandidující politickou stranou a koalici je každá politická strana a koalice, jejíž kandidátní listina pro volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky byla příslušnou krajskou volební komisí zaregistrována.** Tak se stalo, že *Česká televize* poskytla proporcionální část vysílacího času podle § 16, odst. (3) volebního zákona i těm politickým stranám a koalicím, které se *de facto* voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky v roce 1996 nezúčastnily.

Na tento rozpor reagovala Ústřední volební komise rozhodnutím z 19. dubna 1996, jímž uložila *České televizi* připojit k spotům těch politických stran a hnutí, které nesložily kauce podle § 35 zákona č. 247/1995 Sb., titulek: „*Politická strana (politické hnutí) nezaplatila (nezaplatilo) zákonem stanovenou kauci Z toho důvodu jí nemohly být vytištěny platné hlasovací lístky.*“ Proti tomuto opatření některé ze čtyř politických stran a hnutí, které v roce 1996 nesložily kauce podle § 35 zákona č. 247/1995 Sb., protestovaly s tím, že nemá oporu v zákoně. Současně projednával Ústavní soud České republiky návrh více než čtyřiceti poslanců na zrušení ustanovení § 35, 65 a § 92 odst. (2) zákona č. 247/1995 Sb. V době, kdy *Česká televize* v roce 1996 volební kampaň podle § 16, odst. (3) volebního zákona technicky připravovala, Ústavní soud ještě nerozhodl, a proto se řídila vyžádaným právním stanoviskem a rozhodnutím Ústřední volební komise.

V roce 1998 vstupovala *Česká televize* při přípravě volební kampaně podle § 16, odst. (3) zákona č. 247/1995 Sb. do odlišné situace. Ústavní soud České republiky totiž svým náležením z 15. května 1996, publikovaným pod č. 161/1996 Sb., poslanecký návrh na zrušení § 35, 65 a § 92 odst. (2) zákona č. 247/1995 Sb. zamítl. V odůvodnění konstatoval: „*Ačkoli volební zákon spojuje zakotvení volební kauce se zahájením tisku hlasovacích lístků, nejedná se o příspěvek na volby, nýbrž o speciální právní institut tvořící jednu z podmínek volitelnosti*“. Pokud tedy v roce 1996 mohli představitelé těch stran a hnutí, které nezaplatily volebním zákonem stanovenou kauci, až do 15. května hypoteticky uvažovat o reálné účasti svých stran a hnutí ve volbách do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, pak v roce 1998 bylo zřejmé, že strany a koalice, které si nechají zaregistrovat kandidátní listiny a nezaplatí zákonem stanovenou kauci, tak činí pouze proto, aby získaly vysílací čas v *Českém rozhlasu* a v *České televizi*. *Česká televize* si proto

vyžádala právní stanoviska od *Ústavu státu a práva Akademie věd České republiky* a katedry ústavního práva *Právnické fakulty Univerzity Karlovy*, aby na tuto změněnou situaci mohla adekvátně reagovat. První právní rozbor zpracoval pro *Českou televizi* ředitel *Ústavu státu a práva AV ČR* doc. JUDr. Vladimír Balaš a druhou mgr. Radovan Suchánek z katedry ústavního práva *Právnické fakulty Univerzity Karlovy*, s jehož závěry se ztotožnil prof. JUDr. Václav Pavlíček, CSc., vedoucí též katedry. Obě právní stanoviska ve shodě konstatovala, že „*kandidující politickou stranou a koalicí*“ ve smyslu § 16, odst. (3) zákona č. 247/1995 Sb. je pouze ten subjekt, který splní všechny podmínky volitelnosti a jemuž tedy voliči mohou dát svůj hlas při volbách do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky. Těmito stanovisky se potom při naplňování ustanovení § 16, odst. (3) zákona č. 247/1995 Sb. *Česká televize* během volební kampaně k volbám do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky v červnu 1998 řídila. Aby zachovala možnost přístupu k médiím i pro představitele těch politických stran a hnutí, které si sice nechaly zaregistrovat kandidátní listiny, ale de facto nekandidovaly, poskytla jim *Česká televize* během předvolební kampaně opakovaně prostor ve své hlavní zpravodajské relaci *Události*, aby mohli svůj postoj k volebnímu zákonu v platném znění vyjádřit veřejně..

Dne 31. května 1998 vylosovali představitelé všech třinácti kandidujících politických stran a hnutí pod dozorem notářky pořadí spotů svých politických stran a hnutí ve slepé matematické matici. Od středy 3. června 1998 do úterý 16. června 1998 vysílala *Česká televize* na vysílacím okruhu *ČT 1* dvanáct sedmdesátiminutových bloků, v nichž s střídaly dvouminutové a třiminutové spoty kandidujících politických stran a hnutí. Sledovala je v průměru 2,1 procenta diváků, přičemž sledovanost konkrétních vydání se pohybovala od 1,2 do 3,5 procenta. Minimální sledovanost ve výši 0,7 procenta zaznamenaly celkem čtyři spoty. Maximální sledovanost ve výši 7,2 procenta připadla dvouminutovému spotu SPR-RSČ, vysílanému v pondělí 8. června 1998 v 17:53 hodin. Přehled o sledovanosti jednotlivých bloků předvolebních spotů kandidujících politických stran a hnutí dává následující tabulka:

Program	Den	Datum	Začátek	Dospělí 15+		Muži 15+		Ženy 15+				
				Sledovanost v %	Podíl na divácích v tis.	Sledovanost v %	Podíl na divácích v tis.	Sledovanost v %	Podíl na divácích v tis.			
Volby 98	Středa	3.6.	16:45	1,8	153	24	2,3	94	30	1,3	59	18
Volby 98	Čtvrtek	4.6.	16:45	2,0	172	23	2,1	86	25	1,9	85	21
Volby 98	Pátek	5.6.	16:45	1,5	132	15	1,7	68	14	1,4	64	18
Volby 98	Sobota	6.6.	16:45	1,6	138	14	1,7	71	13	1,5	68	14
Volby 98	Pondělí	8.6.	16:45	3,3	280	22	3,1	124	22	3,5	157	22
Volby 98	Úterý	9.6.	16:44	2,8	239	25	2,8	113	18	2,8	126	39
Volby 98	Středa	10.6.	15:15	1,2	102	15	1,7	71	24	0,7	31	8
Volby 98	Čtvrtek	11.6.	16:45	2,5	211	16	3,2	128	17	1,9	84	14
Volby 98	Pátek	12.6.	16:45	1,9	162	13	1,7	67	10	2,1	95	17
Volby 98	Sobota	13.6.	16:45	3,5	296	16	3,3	132	14	3,6	164	19
Volby 98	Pondělí	15.6.	16:45	1,7	143	13	1,5	60	11	1,8	83	14
Volby 98	Úterý	16.6.	16:45	1,7	145	12	1,5	62	10	1,8	83	14

Průměr	2,1	181	17,3	2,2	89	17,3	2,0	92	18,2
Zdroj dat: TN AGB MF - TV PROJEKT - ATO									

Poznámka: Sledovanost uvádíme jak v procentech, tak v tisících diváků. Podíl na divácích vyjadřuje procento publika daného bloku, počítané ze všech diváků, kteří se v danou dobu dívali na televizi.

Jedinou komplikaci, k níž v rámci předvolebního vysílání příspěvků kandidujících politických stran a koalic došlo, představovalo předběžné opatření, vydané na základě návrhu *Ochranného svazu autorského*, podaného dne 10. června 1998. *Městský soud v Praze* navrhovatelé vyhověl ve svém usnesení ze dne 12. června 1998, vydaném pod č.j. 14 Nc 1107/98 a doručeném *České televizi* 16. června 1998 dopoledne. V jeho důsledku nemohla *Česká televize* dne 16. června 1998 vysílat celkem tři předvolební spoty politické strany *Demokratická unie*, a to v 16:45 třiminutový, v 17:35 dvouminutový a v 17:45 opět dvouminutový, vždy na vysílacím okruhu *ČT 1. Česká televize* se proti části II. tohoto usnesení *Městského soudu v Praze* dne 18. června 1998 odvolala se zdůvodněním, že za obsah spotů kandidujících stran a koalic *Česká televize* neodpovídá a „*zákaz vysílání tedy nemůže být proti České televizi, ale pouze proti politické straně*“. Napadenou část předběžného opatření *Vrchní soud v Praze* svým usnesením, vydaným dne 30. listopadu 1998 pod č.j. 3 Co 51/98-24 na základě paralelně podaných odvolání *Demokratické unie* a *České televize* zamítl se zdůvodněním: „*Pokud tedy obě veřejnoprávní média dle tohoto ustanovení odpůrci vysílací čas pro jeho volební kampaň poskytla, a pokud za obsah těchto pořadů tato média ani neodpovídala, nebylo možno dovést, že lze po nich spravedlivě žádat to, co navrhovatel vůči nim požadoval svým návrhem na vydání předběžného opatření*“.

Rada České televize konstatuje, že s výjimkou výše zmíněných tří spotů *Demokratické unie*, jejichž vysílání dne 16. června 1998 zamezil svým usnesením *Městský soud v Praze*, *Česká televize* svou povinnost, vyplývající z § 16, odst. (3) zákona č. 247/1995 Sb., splnila. Rada České televize dále konstatuje, že se *Česká televize* s tímto svým úkolem vyrovnala s nadhledem, promyšleně a na vysoké profesionální úrovni.

b) Volební vysílání jako služba veřejnosti ve smyslu zákona o *České televizi*

Vedle povinností vyplývajících *České televizi* z § 16, odst. (3) zákona č. 247/1995 Sb. vzrůstá v předvolebním období také důležitost poslání „*poskytovat objektivní, ověřené, všestranné a vyvážené informace pro svobodné vytváření názorů*“, které televizi veřejné služby v České republice ukládá § 2 zákona č. 483/1991 Sb. o *České televizi*. V roce 1998 poprvé za šest let své existence toto poslání splnila v souladu představami, které o úloze veřejnoprávních médií v souvislosti s volbami do zákonodárných sborů obecně panují v zemích Evropské unie.

V roce 1992 *Česká televize* speciální předvolební pořady nevysílala proto, aby nemohla být obviněna z porušení ustanovení § 27, odst. (3) zákona České národní rady č. 54/1990 o volbách do České národní rady

(ve znění zákona č. 120/1992 Sb.): „V době volební kampaně je zakázáno vysílat volební projevy a volební programy, kromě vysílacích časů vyhrazených kandidujícím politickým stranám podle odstavce 2 a zveřejňovat ve vysílání jakékoliv vnější projevy, kterými se propagují kandidující politické strany“. Toto ustanovení sice již v novém volebním zákoně č. 247/1995 Sb., jímž se řídily volby do Parlamentu v roce 1996, obsaženo nebylo, ale Česká televize přesto v roce 1996 v době zákonem stanovené volební kampaně před volbami do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky žádný speciální pořad nevysílala. V průběhu dvanácti týdnů před začátkem oficiální volební kampaně však vysílala pořad *Karanténa*, v němž představila předsedy dvanácti nejvýznamnějších kandidujících politických stran a hnutí. Aby Česká televize přísně zachovala princip objektivity, řídil se výběr pozvaných a jejich pořadí, celkovým průměrem volebních preferencí za rok 1995.¹⁷

První ze speciálních pořadů, které Česká televize připravila k volbám do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky v roce 1998, se přidržel tradice roku 1996. Od poloviny dubna do konce května 1998 mohli předsedové (pouze SPR-RSČ zastupoval místopředseda) sedmi nejvýznamnějších kandidujících politických stran a hnutí představit své volební programy v *Karanténě*. Situaci České televizi komplikoval fakt, že ve srovnání s rokem 1996 česká byla politická scéna na jaře 1998 mnohem méně stabilní a mezi kandidujícími politickými stranami se vyskytovaly i subjekty, které za sebou měly jen velmi krátkou existenci. Proto Česká televize tentokrát nemohla použít jako klíč vývoj volebních preferencí v průběhu předchozího roku, ale musela se řídit pouze výsledky tří bezprostředně předcházejících měsíců. Uchovala formát tradičního hodinového interview, vedeného dvěma redaktory ve studiu. Základní statistické údaje o premiérách vysílaných *Karantén* poskytuje následující přehled:

Pořad	Datum	Začátek	Dospělí 15+		Muži 15+		Ženy 15+		Podíl na Divácích	Podíl na Divácích	Podíl na Divácích
			Sledovanost v %	Sledovanost v tis.	Sledovanost v %	Sledovanost v tis.	Sledovanost v %	Sledovanost v tis.			
Karanténa - Daniel Kroupa (ODA)	16.4.	21:57	4,5	383	18	4,8	196	18	4,1	187	18
Karanténa - Martin Smetana (SPR-RSČ)	23.4.	22:07	7,6	652	34	8,8	357	34	6,5	295	35
Karanténa - Miroslav Grebeníček (KSČM)	30.4.	22:03	8,6	740	32	9,2	372	31	8,1	367	33
Karanténa - Václav Klaus (ODS)	7.5.	22:15	8,1	690	32	7,7	313	28	8,4	377	35
Karanténa - Josef Lux (KDU-ČSL)	14.5.	22:17	6,2	534	20	5,5	225	15	6,8	309	25

¹⁷ Viz: Nikolaj Savický, *Volby 1996 ve vysílání České televize*. In: *Ročenka České televize 1996*. Praha 1997, s. 133 - 134.

Karanténa - Jan Ruml (US)	21.5.	22:17	6,2	533	26	6,2	251	23	6,3	282	29
Karanténa - Miloš Zeman (CSSD)	28.5.	22:09	10,1	862	47	11,2	454	55	9,0	408	41
Průměr			7,3	628	29,86	7,6	310	29,14	7,0	318	30,86

Zdroj dat: TN AGB MF - TV PROJEKT - ATO

Poznámka: Sledovanost uvádíme jak v procentech, tak v tisících diváků. Podíl na divácích vyjadřuje procento publika daného vydání *Karantény*, počítané ze všech diváků, kteří se v danou dobu dívali na televizi.

Již v průběhu dubna a května 1998 však nové vedení *České televize* připravilo strategii předvolebního vysílání, která odpovídala poslání televize veřejné služby mnohem lépe než praxe let 1992 a 1996. Těžištěm nového přístupu se staly speciálně upravené formáty tradičních pořadů *České televize*. Pro tři vydání vysílaná v době zákonem stanovené volební kampaně se *Aréna* změnila na platformu, na níž do vzájemného střetu postupně vstupovali za rovných podmínek předsedové všech kandidujících politických stran a hnutí. Klíčem výběru účastníků jednotlivých vydání *Arény* a pořadí, v němž vystoupili, byl vývoj volebních preferencí jejich stran a hnutí za poslední tři měsíce před začátkem kampaně podle údajů tří nejvýznamnějších českých agentur pro výzkum veřejného mínění. Střety volebních leaderů politických stran a hnutí poutaly značnou pozornost televizních diváků. Premiéru na *ČT 1* po dvě středy a jedno úterý v hlavním večerním čase sledovalo v průměru 14,4 procenta dospělých. První ze dvou automatických repríz, vysílaná rovněž na *ČT 1*, ale v popůlnocních hodinách, nacházela 0,5 procenta diváků a druhá repríza, uváděná také na *ČT 1* v dopoledních hodinách, měla 1,6 procenta publika. Podrobnosti o premiérách předvolebních *Arén* přináší následující statistický přehled:

Pořad	Den	Datum	Začátek	Dospělí 15+		Muži 15+		Ženy 15+					
				Doba trvání	Sledovanost v %	Podíl na divácích v tis.	Sledovanost v %	Podíl na divácích v tis.	Sledovanost v %	Podíl na divácích v tis.			
Aréna	Středa	3.6.	20:03	61	10,9	933	25	10,6	431	29	11,1	502	23
Aréna	Středa	10.6.	20:06	63	14	1202	29	13,4	543	30	14,6	659	29
Aréna	Úterý	16.6.	20:04	69	18,4	1573	36	19,3	782	40	17,5	791	32
Průměr				14,4	1236	30,00	14,4	585	33,00	14,4	650	28,00	

Zdroj dat: TN AGB MF - TV PROJEKT - ATO

Poznámka: Sledovanost uvádíme jak v procentech, tak v tisících diváků. Podíl na divácích vyjadřuje procento publika daného vydání *Arény*, počítané ze všech diváků, kteří se v danou dobu dívali na televizi.

Vedle volebních leaderů však dostali poprvé za dobu existence *České televize* v průběhu předvolební kampaně v televizi veřejné služby v České republice slovo také odborní mluvčí jednotlivých kandidujících stran a hnutí. Prostor pro jejich vystoupení vytvořila *Česká televize* rozšířením zavedené zpravodajské relace okruhu *ČT 2 „21“* z obvyklých třiceti na čtyřicet minut, přičemž čas, věnovaný ostatní agendě, zkrátila na dvacet minut. Tím získala dvacet minut denně v době od 1. do 16. června s výjimkou sobot a nedělí pro kvalifikované srovnávání volebních programů kandidujících politických stran a hnutí. Klíč výběru stran a hnutí, jejichž odborní mluvčí k jednotlivým otázkám byli do „21“ zváni, se opět řídil složitým

matematickým modelem a byl volen tak, aby Česká televize zachovala rovný přístup ke všem kandidujícím stranám a hnutím. Službu takto koncipované „21“ uvítala v průměru 4,1 procenta dospělých diváků.

Pořad	Den	Datum	Začátek	Doba trvání	Dospělí 15+			Muži 15+			Ženy 15+		
					Sledovanost v %	Sledovanost v tis.	Podíl na divácích	Sledovanost v %	Sledovanost v tis.	Podíl na divácích	Sledovanost v %	Sledovanost v tis.	Podíl na divácích
21	Pondělí	1.6.	21:00	43	5,0	428	10	4,6	188	9	5,3	240	11
21	Úterý	2.6.	21:00	40	3,1	263	7	2,9	116	7	3,2	146	7
21	Středa	3.6.	21:00	41	8,1	692	17	8,6	348	21	7,6	344	15
21	Čtvrtek	4.6.	21:00	41	6,2	532	14	5,7	230	13	6,7	302	15
21	Pátek	5.6.	21:00	41	3,9	334	9	3,6	145	10	4,2	189	9
21	Pondělí	8.6.	21:00	38	5,1	441	11	4,6	186	10	5,7	256	12
21	Úterý	9.6.	21:00	42	4,0	340	8	3,5	142	8	4,4	198	9
21	Středa	10.6.	22:58	39	1,4	123	9	2,1	84	11	0,9	39	6
21	Čtvrtek	11.6.	22:57	46	2,2	189	12	3,4	138	18	1,1	50	7
21	Pátek	12.6.	22:55	44	3,4	292	14	4,5	181	18	2,5	111	11
21	Pondělí	15.6.	21:00	40	3,8	322	8	2,7	109	5	4,7	213	10
21	Úterý	16.6.	22:57	41	2,5	212	17	3,0	122	19	2,0	90	16
Průměr					4,1	347	11,3	4,1	166	12,4	4,0	181	10,7

Zdroj dat: TN AGB MF - TV PROJEKT - ATO

Poznámka: Sledovanost uvádíme jak v procentech, tak v tisících diváků. Podíl na divácích vyjadřuje procento publika daného vydání „21“, počítané ze všech diváků, kteří se v danou dobu dívali na televizi.

Rada České televize konstatuje, že Česká televize splnila v roce 1998 svou úlohu vysílatele veřejné služby v předvolební kampani před volbami do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky ve smyslu § 2 zákona č. 483/1991 Sb. o České televizi podstatně lépe než v roce 1996. Toto konstatování může doložit rovněž závěrečnou zprávou *Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE)* o volbách do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky v roce 1998. *OBSE* se úlohou České televize zabývala v samostatné části své zprávy a shrnula její působení slovy: „Vysílání České televize bylo charakterizováno velmi vyrovnaným přístupem ke všem politickým stranám. 5 až 11,7 procent bylo věnováno politickým stranám na ČT 1 a mezi 5,2 - 9,2 procenty na ČT 2. To bylo většinou důsledkem skutečnosti, že oba televizní okruhy vysílaly speciální pořady, v nichž usilovaly poskytnout všem stranám rovnou příležitost, aby vysvětlily své názory.“ Tatáž zpráva dále říká: „Celkem poskytla Česká televize velmi vyrovnané zpravodajství co do množství i co do kvality a dala zejména malým stranám spravedlivou možnost prezentovat se voličstvu“.¹⁸ Stanovisko *OBSE* osvědčuje, že se Česká televize pod novým vedením stala důležitým pilířem, podporujícím demokratické instituce České republiky.

c) Zpravodajství o průběhu a výsledcích voleb

V duchu tradice let 1992 a 1996 zveřejňovala Česká televize i v roce 1998 po uzavření volebních místností 20. června 1998 kvalifikované odhady a průběžně upřesňované dílčí volební výsledky voleb do

¹⁸ Citováno z *Britských listů*, 28. září 1998. Přeložil Jan Čulík, anglický originál lze nalézt na adrese:

Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky. Doplnovala je komentáři sociologů, politologů, statistiků a novinářů, přítomných ve volebním studiu v Praze na Kavčích horách. Nabídla divákům také přímé vstupy do sídel hlavních politických stran a reportáže z terénu, nabízené brněnským a ostravským studiem. První povolební relaci vysílala *Česká televize* v okamžiku ukončení voleb a prezentovala v ní první povolební prognózu, kterou pro ni připravil rakouský institut *IFES* s českou společností *SC&C*. **O odborných kvalitách spolupracujících firem svědčí to, že se prognóza *České televize* ze všech publikovaných odhadů rozcházela se skutečnými výsledky voleb nejméně.** Poslední mimořádnou volební relaci vysílala *Česká televize* v neděli 21. června 1998 odpoledne. Celkový rozsah speciálního zpravodajského vysílání *České televize*, věnovaného volbám do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, činil bez pěti minut pět hodin. O jeho diváckém ohlasu svědčí následující statistický přehled:

Sobota		Dospělí 15+			Muži 15+			Ženy 15+					
Pořad	Den	Datum	Začátek	Doba trvání	Sledovanost v %	Sledovanost v tis.	Podíl na divácích v %	Sledovanost v tis.	Podíl na divácích v %	Sledovanost v tis.	Podíl na divácích v %		
Volby 98	Sobota	20.6.	13:55	45	7,8	670	36	8,1	330	38	7,6	341	35
Volby 98	Sobota	20.6.	15:30	58	9,1	780	45	8,6	351	41	9,5	430	50
Volby 98	Sobota	20.6.	17:00	46	7,8	671	39	7,3	298	36	8,2	372	41
Volby 98	Sobota	20.6.	21:30	49	14,5	1243	30	14,8	599	32	14,3	643	28
Neděle													
Volby 98	Neděle	21.6.	04:05	49	0,3	28	79	0,1	5	39	0,5	23	99
Volby 98	Neděle	21.6.	08:00	10	4,4	373	81	4,9	200	80	3,8	173	83
Volby 98	Neděle	21.6.	10:00	22	8,1	695	50	8,6	349	57	7,6	345	45
Volby 98	Neděle	21.6.	11:05	5	11,0	939	61	10,4	423	62	11,4	516	60
Volby 98	Neděle	21.6.	15:18	11	6,8	585	37	10,6	429	49	3,5	157	23

Zdroj dat: TN AGB MF - TV PROJEKT - ATO

Poznámka: Sledovanost uvádíme jak v procentech, tak v tisících diváků. Podíl na divácích vyjadřuje procento publika daného vydání speciální zpravodajské relace *VOLBY 98*, počítané ze všech diváků, kteří se v danou dobu dívali na televizi.

Názory předsedů politických stran, jejichž kandidáti byli ve volbách do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky ve dnech 19. a 20. června 1998 zvoleni, nabídla *Česká televize* divákům v rámci diskusního pořadu *V pravé poledne*. V neděli 21. června 1998 ve 12:00 hodin jej sledovalo 8,4% všech dospělých televizních diváků v České republice, což představuje 717 000 osob. Ačkoli to nebyla *de facto* poslední speciální nebo speciálně upravená relace, kterou k volbám do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky *Česká televize* připravila, většina diváků ji vnímala jako tečku za volbami a upřela pozornost k otázkám sestavování nové vlády na základě výsledků těchto voleb. V jistém slova smyslu tedy diskusním pořadem *V pravé poledne* z 21. června 1998 *Česká televize* svou službu divákům, poskytovanou speciálně k těmto volbám, uzavřela.

d) Volby do Senátu Parlamentu České republiky v listopadu 1998

<http://www.osceprag.cz/inst/odihr/aciviti/election/election.htm>

Dvoukolové volby do Senátu Parlamentu České republiky se v listopadu 1998 poprvé konaly pouze ve třetině volebních obvodů, tj. ve dvaceti sedmi obvodech z celkového počtu osmdesát jeden. Většinový volební systém uplatňovaný v České republice při volbách do Senátu systémově neumožňuje celoplošnou televizní předvolební kampaň, neboť jednotliví kandidáti nemusejí nutně zastupovat politické strany, hnutí a koalice. Proto také zákon č. 247/1995 Sb., jímž se řídí i volby do Senátu Parlamentu České republiky, neukládá v souvislosti s těmito volbami veřejnoprávním elektronickým médiím povinnost poskytnout politickým stranám a hnutím vysílací čas analogicky s volbami do Poslanecké sněmovny.

Situace před volbami do Senátu Parlamentu České republiky v listopadu 1998 byla navíc specifická v tom, že se čtyři z hlediska zákona samostatné politické subjekty rozhodly ke spolupráci a k tomu, že v jednotlivých volebních obvodech stavěly spolu dohromady po vzájemné dohodě vždy jen jednoho kandidáta. Z hlediska proporcionalního zastoupení politických stran, hnutí a koalic v případných speciálních předvolebních pořadech *České televize* by pak pro vysílatele veřejné služby vznikala závažný problém: měl by vnímat tzv. „čtyřkoalici“, která z hlediska volebního zákona koalicí nebyla, jako jeden subjekt, nebo chápat její jednotlivé složky jako samostatné politické strany? Vzhledem k této nestandardní situaci a vzhledem k tomu, že se volby do Senátu bezprostředně týkaly pouze jedné třetiny občanů České republiky, **nepřipravovala Česká televize před volbami do Senátu Parlamentu České republiky žádné speciální pořady srovnatelné s těmi, které vysílala před volbami do Poslanecké sněmovny v červnu 1998.**

První kolo senátních voleb připadlo v roce 1998 na dny pravidelných komunálních voleb, tj. na pátek 13. a sobotu 14. listopadu. *Česká televize* proto ve svých pravidelných i mimořádných zpravodajských relacích v sobotu 14. listopadu a v neděli 15. listopadu 1998 informovala podrobně především o výsledcích komunálních voleb, které byly v daném kontextu prioritou. Přinesla však samozřejmě i průběžné výsledky voleb do Senátu a zdůraznila fakt, že v žádném volebním obvodu nebyl senátor zvolen v prvním kole. O ploše, kterou prvním kolu voleb do Senátu Parlamentu České republiky a komunálním volbám *Česká televize* věnovala a o diváckém ohlasu, který touto službou vyvolala, vypovídá následující statistický přehled, zahrnující řádné i mimořádné zpravodajské a diskusní pořady od 13. do 15. listopadu 1998:

Datum	Den	Čas	Stopáž v minut.	K	Název relace	Dospělí 15+		Muži 15+		Ženy 15+	
						Sled. V %	Podíl v %	Sled. v %	Podíl v %	Sled. v %	Podíl v %
13.11.	PÁ	18:00	13	1	Večerník	10,0	38,00	8,5	36,00	11,5	39,00
13.11.	PÁ	19:15	28	1	Události	15,2	34,00	14,7	36,00	15,7	33,00
13.11.	PÁ	21:00	31	2	„21“	5,1	10,00	5,2	12,00	5,0	10,00
13.11.	PÁ	22:55	15	1	Události plus	5,1	19,00	3,7	14,00	6,3	23,00
14.11.	SO	13:55	43	1	Volby 98	4,4	24,00	4,1	25,00	4,7	23,00
14.11.	SO	15:30	30	1	Volby 98	6,2	33,00	5,8	32,00	6,6	33,00
14.11.	SO	17:22	8	1	Volby 98	6,0	23,00	6,1	24,00	5,9	22,00
14.11.	SO	18:00	9	1	Zprávy	11,2	34,00	8,9	29,00	13,2	38,00

14.11.	SO	19:15	29	1	Události	17,3	32,00	17,1	35,00	17,5	31,00
14.11.	SO	21:23	5	1	Volby 98	17,6	30,00	17,8	32,00	17,4	28,00
15.11.	NE	10:00	10	1	Volby 98	7,2	38,00	6,9	46,00	7,5	33,00
15.11.	NE	12:00	57	1	V pravé poledne	11,5	44,00	11,9	46,00	11,1	42,00
15.11.	NE	15:10	6	1	Volby 98	3,2	11,00	3,0	14,00	3,4	10,00
15.11.	NE	18:00	5	1	Zprávy	12,9	31,00	13,0	37,00	12,7	27,00
15.11.	NE	19:15	21	1	Události	20,6	38,00	20,4	41,00	20,7	35,00
15.11.	NE	21:00	31	2	„21“	5,8	11,00	5,3	12,00	6,2	11,00
15.11.	NE	21:55	8	1	Zprávy	6,2	14,00	5,4	14,00	6,9	14,00
Zdroj dat: TN AGB MF - TV PROJEKT - ATO											

Druhé kolo voleb do Senátu Parlamentu České republiky proběhlo ve všech dvaceti sedmi volebních obvodech v pátek 20. a v sobotu 21. listopadu 1998. Volební vysílání probíhalo ze speciálního studia, v němž měli moderátoři, ale také sociologové, politologové a nezávislí komentátoři k dispozici veškeré volební prognózy i vlastní informace, které *Česká televize* poskytovala divákům v přehledné grafické podobě. Vysílání doplňovaly záznamy z volebních místností a přímé vstupy do sekretariátů politických stran. Statistická data o vysílání *České televize* k druhému kolu voleb do Senátu Parlamentu České republiky v listopadu 1998 poskytuje následující tabulka:

Datum	Den	Čas	Stopáž v minut.	K	Název relace	Dospělí 15+		Muži 15+		Ženy 15+	
						Sled v %	Podíl v %	Sled. v %	Podíl v %	Sled. v %	Podíl v %
20.11.	PÁ	18:00	13	1	Večerník	9,4	31,00	8,8	32,00	9,9	30,00
20.11.	PÁ	19:15	28	1	Události	14,1	30,00	14,2	35,00	13,9	27,00
20.11.	PÁ	21:00	31	2	„21“	3,6	8,00	3,1	7,00	4,1	8,00
20.11.	PÁ	23:06	13	1	Události plus	5,4	28,00	5,9	29,00	5,0	28,00
21.11.	SO	13:55	36	1	Volby 98	3,9	20,00	3,9	20,00	3,8	19,00
21.11.	SO	15:42	13	1	Volby 98	3,4	14,00	3,3	12,00	3,5	15,00
21.11.	SO	16:15	3	1	Volby 98	2,4	10,00	2,4	10,00	2,4	11,00
21.11.	SO	17:00	13	1	Volby 98	4,8	19,00	4,2	16,00	5,4	22,00
21.11.	SO	18:00	10	1	Zprávy	9,8	27,00	8,7	24,00	10,9	30,00
21.11.	SO	19:15	28	1	Události	17,0	34,00	16,6	36,00	17,5	32,00
21.11.	SO	21:05	13	1	Volby 98	5,4	9,00	5,1	9,00	5,6	9,00
22.11.	NE	10:00	4	1	Volby 98	4,4	23,00	4,8	30,00	4,1	19,00
22.11.	NE	12:00	55	1	V pravé poledne	4,3	17,00	4,8	18,00	3,9	17,00
22.11.	NE	12:55	5	1	Zprávy	6,0	23,00	5,9	21,00	6,2	25,00
22.11.	NE	15:16	4	1	Volby 98	2,0	7,00	1,6	7,00	2,3	7,00
22.11.	NE	18:00	5	1	Zprávy	14,7	36,00	14,8	41,00	14,5	32,00
22.11.	NE	19:15	18	1	Události	21,2	37,00	20,7	40,00	21,5	35,00
22.11.	NE	21:00	30	1	„21“	3,7	7,00	4,3	9,00	3,2	5,00
22.11.	NE	22:03	8	1	Zprávy	4,6	11,00	3,9	10,00	5,1	11,00
Zdroj dat: TN AGB MF - TV PROJEKT - ATO											

K volebnímu zpravodajskému servisu, poskytovanému *Českou televizí* v roce 1998, neodmyslitelně patřily i služby, jež *Česká televize* poskytla veřejnosti prostřednictvím internetu (viz dále kapitola *Česká televize na internetu*).

***Rada České televize* konstatuje, že zpravodajské a diskusní pořady, které *Česká televize* připravila v souvislosti s volbami do Senátu Parlamentu České republiky v listopadu 1998, byly vcelku objektivní, vyvážené a nestranné.**

2.3. Česká televize na internetu

Vzhledem k tomu, že působnost a dosah internetu jako specifického média velice intenzivně roste, musela Česká televize v roce 1998 věnovat tomuto médiu pozornost a přirozeně jej začlenit do spektra svých zájmů a aktivit. Na jaře 1998 začala připravovat novou koncepci svých internetových stránek. Sledovala záměr rozšířit a zkvalitnit informační prostor, který si systematicky vytvářela již od roku 1996. Se vzrůstající dostupností internetu v české společnosti rostla pro Českou televizi v roce 1998 důležitost vlastních internetových stránek s důrazem na jejich informativní hodnotu, neustálou aktualizaci a získávání zpětné vazby k veškerým aktivitám České televize jako instituce. Se stále dokonalejšími technologiemi nabízí internet televizním vysílatelům využití neustále se rozšiřujícího spektra možností a internetové stránky České televize se i v roce 1998 snažily tomuto trendu přizpůsobit. (digitalizovanými obrázky a videosekvencemi počínaje, digitalizovaným internetovým vysíláním obou programů České televize konče).

Prvním a hned napoprvé úspěšným pokusem o vytvoření informačního on-line servisu na www.czech-tv.cz bylo volební zpravodajství v červnu 1998. Souběžně s televizním volebním vysíláním připravilo internetové oddělení České televize ve spolupráci s redakcí zpravodajství volební on-line servis. Během celého víkendu aktualizovala Česká televize průběžně grafy a tabulky s prognózami, průběžnými a oficiálními výsledky i textové zprávy. Data poskytl Český statistický úřad a agentura IFES, textové informace připravila redakce zpravodajství České televize. Zájem o volební stránku České televize byl v měřících českého internetu obrovský. Počet návštěvníků stránky se jen v sobotu 20. června 1998 vyšplhal na 12 tisíc. 83% návštěvníků byla z Čech, ale internetové stránky České televize zaznamenaly ten den i návštěvníky z Německa, Rakouska, Dánska, Itálie, Japonska, USA, Francie, Ruska, Švýcarska, Velké Británie a dalších zemí. Velice kladné ohlasy přicházely od našich krajanů ze zahraničí, kteří neměli možnost sledovat volební vysílání v televizi. Zahraniční uživatelé nejvíce ocenili snadný a rychlý přístup ke stránce, jejich přehlednost a úplnost. Velký úspěch sklidilo také kompletní textové zpravodajství. Právě tento nebývalý zájem o WWW stránky indikuje stále rostoucí dosah internetu jako média a tím i jeho význam pro společnost.

V průběhu léta 1998 pracovala Česká televize velmi intenzivně na tom, aby mohla 1. září 1998 na adrese <http://www.czech-tv.cz> zpřístupnit novou verzi své internetové podoby. WWW stránky České televize dostaly novu přehlednější strukturu, nový design a samozřejmě i ucelenější a pestřejší náplň, která se během roku dále rozrůstala. Kromě samozřejmých informací týkajících se profilu, institucionální a programové části České televize, teletextu, atd. přibyla textová verze zpravodajství, velmi důležitá informační stránka pro

novináře pro novináře, neopomenutelná stránka pro děti a mnoho dalších služeb návštěvníkům WWW stránek *České televize*.

V programové a institucionální části internetových stránek nabízí *Česká televize* informace o sobě samé jako o instituci (naleznete zde zákonný rámec jejího působení, *Statut České televize*, stručnou historii *České televize*, zápisy z jednání *Rady České televize*, základní informace o členech managementu a *Rady České televize* atd.). Bezprostředně slouží divákům přehled programové nabídky *České televize* na následujících deset dnů dopředu, základní informace o pořadech a projektech *České televize* a jejich tvůrcích. V základní podobě funguje stránka pořadů pro děti a mládež, stránka *Charitativního panelu České televize*, stránky festivalů, které *Česká televize* pořádá a odkazy na stránky těch, kterých se účastní...

Všechny větší projekty měly v roce 1998 v rámci webových stránek *České televize* svoje vlastní rozsáhlejší stránky (*filmy* - Co chytneš v žitě, Minulost a další, *dokumenty* - Černobílá v barvě, Romové a hudba, Rozhlédni se člověče a další, *charit. projekty* - „Pomozte dětem“, atd. Stránku zpravodajství aktualizovala v roce 1998 *Česká televize* pouze ve všedních dnech, a to dvakrát denně. Obsahovala plné znění zpravodajských relací *Večerník*, *Události* a *Události plus*. Dále využívala *Česká televize* tuto stránku také pro self-promotion zpravodajství prostřednictvím upoutávek na týdeníky, relace *Tady a teď*, „21“ a *V pravé poledne*. Nedílnou součástí stránky zpravodajství je informace o počasí a prozatím i přepis relace *Branky*, *body*, *vteřiny*. Na všech stránkách zpravodajství začala *Česká televize* v průběhu roku 1998 hojně využívat digitalizované obrázky (screenshoty) a krátké videoukázky s nejdůležitějšími záběry dne.

Zásadním způsobem inovovala v roce 1998 *Česká televize* svou internetovou stránku pro novináře. Poskytla jejím prostřednictvím kompletní informace o dění v *České televizi*, o chystaných pořadech a projektech. Nabídla kontakty na jednotlivé pracovníky oddělení *Public Relation* a také fotodatabanku, odkud si zájemci mohou stáhnout veškeré fotografie, které jsou k daným projektům k dispozici. Celkově byl v roce 1998 patrný zájem *České televize* o vyšší operativnost při poskytování relevantních informací o *České televizi* tištěným médiím prostřednictvím internetu. Výsledný stav znamenal, že na konci roku 1998 si kterýkoli redaktor mohl pohodlně a rychle přímo ve své kanceláři opatřit nejen přehled chystaných novinářských projekcí, ale také presskity k projektům, fotografie, které jsou k dispozici pro uveřejnění a mnoho dalších informací, které by jinak pracně sháněl telefonicky nebo osobně v *České televizi*.

Další novinku představovala „nástěnka“ na internetové stránce *České televize*. Jedná se o informační panel, který návštěvníka hned na hlavní (první) stránce upozorní na všechny nové informace a změny, které se na stránkách v posledních dnech objevily a přímým odkazem (linkem) navede návštěvníka na konkrétní stránku.

Rada České televize konstatuje, že všechny tyto změny zkvalitnily a podporovaly v roce 1998 významným způsobem vysílání České televize, rozšiřovaly informační servis, který poskytuje, a zkvalitnily její *self promotion*. Bere v úvahu také to, že internet nabízí široké možnosti k dalšímu posílení veřejnoprávní služby divákům. Pokládá jej za prostor, který je možné využít jako „třetí kanál“ České televize. Jeho optimální využití vidí především v oblasti podpory vzdělávacích a publicistických pořadů, pořadů pro děti a mládež.

Rada České televize konstatuje, že v roce 1998 zahájila Česká televize v rámci internetu projekt, který prozatím nemá mezi českými televizními vysíláními obdobu, ale ve světě se již stal běžnou součástí nabídky televizních stanic veřejné služby. Dalšímu rozvoji tohoto projektu vyjadřuje Rada České televize svou podporu a pokládá jej za důležitou perspektivní složku služby, kterou Česká televize svým divákům poskytuje. V neposlední řadě jej vnímá jako cestu, která televizi veřejné služby v České republice umožňuje efektivně oslovit zejména mladé diváky, o jejichž pozornost je České televize v současnosti v duchu zákona povinna usilovat co nejdůrazněji.

2.4. Etický panel *České televize* v roce 1998

Grémium, jež se vyjadřuje k profesně etickému chování a rozhodování jednotlivých tvůrčích pracovníků, bývá vcelku běžnou součástí mediálních institucí zvláště v evropských zemích. Existence takového orgánu (ať již poradního, či samostatného a nadaného nějakou vlastní pravomocí - zpravidla jen zveřejnit vlastní nálezy) je chápána jako známka profesní a mravní vyspělosti příslušné instituce a skrze ni příslušné společnosti. Po pečlivých přípravách přistoupila *Česká televize* 1. listopadu 1998 k ustavení - respektive znovuuustavení - svého *Etického panelu*. *Etický panel* formálně existoval již před tímto datem, ale byl složen pouze ze zaměstnanců *České televize*, neměl jednací řád a **nikdy prakticky nefungoval**. Jeho znovuzřízením reagovala *Česká televize* na naléhavou potřebu získat nezávislou reflexi morálních aspektů svého vysílání. Stávala se totiž - tak jako každé jiné nezávislé médium ve svobodné zemi - v konkrétních případech terčem mnoha obvinění z neetického jednání. Jako instituce placená z velké části z veřejných prostředků je *Česká televize* nucena vůči podobným nařčením projevovat maximální citlivost a ve vlastním zájmu musí reagovat rychle, otevřeně a kvalifikovaně. *Česká televize* je povinna hájit svobodu projevu, dbát na objektivitu a vyváženost informací, které svým divákům poskytuje, ale současně by se měla odlišovat od komerčních televizí přísnějším respektováním etických norem. Při konstituování *Etického panelu* brala *Česká televize* rovněž v potaz to, že se od roku 1994 opakovaně ukázalo, jak zřetelně čeští diváci rozlišují komerční a veřejnoprávní stanice: každý z těchto typů vysílatelů vyvolává ve veřejnosti jiné očekávání a každý z nich je jimi hodnocen podle odlišných kritérií.

Vědomí odlišnosti různých typů vysílatelů televizních programů v duálním systému je jedním z významných znaků legitimacy vysílání veřejné služby a patří k velkým úspěchům *České televize*, že ji dokázala udržet a prokázala tak životaschopnost duálního modelu televizního vysílání v České republice. Nové vedení *České televize* vycházelo z toho, že jde o hodnotu, která nesmí být zanedbána. Je nepochybné, že pracovníci *České televize* (tak jako pracovníci ostatních médií) musí při výkonu své profese řešit řadu profesně etických dilemat a že se někdy rozhodnou v rozporu s obecně pocíťovanou či uvědomovanou etickou normou. Na druhou stranu stížnosti na neetické chování *České televize* jsou často neoprávněné a vycházejí z falešných představ o etice i o úloze médií v moderním světě. Aby měli tvůrčí pracovníci *České televize*, především reportéři, redaktoři a dramaturgové, věrohodnou zpětnou vazbu při svém rozhodování a věděli o svých případných chybných rozhodnutích a aby byli chráněni před neoprávněnou a nekvalifikovanou kritikou a aby *Česká televize* zároveň nabídla veřejnosti přímou a důvěryhodnou kontrolu nad způsobem, jímž řeší takto zaměřené stížnosti, rozhodl generální ředitel o zřízení, respektive znovuzřízení svého speciálního poradního sboru pro tyto otázky veřejného zájmu, tzv. *Etického panelu*. Po dvou přípravných schůzkách byl *Etický panel* ustaven a začal se zabývat konkrétními náměty.

Složení *Etického panelu*

Více než polovinu členů *Etického panelu* tvoří významné a všeobecně respektované osobnosti veřejného života stojící mimo *Českou televizi*. Aby byla zajištěna rovnováha názorů, a také proto, aby *Etický panel* nemohl čas od času dojít k odborně nekompetentním závěrům, představují druhou skupinu jeho členů zkušení a svými kolegy uznávaní tvůrčí pracovníci *České televize*, jejichž úlohou je zaručit, že bude kvalifikovaně reprezentována i druhá strana případného sporu. Protože řada konkrétních otázek, jimiž se panel bude zabývat, má úzkou spojitost s právními aspekty vysílání, zastupuje v něm *Českou televizi* také vedoucí jejího právního oddělení. Členy *Etického panelu* byli k 1. listopadu 1998 jmenováni:

Anna Becková, producentka *České televize*;

Libor Dvořák, redaktor redakce zpravodajství *České televize*;

Prof. PhDr. RNDr. Helena Haškovcová CSc.; vědecká pracovnice

Mgr. Dušan Chmelíček, vedoucí právního oddělení *České televize*;

Mgr. Alena Kinclová; zástupkyně *Rady České televize*

Mgr. Jiří Kučera, tajemník generálního ředitele *České televize*;

Doc. Mgr. Jan Sokol Dr.; vysokoškolský pedagog

Doc. Pavel Štecha; fotograf a vysokoškolský pedagog

Helena Třeštíková, režisérka.

Během roku 1998 k personálním změnám ve složení *Etického panelu České televize* nedošlo.

Agenda *Etického panelu* v roce 1998

Etický panel České televize byl ustaven jako poradní orgán generálního ředitele *České televize*. Panel zasedá pravidelně; jeho agendu určuje generální ředitel *České televize*. Jedním z hlavních úkolů panelu je vyjadřovat se k interním normám, které v současnosti vznikají a měly by se stát součástí inovovaného *Statutu České televize*. Jejich účelem je kodifikovat zásady profesionální etiky v té podobě, v jaké by měly být dodržovány nejen všemi zaměstnanci *České televize*, ale také jejími externími spolupracovníky. Druhou podstatnou částí práce *Etického panelu* je posuzování konkrétních stížností na neetické počínání *České televize*, adresovaných buď přímo generálnímu řediteli nebo těch, které mu postoupila *Rada České televize*. Závěry panelu mají charakter doporučení předkládaných generálnímu řediteli *České televize*. Výsledky jednání panelu jsou pravidelně zveřejňovány.

Účelem panelu je podle vyjádření generálního ředitele posílit důvěru veřejnosti v odpovědný přístup *České televize* k otázkám profesionální etiky a jejího dodržování a zároveň přirozenou autoritou ochránit před vnějším nátlakem především svobodu projevu a kvalitní pracovní podmínky pro investigativní žurnalistiku, ale také všechny ostatní složky výroby a vysílání televize veřejné služby v České republice. Generální ředitel *České televize* při jeho ustavení vycházel z předpokladu, že jeho prostřednictvím *Česká televize* dokáže důsledně bdít nad etickou stránkou svého vysílání a učiní z ní ceněný a komerčními vysílateli postupně následovaný standard. Praxe ukázala užitečnost *Etického panelu* pro *Českou televizi* jako vysílatele veřejné služby v České republice. Panel také přijal účinné opatření k ochraně minoritních názorů: na základě návrhu prof. Heleny Haškovcové jedná od počátku vždy na základě konsensu, což znamená, že nesouhlas jediného člena panelu se zněním návrhu usnesení brání přijetí takového usnesení. Během posledních dvou měsíců roku 1998 přijal *Etický panel České televize* následující dokumenty:

Dne 2. prosince 1998 *Usnesení k reportáži o přistěhovalectví a kriminalitě cizinců, vysílané v pořadu Události dne 20. října 1998;*

Dne 16. prosince 1998 *Usnesení k reportážím pořadu Nadoraz, vysílaného dne 16. listopadu 1998.*

Případ sporných reportáží Alexandry Makovičkové *Okolo Prahy cestička* a JUDr. Šárky Weberové uzavřel *Etický panel* dokumentem *Závěrečné usnesení k reportážím pořadu Nadoraz, vysílaného 16. listopadu 1998, přijatým dne 6. ledna 1999.*

Rada České televize konstatuje, že Etický panel České televize, ustavený dne 1. listopadu 1998, splnil v roce 1998 účel, k němuž byl zřízen, a prokázal svou funkčnost. Kompetenční klíč, na jehož základě byl sestaven, se ukázal být vhodným a praxe roku 1998 jej prověřila. ***Rada České televize dále konstatuje, že závěry, které Etický panel České televize učinil v případě reportáží pořadu Nadoraz, vysílaného v premiéře dne 16. listopadu 1998, jsou v principu ve shodě s poznatky, k nimž dne 6. ledna 1999 při projednávání téhož tématu dospěla Etická komise Syndikátu novinářů České republiky. Tato skutečnost podle názoru Rady České televize potvrzuje vysokou míru nezávislosti a profesionality, kterou při posuzování konkrétních témat Etický panel České televize projevuje.***

Činnost *Etického panelu České televize* dokládá tato výroční zpráva následujícími přílohami: Statut a jednací řád *Etického panelu České televize*, přijatý dne 4. listopadu 1998; Usnesení k reportážím pořadu *Nadoraz*, vysílaného dne 16. listopadu 1998, přijaté dne 16. prosince 1998; Závěrečné usnesení k reportážím pořadu *Nadoraz*, vysílaného 16. listopadu 1998, přijaté dne 6. ledna 1999.

2.5. Česká televize a její účast v soudních sporech

Rada České televize sleduje již od počátku svého funkčního období vývoj situace v případě soudních sporů :

- a) vedených *Českou televizí*, v minulosti zahájených na návrh *České televize*, které dosud nebyly pravomocným rozsudkem ukončeny,
- b) v minulosti zahájených a vedených proti *České televizi*.

Rada České televize má za to, že je nutné věnovat pozornost právě této problematice, neboť vývoj v těchto věcech dokumentuje vývoj vně ale i uvnitř této instituce. Současně je *Rada České televize* toho názoru, že *Česká televize* jako veřejnoprávní instituce, ale současně subjekt aktivně působící v oblasti zejména obchodní, tvůrčí a pracovněprávní musí dbát své dobré pověsti a tím podporovat svými kroky navenek i dovnitř *České televize* seriózní postavení ve všech shora zmíněných oblastech. **Pro Radu České televize je právní chování České televize jedním z ukazatelů, jimiž Česká televize manifestuje odpovědnost v nakládání se svěřenými veřejnými finančními prostředky.**

Nedokončené spory v minulosti zahájené *Českou televizí* :

V minulosti vedení *České televize* podalo celkem 443 žalob, prostřednictvím kterých *Česká televize* uplatňuje své oprávněné nároky vůči dlužníkům *České televize* na :

- a) finanční plnění z obchodního vztahu, celkem 421 případů,
- b) finanční plnění z pracovně právního vztahu mezi zaměstnancem-dlužníkem a *Českou televizí* jako věřitelem, celkem 18 případů,
- c) nekalé soutěžní jednání, 1 případ.

Souhrnně lze říci, že *Česká televize* jako jiné podnikatelské subjekty v České republice průběžně řeší problémy spojené s vývojem podnikatelské sféry - zániky obchodních a jiných (např. produkčních) partnerů, jež mají za následek nutnost vymáhat pohledávky formou soudy pravomocně vydaných platebních rozkazů. V případě ukončení činnosti spojené s podnikáním musí *Česká televize* své oprávněné nároky uplatňovat prostřednictvím přihlášek do řízení o konkurzu.

Patrně největším problémem dnešní doby je skutečné uspokojování věřitele, který má v případě návrhu na výkon rozhodnutí (exekuce) poměrně malou naději, že jeho pohledávky budou dlužníky skutečně prostřednictvím exekuce uhrazeny, a to alespoň v poměrné výši. Ani *České televizi* se tyto problémy nevyhýbají (i když instalace systému vymáhání pohledávek se jeví jako velmi účinná a z dlouhodobého pohledu i efektivní).

Největším dlužníkem *České televize* je společnost *World Shop, spol. s r.o.*, a to dluhem ve výši 3,009.000,- Kč. Další větší částky pohledávek (do 1 mil. Kč) má *Česká televize* vůči produkčním

společnostem, které se v průběhu let 1996 – 1998 ocitly v konkurzním řízení. **Je nutné zdůraznit, že Česká televize vždy své pohledávky řádně vymáhá a to i prostřednictvím přihlášek do konkurzů.**

Pokud jde o spory, kde *Česká televize* je stranou žalovanou, jde vesměs o věci občanskoprávní, tedy především o žaloby na ochranu osobnosti podané buď autory, nebo osobami vystupujícími v pořadech *České televize*, t.j. osobami „dotčenými“ některými, zvláště pak publicistickými, pořady odvysílanými *Českou televizí* v průběhu let 1997 – 1998.

Celkem se jedná o :

- a) dvě žaloby nárokové náhrady za porušení autorského práva,
- b) deset žaloby požadující satisfakci majetkové nebo nemajetkové povahy z titulu ochrany osobnosti, z toho čtyři požadavky na zveřejnění tiskové opravy nebo omluvy,
- c) osm pracovně právní žaloby proti *České televizi* požadující vesměs realizaci žalovaných nároků bývalého zaměstnance *České televize*.

***Rada České televize* konstatuje, že *Česká televize* se v oblasti obchodněprávní a pracovněprávní chová úměrně svému postavení významného obchodního partnera a zaměstnavatele v mediální sféře a se soustředěnou snahou nakládat se svěřenými prostředky racionálně a v souladu s platnými právními normami. Postup vedení v případě zajištění návratnosti pohledávek z obchodního styku a dále pak ve věcech, které jsou před soudy projednávány a vesměs již rozhodnuty, je prozíravý.**

Pokud jde o případy, které patří pod položku „žaloby proti *České televizi*“, je zřejmé, že zejména pořady investigativní žurnalistiky *Nadoraz* v minulosti, a to i nedávné, vedly k tomu, že dotčené osoby požadovaly prostřednictvím žalob na ochranu osobnosti uplatnění svých nároků vůči *České televizi*. Je rozhodně věcí nezávislých soudů, aby tyto záležitosti posuzovaly. *Radě české televize* nepřísluší se k nim vyjadřovat. *Rada České televize* má však současně na paměti, že pořady aspirující na naplnění požadavků tzv. investigativní žurnalistiky mohou být a i v budoucnu pravděpodobně budou impulsem k podávání žalob vůči *České televizi* a samotný fakt podaných žalob žádným způsobem nepovažuje za výpověď o kvalitě pořadů *České televize*.

2.6. Česká televize v zrcadle tisku

2.6.1. Obraz České televize jako instituce

V první třetině roku 1998 poutalo v souvislosti s *Českou televizí* největší pozornost novinářů a publicistů výběrové řízení na místo jejího generálního ředitele, vypsané *Radou České televize*. Tištěná média, nejčastěji *Lidové noviny* a týdeník *Týden*, hodnotila i průběžně publikované výsledky jednotlivých kol, přinášela rozhovory s kandidáty a jejich fotografie a psala o představách a záměrech, které uchazeči chtějí realizovat v případě svého úspěchu. Připočteme-li k této pozornosti i podrobné rozhlasové zpravodajství a časté, byť nejednou skandalizující příspěvky ve zpravodajství konkurenční soukromé televize *Nova*, jež byly zaměřené proti některým kandidátům, nebude nijak přehnané označíme-li výběrové řízení na nejvyšší pozici v managementu české veřejnoprávní televize za prvořadé celonárodní téma. Pro *Radu České televize* i pro *Českou televizí* je přitom nemálo potěšitelné, že **ani v jednom z celé záplavy zpravodajských a publicistických příspěvků nebyla jakkoli zpochybněna korektnost a důstojný průběh konkurzu, a to ani neúspěšnými kandidáty, kteří někdy dodatečně vyjadřovali lítost nad tím, že se konkurzu vůbec účastnili a publikovali svůj nesouhlas s jeho výsledkem.**

Po vyhlášení výsledků výběrového řízení se pochopitelnému zájmu těšila osobnost nového generálního ředitele Mgr. Jakuba Puchalského. Kromě rozhovorů a analýz byly publikovány i články o něm osobně. Někdy se dokonce nesly v jakémisi „memoárovém“ žánru, když se novináři např. zajímali i o vzpomínky jeho spolužáků na studentské brigády. Obraz mediálního ohlasu změny na místě generálního ředitele by nebyl úplný bez zmínky o dlouhé řadě rozhovorů, které poskytl nejruznějším deníkům a časopisům odcházející generální ředitel Ivo Mathé.

Tištěná média věnovala v prvních měsících roku 1998 přednostní pozornost rovněž výsledkům ankety *TýTý* (a rovněž udělování ceny *Český lev*), dále pak novému diskusnímu pořadu *V pravé poledne* a jeho prvnímu moderátorovi Miroslavu Dittrichovi. Poměrně velký prostor věnovaly sdělovací prostředky odchodu a názorům bývalého moderátora *Debaty Oty Černého*. Zájem vzbuzovaly i některé další personální změny, především nástup Ivana Kytky na místo šéfa zpravodajství a potom jeho brzká rezignace na tento post. Zejména ve zpravodajství deníku *Mladá fronta Dnes* se v této souvislosti nezakrytě hovořilo o špatných mezilidských vztazích v redakci. Rada České televize považuje za úspěch, že se změna v čele zpravodajství přesto nestala typickou mediální „kauzou“ se všemi možnými negativními důsledky pro image *České televize* a rozruch kolem odchodu Ivana Kytky se začátkem měsíce června uklidnil. Jmenování Kytkova nástupce Zdeňka Šámala nezbudilo žádné zřetelné a v tisku reflektované emoce. Další, již zřetelně klidnější série

článků o personálních změnách se na stránkách tisku objevila v srpnu 1998 a týkala se příchodu nových zaměstnanců (Alena Müllerová, Marek Vítek, Jiří Kučera).

Charakter mediální kauzy však měl říjnový odchod moderátorky Jany Bobošíkové, o němž a o jehož důvodech se v seriózním i v bulvárním tisku diskutovalo až do začátku listopadu a ojedinělým příspěvkem v *Právu* ještě v prosinci. Několik příspěvků samotné Jany Bobošíkové přinesl deník *Blesk*. *Radě České televize* nepřísluší zasahovat do personální politiky vedení *České televize*, nechala se však generálním ředitelem informovat o pozadí celé události a postup vrcholového managementu hodnotila jako racionální. *Rada České televize* v této souvislosti neshledala důvody k vydání vlastního stanoviska ani směrem ke generálnímu řediteli, ani k médiím.

Nepříliš početné (celkem čtyři), ale vždy jednoznačně pozitivní byly ohlasy na listopadové přijetí hlasatele Ondřeje Gini. Novináři zaznamenali, především skutečnost, že nově nastoupivší moderátor je rómského původu).

K mediálním tématům, která obsahovala náznak skandálu, patřilo květnové mimořádné zasedání Stálé komise pro sdělovací prostředky *Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky*, které iniciovali Pavel Dostál (ČSSD) a Jan Kasal (KDU-ČSL) a které jenom dne 22. května 1998 vyvolalo ohlas ve všech celostátních denících. I tento náznak střetu se však brzy uklidnil. Ve spojitosti s *Českou televizí* v srpnu 1998 tisk psal o hrozící stávce jejich zaměstnanců, v září o stížnosti Karla Srpa k *Radě České televize* na odvysílání pořadu *Zblízka 72 hodin nonstop Ferlinghetti* údajně bez vědomí autorů a v prosinci o neprojednání Zprávy o činnosti *Rady České televize* plénem *Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky*.

2.6.2. Obraz České televize jako producenta pořadů

Z dramatických projektů vysílaných v první polovině roku 1998 se největším ohlasem může pochlubit série *Arrowsmith*, z publicistických pořadů věnovaných umění cyklus *Bigbít*. Mezi dokumenty z tohoto hlediska dominoval cyklus *Nevyjasněná úmrtí*. Hodně se psalo i o publicistickém cyklu *Co my NATO* a o dobročinném koncertu *Mám život a naději aneb Červená ještěrka*.

Četné - vesměs negativní - reakce v tisku vyvolával pravidelně pořad *Nadoraz*. Bangerské aféra se stala nejčastěji diskutovaným tématem, týkajícím se *České televize* v květnu 1998. Spíše než na autory pořadu se deníky soustředily na vyjádření politiků k obviněním, která se v pořadu objevila. V červnu doznávaly ohlasy

na Bamberskou aféru. Většina článků se zabývala aférou jako takovou a *Česká televize* v nich figurovala jako iniciátor zveřejnění této kauzy. V červenci zaujal pozornost tištěných médií další příspěvek pořadu *Nadoraz*, tentokrát reportáž o Janu Kavanovi, vysílaná 27. července 1998. Hlavním tématem komentářů se stala objektivita a nestrannost pořadu, nikoli politické důsledky, které z celé kauzy pro Jana Kavana mohly vyplynout.

V listopadu se objevila další stížnost na pořad *Nadoraz*, a to na reportáž ze 16. listopadu nazvanou *Okolo Prahy cestička*. Senátor Václav Mencl (ODS) uvedl, že reportáž může mít vliv na výsledky voleb. Média především zaregistrovala vývoj, ke kterému po odvysílání reportáže došlo - přinesla informaci o tom, že *Česká televize* ukončila pracovní poměr s Janem Šternem. Pozornost tisku vzbudil také postoj tvůrců pořadu, kteří se postavili za odvolaného producenta a ukončili spolupráci s *Českou televizí*. Média v tomto případě nabízela dvojí možnost interpretace: zrušení pořadu bylo výsledkem politického tlaku ČSSD, nebo že zrušení bylo rozhodným postojem generálního ředitele *České televize* Jakuba Puchalského. Tištěná média však naopak téměř nezaznamenala, že se celou záležitostí zabýval *Etický panel České televize* a nezávisle na něm také *Etická komise Syndikátu novinářů České republiky* a že obě tato grémia shledala postup generálního ředitele *České televize* adekvátním a plně oprávněným.

V říjnu vyvolal kontroverzní ohlas tisku zejména drsný humoristický pořad *Čtvrtníček, Šteindler a Vávra uvádějí*. Polemika o tomto pořadu pokračovala na stránkách novin a časopisů i v listopadu 1998. Od prvních článků ze dne 6. října 1998 do konce roku 1998 vyšlo jenom v celostátních denících celkem na čtyřicet článků. Dá se shrnout, že humor těchto tří autorů se neseťkává s jednoznačným pochopením.

2.6.3. *České televize* v českém tisku roku 1998 - souhrn

Proporce referování českého tisku o *České televizi* se v roce 1998 výrazně odlišovaly od předchozích let. Novináři zaměřili svou pozornost na otázky veřejnoprávní televize jako instituce a věnovali se jim - a v souvislosti s nimi i úvahám o podstatě veřejné služby - ve srovnání s předchozími lety mnohem častěji. Jde o logickou reakci tisku na výměnu vedení tak významné instituce.

Podzim roku 1998 přinesl navíc významný posun v úhlu pohledu: v souvislosti s okolnostmi zániku pořadu *Nadoraz* se odborná veřejnost začala v mnohem vyšší míře zabývat otázkami profesní etiky novinářů. V tomto smyslu můžeme označit celou „*aféru Nadoraz*“ za potřebný katalyzátor této diskuse.

Dalším pozitivním rysem tištěné reflexe vysílání *České televize* se v roce 1998 stala vyšší kvalita kritiky původní české televizní tvorby, která je pro tvůrce nesmírně potřebná v roli zpětné vazby.

Nelze pominout, že zejména ve druhé polovině roku 1998 se na podobě tiskových ohlasů na činnost a vysílání *České televize* pozitivně projevila kvalitativně nová úroveň práce oddělení *public relations* *České televize*. Věcností, otevřeností a jednoznačností stanovisek, které *Česká televize* ve druhé polovině roku 1998 zpravidla poskytovala tisku velice rychle, zamezilo toto oddělení tomu, aby se některé aféry v tištěných médiích vůbec rozběhly a poškozovaly obraz *České televize* v očích veřejnosti. *Rada České televize* konstatuje, že tzv. krizovou komunikaci zvládla v roce 1998 *Česká televize* na mnohem vyšší kvalitativní úrovni než v letech předchozích.

3. Hlavní závěry *Rady České televize* o činnosti *České televize*

V hlavních závěrech *Rada České televize* shrnuje svá hodnocení činnosti *České televize* tak, aby bylo patrné, jak *Česká televize* vyhověla dikci příslušných právní norem, které upravují povinnosti *České televize*, především zákona č. 483/1991 Sb., o *České televizi* v platném znění a Zákon č. 468/1991 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání v platném znění.

Rada České televize konstatuje, že v roce 1998 Česká televize plnila své poslání vysílatele veřejné služby a naplňovala smysl i literu zákona č. 483/1991 Sb., o České televizi v platném znění.

Rada České televize je přesvědčena, že v oblasti šíření televizních programů Česká televize plní své povinnosti nejlepším možným způsobem. Na konci roku 1997 Česká televize šířila signál vysílacího okruhu ČT 1 prostřednictvím základní sítě čtyřiceti jednoho vysílače a doplňkové sítě čtyři sta čtrnácti převaděčů; signál vysílacího okruhu ČT 2 pak základní sítí třiceti jednoho vysílače, přičemž doplňkové pokrytí území České republiky signálem ČT 2 dále zajišťovalo sto sedmdesát jedna převaděčů. Díky tomu byl signál ČT 1 v roce 1997 přístupný celkem 99,7% domácností, vybavených v České republice televizním přijímačem, a signál ČT 2 celkem 94,9% týchž domácností. Z toho vyplývá, že uvedení jednoho vysílače základní sítě a čtyř převaděčů signálu vysílacího okruhu ČT 1 a jednoho vysílače základní sítě a čtyřiceti tří převaděčů signálu vysílacího okruhu ČT 2 v průběhu roku 1998 představovalo pouze malý doplněk již beztak prakticky všeobecně dostupné služby, doplněk, jehož cena spočívá zejména v tom, že jeho prostřednictvím vyšla Česká televize vstříc legitimním zájmům obyvatel příhraničních obcí České republiky a často reagovala na jejich iniciativu.

*Rada České televize konstatuje, že se České televizi během roku 1998 podařilo začít vytvářet podmínky pro to, aby její zpravodajské a diskusní pořady dosahovaly požadované profesní úrovně, a naplňovaly tak požadavek zajištění objektivity, vyváženosti a všestrannosti ve zpravodajských, publicistických a diskusních pořadech. Změny, k nimž došlo po 1. dubnu 1998, znamenaly zavedení nových kritérií do hodnocení těchto pořadů uvnitř České televize a tím i posun směrem ke standardům běžným v zemích s delší tradicí fungování televize veřejné služby v demokratickém politickém systému. Za zvláštní zmínku stojí úprava formátů tradičních pořadů České televize *Aréna* a „21“ v době kampaně před volbami do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky. V roce 1998 v této souvislosti poskytla Česká televize poprvé za*

sedm let své existence v plném rozsahu službu, kterou od veřejnoprávních vysílatelů občané demokratických států zpravidla očekávají.

Rada České televize konstatuje, že Česká televize během roku 1998 podnikla kroky, které dávají naději na zlepšení úrovně investigativní žurnalistiky a tím na zkvalitnění služby, kterou v této oblasti poskytuje vysílatel ze zákona veřejnosti. Nejen zpravodajství samo, ale také mimo jeho rámec prezentované výsledky investigativní práce novinářů lze považovat za faktor významně podporující svobodnou tvorbu názorů, jak České televizi ukládá zákon. Významným střetem, v němž se ukázala neslučitelnost dřívější praxe České televize ve sféře investigativní žurnalistiky s dodržováním základních pravidel profesní etiky novinářů, byl zánik pořadu Nadoraz. Rada České televize oceňuje, že vedení České televize neustoupilo nátlaku zájmových skupin a z měřítek, které se rozhodlo uplatňovat na posuzování etické stránky investigativních pořadů, neslevilo. Rada České televize uvítala, když Etická komise Syndikátu novinářů České republiky shledala postoj vedení České televize v zásadě za odůvodněný a legitimní. Za důležité však pokládá i to, že pořad Nadoraz byl velice rychle nahrazen jiným pořadem investigativní žurnalistiky Tady a teď plus, zabývajícím se stejně kriticky - ale při dodržení zásad profesní etiky - agendou, které se věnoval zaniklý pořad Nadoraz..

Rada České televize shledala, že v roce 1998 Česká televize významným způsobem podporovala kulturní identitu, a to především soustředěným důrazem kladeným konkrétními pořady na rozvoj povědomí o české i světové historii, podporou umělecké tvorby (zvláště kinematografie), vlastní dramatickou tvorbou a navazováním na živé tradice televizní tvorby (např. dokumentární tvorbu).

Rada České televize konstatuje, že Česká televize je významným kulturotvorným faktorem české společnosti a je nucena konstatovat, že Česká televize v roce 1998 nedokázala v několika případech překonat nedostatky v pěstování jazykové kultury a kultury vyjadřování obecně.

Rada České televize konstatuje, že v oblasti vzdělávání, výchovy mladé generace a poskytování ekologických informací Česká televize v roce 1998 i nadále prokazovala snahu naplňovat úkoly, které jí stanoví zákon. Zároveň se Rada České televize domnívá, že v této oblasti měla Česká televize v roce 1998 ještě stále velký a nedostatečně využívaný potenciál a že na úkor prezentace výsledků vědy a nových technologií (především informačních) neúměrně preferovala některé často velmi okrajové kulturní aktivity a několikrát během roku 1998 sklouzla k nekritickému prezentování názorů a postojů, které lze hodnotit jako pseudovědecké. Na druhou stranu však Rada České televize s uspokojením konstatuje, že v průběhu roku 1998 Česká televize pracovala na přípravě nových formátů pořadů o vědě a technologiích, které buď již uvedla nebo uvede v průběhu roku 1999. Rada České televize nebyla v roce 1998 spokojena s odbornou

ani etickou stránkou ekologického týdeníku České televize Nedej se. Ekologickou problematiku ve vysílání České televize obecně shledává Rada České televize jako dlouhodobě podceňovanou. Tento přístup České televize pokračoval i v roce 1998.

Rada České televize se domnívá, že v poskytování „kvalitní zábavy“, jak to České televizi ukládá zákon, nedošlo ani v roce 1998 k výraznějšímu zlepšení. Zábavné pořady představují i nadále velkou slabinu ve vysílání České televize, což zbytečně otevírá prostor jiným televizním vysílatelům pro šíření zábavných pořadů, o jejichž kvalitě lze stále s úspěchem pochybovat.

4. Vlastní činnost Rady České televize

4.1. Složení a práce *Rady České televize*

4.1.1. Členové *Rady České televize*

PhDr. Jan Jirák	předseda
Mgr. Alena Kinclová	místopředsedkyně
Mgr. Vladislav Kučík	místopředseda
Václav Erben	
PhDr. Pavel Kabzan	
Mgr. Juraj Podkonický	
PhDr. František Schildberger	
PhDr. Petr Weiss	
Mgr. Jiří Zajíc	

4.1.2. Sekretariát *Rady České televize*

Jiřina Marcinová	tajemnice
do 10. září Blanka Cimbulková	sekretářka
od 14. září Jana Kamicová	sekretářka

4.1.3. Jednání *Rady České televize*

Rada České televize v roce 1998 jednala celkem čtyřicetkrát. Každého jednání se zúčastnil generální ředitel *České televize* nebo jeho zástupce. Zprávy z jednání jsou vystaveny na internetové stránce *Rady České televize*.

Ve dnech 17. - 19. září 1998 se konalo společné výjezdní zasedání *Rady České televize* a vedení *České televize*.

Dne 7. října 1998 se konalo výjezdní zasedání *Rady České televize* v Ostravě.

Dne 2. prosince 1998 se konalo mimořádné zasedání *Rady České televize*.

4.1.4. Agenda Rady České televize v roce 1998

Rada České televize se na svých zasedáních v roce 1998 zabývala zejména:

- * úrovní hlavního zpravodajského pořadu „*Události*“ a konstatovala, že mimo jiné často dochází k doslovnému přebírání formulací ČTK, včetně věcných chyb (6. zasedání dne 18. února 1998).
- * pořadem *Nadoraz*, a to konkrétně v souvislosti s tzv. „bamberskou kauzou“, přičemž konstatovala, že způsob zpracování tohoto příspěvku v zásadě odpovídá dlouhodobě úrovni pořadu a že kopíruje některé negativní stereotypy, zejména sklon k povrchnosti a emotivnosti prezentace - tyto závěry *Rady České televize* byly osobně tlumočeny předsedou *Rady České televize* J. Jirákem poslanci K. Machovcovi (10. zasedání dne 25. března 1998).
- * stížností P. Dostála na odvysílání pořadu *Nadoraz* konkrétně reportáží „*Nechte toho!*“ o Janu Kavanovi - *Rada České televize* vydala na svém zasedání dne 26. srpna 1998 usnesení, které je přílohou této části Výroční zprávy.
- * stížností reverenda Vladimíra Strejčka, představeného náboženské společnosti českých unitářů, na předpojatost reportáže *Strejček z Amerikou* zařazené do pořadu *Nadoraz*.
- * stížností na pořad *Nadoraz*, kterou se *Rada České televize* zabývala, byla stížnost opata strahovského M.J. Pojezdného na chování štábu pořadu *Nadoraz* při natáčení reportáže o kauze M. Chadimové.
- * diskusním pořadem *Aréna* a došla k závěrům, že je třeba zdůraznit herní podstatu hlasování, případně i změny dramaturgie. *Rada České televize* apelovala na *Českou televizi*, aby pracovala na zvýšení profesionality moderátora a doporučila *České televizi*, aby věnovala větší péči formulaci otázky pro diváky (13. zasedání dne 15. dubna 1998 a 22. zasedání dne 17. června 1998).
- * pořadem *S politiky netančím*, konkrétně úrovní humoru v pořadu ze dne 25. 4. 98. *Rada České televize* konstatovala, že některé projevy protagonistů pořadu jsou v rozporu s posláním veřejnoprávní televize i s programovým prohlášením *Rady České televize* (15. zasedání dne 29. dubna 1998).
- * předvolebními pořady v *České televizi* a konstatovala, že celkově byla suma těchto pořadů velmi kvalitní a vyjádřila v této souvislosti uznání vedení *České televize*
- * filmem *Král Šumavy* - *Rada České televize* se v této souvislosti na svém zasedání dne 17. září 1998 rozhodla, že se dále nebude zabývat otázkou zařazení tohoto filmu do vysílání *České televize*.
- * uváděním nevědeckých názorů ve vysílání *České televize*. *Rada České televize* konstatovala, že k nekritické prezentaci pseudovědeckých názorů i přes její opakované důrazné upozorňování stále dochází, a to i v pořadech, jež mají informativní (nikoliv kupř. zábavní) funkci. *Rada České televize*

nepovažuje prezentaci pseudovědeckých názorů za naplňování služby veřejnosti (30. zasedání dne 30. září 1998).

- * stížností Václava Mencla na údajné oslabení jeho pozice před druhým kolem senátních voleb odvysíláním reportáže *Kudy, kudy cestička*.
- * seriálem *Třicet případů majora Zemana*. Na základě rozsáhlé debaty o případném vysílání tohoto seriálu se *Rada České televize* rozhodla, že vytvoří koncepční materiál *Pro a proti*. Závěry jednotlivých členů *Rady České televize* byly dány k dispozici na internetové stránky *Rady České televize* v únoru 1999 (38. zasedání dne 2. prosince 1998).

4.1.5. Účast členů *Rady České televize* na konferencích v roce 1998

Petr Weiss se ve dnech od 13. - 16. listopadu 1998 zúčastnil konference Evropského institutu pro média v Moskvě.

Alena Kinclová se ve dnech 4. - 6. listopadu 1998 zúčastnila konference *Úloha médií ve střední Evropě*, kterou v Budapešti pořádal *Evropský institut pro média*.

4.1.6. Setkání *Rady České televize* s dalšími veřejnými institucemi v roce 1998

Ve dnech 18. a 19. března 1998 se zástupci *Rady České televize* zúčastnili jednání Stálé komise pro sdělovací prostředky PSP ČR. Na základě doporučení Stálé komise *Rada České televize* rozhodla, že zprávy z jednání *Rady České televize* budou zveřejňovány od 1. dubna 1998 na internetových stránkách *Rady České televize*.

Dne 15. dubna 1998 se Jiří Zajíc za *Radu České televize* zúčastnil pracovní schůzky s představiteli nejvýznamnějších sdružení dětí a mládeže ČR, která se uskutečnila v budově PSP ČR.

Dne 20. května 1998 se Jan Jiráček za *Radu České televize* zúčastnil setkání se členy *Rady České republiky pro rozhlasové a televizní vysílání*.

Dne 29. května 1998 se Jan Jiráček zúčastnil jako zástupce *Rady České televize* výjezdního školení public relations *České televize* v Jevanech v rámci *České televize*.

Vladislav Kučík se za *Radu České televize* zúčastnil zahájení Českého festivalu filmové komedie *Novoměstský hrnc smíchu*, které se uskutečnilo 13. - 20. června 1998. Jan Jiráček se zúčastnil slavnostního vyhlášení výsledků a zakončení festivalu.

Rada České televize se zúčastnila prezentace společnosti IP Praha s.r.o., které se konalo 17. června 1998.

Vladislav Kučík se zúčastnil Mezinárodního filmového festivalu v Karlových Varech.

Rada České televize se dne 2. září 1998 zúčastnila jednání s Radou Českého rozhlasu

A. Kinclová se dne 8. září 1998 zúčastnila setkání na Ministerstvu kultury ČR k návrhu zákona o provozování rozhlasového a televizního vysílání.

Rada České televize se podílela jako spoluorganizátor s Ústavem autorského práva, práv průmyslových a soutěžního práva Právnické fakulty UK na organizaci semináře na téma Směrnice o televizi bez hranic a její implementace v ČR dne 10. listopadu 1998.

Rada České televize se dne 4. listopadu 1998 zúčastnila 5. schůze Výboru pro vědu, vzdělání, kulturu, mládež a tělovýchovu PS PČR.

Dne 25. listopadu se konalo společné setkání *Rady České televize* se zástupci Nezávislé odborové organizace *České televize*.

Na 36. zasedání *Rady České televize* dne 18. listopadu informoval Jan Jiráček o setkání s předsedou Stálé komise pro sdělovací prostředky PS PČR I. Langerem a místopředsedkyní P. Buzkovou.

Na 38. zasedání *Rady České televize* dne 2. prosince 1998 informoval Vladislav Kučík *Radu České televize* o pracovní schůzce s Poslaneckým klubem KSČM.

4.1.7. Důležitá rozhodnutí *Rady České televize* v roce 1998

Rada České televize na svém 38. zasedání dne 2. prosince 1998 schválila rozpočet *České televize* na rok 1999.

Rada České televize vyslovila souhlas s odprodejem části pozemku *České televize* v Brně do vlastnictví města Brna z důvodu výstavby pozemní komunikace „Pražské radiály“, s tím, že odprodej v žádném případě nenaruší povozní potřebu *České televize* v této lokalitě - zasedání č. 11 ze dne 1. dubna 1998.

Rada České televize dále vyslovila souhlas se zahájením jednání o odprodeji nemovitostí v majetku *České televize*, jež jsou užívány TS Ostrava - zasedání č. 36 ze dne 18. listopadu 1998.

4.1.8. Expertní analýzy a studie zadané *Radou České televize*

Rada České televize zadala expertní analýzy týkající se vysílání pro děti a mládež (viz podkapitola o pořadech pro děti). *Rada České televize* se shodla na tom, že pro komplexní uchopení problematiky potřebuje pohledy expertů na psychologii (vybrán byl Petr Macek), sociologii (Josef Alan) a odborníka na televizní a dramaturgickou práci (Jiří Dufek) a zadala expertům tří týdenní období v červnu 1998.

Rada České televize nabídla prostřednictvím generálního ředitele České televize odevzdané analýzy pořadů pro děti a mládež nové producentské skupině České televize.

Dále Rada České televize zadala expertní analýzy investigativních pořadů České televize v období květen - září 1998; experti - Václava Humheyová a Jan Hlaváček.

Rada České televize požádala generálního ředitele České televize, aby spolu s vedením České televize vypracoval koncepční materiál vývoje České televize. Generální ředitel České televize tento materiál předložil v prosinci 1998 pod názvem „Česká televize na prahu třetího tisíciletí“.

Rada České televize se rozhodla přijmout nabídku firmy Coopers and Lybrand na „Studii provozního prostředí České televize“, jejímž cílem bylo poskytnout novému vedení urychlený přehled o hospodaření a činnosti organizace. Ze závěrů této studie vyplynulo, že současná interní struktura je celkově zastaralá.

4.2. Obsazení funkce generálního ředitele *České televize*

Koncem roku 1997 (viz *Výroční zpráva Rady České televize o činnosti České televize v roce 1997*, odd. 3.3, s. 113) vypsal *Rada České televize* **veřejné výběrové řízení** na obsazení funkce generálního ředitele *České televize* od 1. dubna 1998 do 31. března 2004.

Rada České televize dospěla na sklonku roku 1997 k závěru, že je nezbytné vypsat výběrové řízení na funkci generálního ředitele *České televize*. Vedly ji k tomu poznatky, jež jsou shrnuty v úvodu k této zprávě, v podkapitole nazvané *Česká televize na prahu roku 1998*. Při svém rozhodnutí *Rada České televize* vycházela z toho, že je to nejčistší řešení, jež televizi veřejné služby umožní předejít problémům, které by nevyhnutelně nastaly v nejbližších letech a jejichž kořeny spatřovala především v organizační struktuře neodpovídající nárokům doby a konzervativní odolnosti stávajícího vedení vůči jakýmkoliv změnám. Zároveň *Rada České televize* sledovala cíl připravit *Českou televizi* co nejlépe na to, aby byla schopna zdárně čelit výzvám, které ji očekávají kolem roku 2000 a bezprostředně po něm. **Po pečlivé analýze jejího stavu, organizační struktury, finanční situace i vývojového potenciálu a po posouzení perspektiv vývoje na české mediální scéně proto *Rada České televize* dne 3. prosince 1997 vypsal v řádném termínu výběrové řízení na místo generálního ředitele *České televize*. Důvodem k tomuto kroku byla legitimní otázka, zda právě stávající generální ředitel je schopen předložit nejlepší vizi vývoje *České televize* v dalším funkčním období.**

Do výběrového řízení na funkci generálního ředitele *České televize* došlo dvacet devět přihlášek a do výběrového řízení bylo zařazeno celkem dvacet pět uchazečů, jejichž přihlášky vyhovovaly podmínkám výběrového řízení (viz znění inzerátu v příloze) postoupily do prvního kola. Přihlášky byly vyhodnoceny dle *Pravidel pro obsazení funkce generálního ředitele České televize* přijatých *Radou České televize* dne 3. 12. 1997. *Rada České televize* se usnesla, že bude průběh výběrového řízení zaznamenávat formou očíslovaných protokolů, stvrzených datovaným podpisem předsedy a jednoho z místopředsedů. *Rada* byla rozdělena do dvou čtyřčlenných skupin, předseda nebyl členem žádné skupiny. Z každé skupiny postoupilo do druhého kola maximálně pět projektů. Po prostudování všech předložených projektů *Rada České televize* navrhla do dalšího kola devět uchazečů, kteří byli pozváni na individuální pohovor. Dne 4. února *Rada* vyhodnotila 3. kolo výběrového řízení. Do přímého hlasování postoupili dva uchazeči a ***Rada České televize* tajným hlasováním zvolila pro funkční období 1998 - 2004 generálním ředitelem *České televize* Mgr. Jakuba Puchalského, který z kandidátů nejlépe splňoval představy *Rady České televize* o nositeli potřebných změn.** Veškeré protokolární podklady z jednotlivých kol výběrového řízení jsou archivovány v sekretariátu *Rady České televize*.

Volba nového generálního ředitele nepochybně vedla k posunu v naléhavosti řešení některých úkolů a redefinici priorit. Nový generální ředitel nutně potřeboval rekonstruovat nejvyšší vedení *České televize* a vytvořit si manažerský tým, kterému by dokázal důvěřovat. Tento úkol plnil generální ředitel ve dvou etapách - sérií jednání před nástupem do funkce (období únor a březen 1998) a v prvních týdnech po uvedení do funkce (duben až červen 1998). Personální stabilizace vrcholového managementu *České televize* se stala prvním a současně jedním z nejnáročnějších úkolů, které před novým generálním ředitelem vyvstaly. V první etapě, kdy ještě nebyl nový generální ředitel uveden do funkce, se potýkal s iracionální rezistencí vrcholového managementu, jehož funkční období končilo. *Rada České televize*, která se snažila předání a převzetí funkce pokud možno usnadnit, nabídla zvolenému novému generálnímu řediteli možnost připravovat se na výkon funkce v prostorách *Rady*. Záhy však shledala, že vzniklá situace je emocionálně příliš vypjatá a lidsky těžko udržitelná a na svou snahu rezignovala. Nastupující generální ředitel vedl jednání s pracovníky *České televize* v narychlo pronajatých kancelářských prostorách a funkci skutečně začal přebírat až 1. dubna 1998 ráno. Převzetí funkce proběhlo protokolárně za přítomnosti odstupujícího a nastupujícího generálního ředitele, jejich právních zástupců a předsedy *Rady České televize*. Druhá etapa rekonstrukce vedení *České televize* proběhla již daleko standardnějším způsobem, i když v atmosféře soustředěného zájmu médií a s četnými mediálními i vystoupeními členů bývalého vedení.

Rada České televize nastalou situaci respektovala, snažila se však o maximální kontinuitu v jednání vedení, což se projevilo například v tom, že trvala na svém usnesení, v němž v souvislosti s projednáváním návrhu rozpočtu na rok 1998 požádala generálního ředitele o to, aby „*proporcionálně posílil ... vzdělávací pořady, zpravodajství a publicistiku*“, na druhé straně ale netrvala na tom, aby nové vedení *České televize* předložilo do 30. června 1998 aktuální údaje o „*poměrech nákladů dle programových typů*“ (viz *Výroční zpráva Rady České televize o činnosti České televize v roce 1997*, s. 105). Umožnila novému vedení, aby se soustředilo na změny v oblasti zpravodajství, a s časovým odstupem konstatuje, že právě tyto změny, byť ještě nejsou ukončeny, představují jeden z největších úspěchů *České televize* v roce 1998.

Rada České televize konstatuje, že nový generální ředitel dokázal velmi účinně a rychle rekonstruovat nový vrcholový management České televize a zajistit chod instituce v nových podmínkách. Dále je zřejmé, že změny, k nimž nové vedení České televize přistoupilo, byly vedeny snahou o zkvalitnění služby, kterou Česká televize svou výrobou a vysíláním poskytuje veřejnosti.

4.3. Stížnosti řešené Radou České televize v roce 1998

Jako nástroj kontroly veřejnosti nad vysíláním veřejnoprávní televize řeší *Rada České televize* v rámci svých kompetencí i stížnosti občanů a organizací. V roce 1998 to bylo celkem 86 stížností. Standardním postupem řešení těchto podání v Radě bylo vyžádání si stanoviska generálního ředitele *České televize*, eventuálně jeho prostřednictvím i ostatních subjektů dotčených v dané stížnosti, jejich následné projednání v Radě *České televize* a písemná odpověď stěžovatelům. Podněty z těchto podání přitom *Rada České televize* považuje za jeden ze základních prostředků zpětné vazby o kvalitě vysílání *České televize*.

Některé stížností se týkaly autorských práv nebo pracovně právních záležitostí (především to byly stížnosti pracovníků s nimiž byl ukončen pracovní poměr nebo byli odvoláni z funkcí po nástupu nového vedení *České televize* v dubnu 1998). Tyto byly předány k vyjádření právnímu odboru *České televize* a odpovědi na ně byly navíc doplněny o právní názor *Rady České televize*. Lze přitom konstatovat, že žádná z celkem pěti stížností tohoto charakteru nebyla uznána za oprávněnou.

Celkem logicky se většina stížností týkala investigativních, zpravodajských nebo zpravodajsko-publicistických pořadů televize. V oblasti zpravodajství to byly především stížnosti na nevyváženost informací nebo přímo na jejich nedostatečnou objektivitu, eventuálně v některých případech i na vystupování moderátorů. Kromě stížností občanů lze do této kategorie zařadit i podání některých občanských sdružení (např. Sdružení na ochranu pacientů) nebo politických stran a hnutí (např. Nezávislí) v nichž si stěžují na nedostatečnou prezentaci ve vysílání. Většina těchto stížností přitom byla *Radou České televize* uznána za alespoň částečně oprávněnou.

V této souvislosti je však problémem neujasněnost některých příliš obecných pojmů v zákoně o *České televizi* - typickým příkladem může být zákonem předepsána nutnost zachovávat vyváženost vysílání. Je zde např. ve vztahu k politickým subjektům myšlena jejich prezentace na obrazovce rovným dílem pro všechny, prezentace dle výsledků posledních voleb, dle průzkumů veřejného mínění, dle počtu členů či dle nějakých jiných kritérií? Tyto a podobné otázky týkající se pojmu veřejnoprávnosti by měly být řešeny i na semináři, který *Rada České televize* spolu s *Radou ČRo* svolává za účasti předních našich i zahraničních mediálních odborníků v r.1999.

Z hlediska pořadů snažících se o investigativní přístup vyvolal nejvíce emocí pořad *Nadoraz*. V r.1998 obdržela *Rada České televize* celkem 8 stížností na postup redaktorů tohoto pořadu a jednu stížnost na jeho "zrušení" (byl rozvázán pracovní poměr pouze s producentem tohoto pořadu, poté dala redakce sama výpověď, takže pořad nebyl zrušen zásahem z vedení). Ve všech případech stížností na postup redaktorů tohoto pořadu *Rada České televize* shledala podání jako oprávněná a prostřednictvím generálního ředitele *České televize* opakovaně upozornila redaktory na neetický nebo neprofesionální přístup.

Podobně *Rada České televize* postupovala i ve stížnostech týkajících se ostatních pořadů tohoto typu (příčemž ale např. z pěti stížností na pořad *Klekánice* byla uznána za oprávněnou pouze jedna) nebo pořadů diskusních. Zde se nejvíce podání týkalo nedostatečné úrovně moderátora *Debaty* (po nástupu nového vedení byl tento pořad nahrazen jiným). Pořad *Na hraně* pak vyvolal nejvíce stížností po vysílání diskuse o zločinech komunismu - zde však byly stížnosti členů a příznivců KSČM shledány vesměs neodůvodněnými.

Mnozí diváci (především vědci a odborníci) si stěžovali na opakované prezentování nevědeckých či neověřených názorů na obrazovce veřejnoprávní televize (např. pořady o tzv. auře, léčitelství apod., tři ze čtyř těchto stížností se opět týkaly pořadu *Nadoraz*). *Rada České televize* s těmito námitkami vyjádřila plný souhlas. Považuje za povinnost *České televize* zachovávat objektivitu a serióznost, poskytovat divákům pouze ověřené informace, a to jak v oblasti společenské (politické), tak i v oblasti dokumentárních, diskusních i vzdělávacích programů. Prezentaci vědě odporujících či minimálně objektivně neověřitelných skutečností považuje *Rada České televize* za hrubý prohřešek vůči základní povinnosti *České televize*. *Rada České televize* nemá možnost zasahovat do skladby či dramaturgie konkrétních pořadů. Nicméně upozornila generálního ředitele *České televize* na uvedené skutečnosti a na svůj postoj a bude i nadále bedlivě sledovat vysílání z hlediska zmíněných kritérií.

Velká část stížností se pak týkala záležitostí, jež nejsou v kompetenci *České televize* (např. vysílací práva na sportovní přenosy, název extraligy fotbalu a hokeje), některé stížnosti vycházely z nedostatečné informovanosti diváků (cca 30 reakcí na domnělé zrušení či přesunutí *Křesťanského magazínu*, který samozřejmě zůstal zachován i ve vysílacím schématu dalšího roku).

Závěrem lze konstatovat, že velká část stížností, které *Rada České televize* obdržela v r.1998, byla uznána za oprávněnou. Za nejvážnější přitom považuje *Rada České televize* ty, které se týkaly porušení etických a profesionálních zásad práce redaktorů. V těchto případech vždy v rámci svých omezených kompetencí žádala *Rada České televize* generálního ředitele *České televize* o projednání uvedené záležitosti s příslušnými pracovníky a o zjednání nápravy. I z těchto stížností přitom lze dle názoru *Rady České televize* vyvodit potřebu přijetí závazných etických zásad práce redaktora *České televize*. Jako žádoucí první krok tímto směrem pak *Rada České televize* uvítala založení Etického panelu generálního ředitele *České televize*, jehož členy jsou přední televizní i mimotelevizní odborníci s vysokou morální prestiží. Sama *Rada České televize* k přispělosti k podpoře vědomí profesně etických norem a jejich dalšímu upevnování společně s *Radou ČRo* překladem *Směrnice pro tvůrce pořadů BBC*, který poté dala k dispozici vedoucím i tvůrčím pracovníkům *České televize*.

5. Přílohy

Seznam příloh

- 5.1. Údaje o vysílání v tabulkách
- 5.2. Údaje o vysílání v grafech
- 5.3. Přehled oceněných pořadů a tvůrců *České televize* v zahraničí
- 5.4. Dokument *Česká televize na prahu třetího tisíciletí*
- 5.5. Dopis generálního ředitele *České televize* k pořadu *Nadoraz*
- 5.6. Závěry Etické komise *Syndikátu novinářů České republiky* k pořadu *Nadoraz* (fotokopie)
- 5.7. Statut Etického panelu generálního ředitele *České televize*
- 5.8. Jednací řád Etického panelu generálního ředitele *České televize*

5.1. Údaje o vysílání v tabulkách

Od zavedení celodenního vysílání na programu ČT1 je další zvyšování celkové vysílací plochy České televize možné pouze díky rozšiřování objemu vysílání na ČT2. V důsledku toho roste i podíl vysílání tohoto programu na celkové vysílací ploše - v roce 1997 se blížil 44 % a v roce 1998 se dostal nad 45 %. Rozdíl v objemu vysílání obou programů představoval v roce 1998 už jen cca 4,1 hodiny denně.

Celková vysílací plocha České televize v letech 1992 - 1998 (v hodinách)						
Rok	ČT1		ČT2		Úhrnem	
	Celkem hodin	Denní průměr hodin	Celkem hodin	Denní průměr hodin	hodin	%
1992*)	5080	13,9	4918	11,5	9998	62,4
1993	7164	19,6	6133	16,8	13297	82,9
1994	8760	24,0	6576	18,0	15336	95,7
1995	8609	23,6	6760	18,5	15369	95,9
1996	8724	23,8	6464	17,7	15188	94,7
1997	8749	23,9	6772	18,6	15524	96,8
1998	8760	24,0	7269	19,9	16029	100,0

Zdroj dat: Analýza programu a auditoria

*) rok vzniku České televize

Poznámka: Procenta jsou ve vztahu k objemu vysílání v roce 1998 (ten je považován za 100 %).

**Vysílací plocha České televize
v jednotlivých čtvrtletích roku 1998
(v hodinách)**

Čtvrtletí	ČT1		ČT2		Úhrn ČT1 + ČT2	
	Celkem hodin	Denní průměr	Celkem hodin	Denní průměr	Celkem hodin	Denní průměr
I.	2160	24,0	1848	20,5	4008	44,5
II.	2184	24,0	1824	20,0	4008	44,0
III.	2208	24,0	1778	19,3	3986	43,3
IV.	2208	24,0	1819	19,8	4027	43,8
Rok 1998	8760	24,0	7269	19,9	16029	43,9
Zdroj dat: Analýza programu a auditoria						

Podíl studií v Brně a Ostravě na vysílání České televizi zaznamenal pozoruhodný meziroční nárůst, a to jak absolutní (vyjádřený počtem hodin), tak relativní (procentuální). Zatímco v roce 1997 obě studia obohatila vysílání České televize 1339 hodinami (což představovalo 8,6 % celkové vysílací plochy), v roce 1998 to bylo již 1542 hodinami (tedy 9,6 % celkového objemu vysílání). Nárůst tak činil 203 hodin, respektive 1 procento.

Podíl studií na celkové vysílací ploše České televize v roce 1998 (v hodinách a v procentech)						
	ČT1		ČT2		Celkem	
	plocha		plocha		plocha	
	v hod.	v %	v hod.	v %	v hod.	v %
Praha	7781	88,8	6706	92,3	14487	90,4
Brno	545	6,2	310	4,2	855	5,3
Ostrava	434	5,0	253	3,5	687	4,3
celkem	8760	100,0	7269	100,0	16029	100,0
Zdroj dat: Analýza programu a auditoria						

V programové nabídce roku 1998 poprvé během existence České televize zaznamenaly reprízy převahu nad premiérami. Je třeba podotknout, že je to převaha v poměru cca 1 : 0,9, tedy mírná. Nepochybně jde o důsledek rozšiřování vysílání do pozdně nočních a brzy ranních časů prostřednictvím automatického opakování zejména cyklických pořadů. Napovídá to skutečnost, že k této převaze dochází pouze na programu ČT1, na němž vysílání v roce 1998 běželo nonstop dnem i nocí, zatímco na programu ČT2 s vysíláním po půlnoci přerušovaným si udržely převahu premiéry nad reprízami.

Podíl premiér a repríz ve vysílání České televize v roce 1998 (v hodinách a v procentech)						
	ČT1		ČT2		Celkem	
	plocha		plocha		plocha	
	v hod.	v %	v hod.	v %	v hod.	v %
premiéry	3850	43,9	3776	51,9	7626	47,6
reprízy	4910	56,1	3493	48,1	8403	52,4
celkem	8760	100,0	7269	100,0	16029	100,0
Zdroj dat: Analýza programu a auditoria						

Zastoupení vlastních a převzatých pořadů ve vysílání České televize v roce 1998 se od situace předchozího roku prakticky neliší: na dvě hodiny pořadů vlastních připadá zhruba hodina pořadů převzatých. Tento poměr ve prospěch vlastních pořadů je přitom výraznější na ČT1 (1 : 0,4) než na ČT2 (1 : 0,7).

Původ pořadů vysílaných Českou televizí v roce 1998 (v hodinách a procentech)						
	ČT1		ČT2		Celkem	
	v hod.	v %	v hod.	v %	v hod.	v %
vlastní	6379	72,8	4278	58,9	10657	66,5
převzaté domácí	77	0,9	299	4,1	376	2,3
převzaté zahraniční	2304	26,3	2692	37,0	4996	31,2
Zdroj dat: Analýza programu a auditoria						

Pořadí podle zastoupení programových typů ve vysílání České televize zůstalo v roce 1998 na prvních pěti místech stejné jako v předchozím roce: první **dramatické a literární pořady** (zhruba čtvrtina vysílací plochy), druhá **publicistika** (její podíl se zvýšil z 12,9 % na 14,1 %), třetí **informativní pořady** (nárůst z 12,3 % na 14,0 %), čtvrté **zpravodajství** (nárůst o 0,6 % na 11,6 %) a páté **dokumentární pořady** (v obou letech shodně 9,1 %).

Na šestou příčku se v roce 1998 dostaly **pořady sportovní**. Více než dvouprocentnímu nárůstu (ze 4,8 % na 7,1 %) se nelze divit, protože rok 1998 byl rokem zimní olympiády a také mistrovství světa v kopané a tyto dvě nejvýznamnější sportovní události roku zprostředkovávala Česká televize.

Rovněž **pořady zábavné a hudebně-zábavné** ve svou úhrnu zaznamenaly viditelný nárůst, a to z 9,5 % na 10,6 %.

Milovníci hudby jistě uvítali více **hudebních pořadů**: v procentuálním vyjádření jejich přírůstek činil sice jen 0,3 %, ale v hodinách byl zřetelnější, protože „poskočil“ o 59 hodin (z 294 na 353).

Mírný pokles ve srovnání s rokem 1997 zaznamenaly **pořady vzdělávací a osvětové** (z 5,5 % na 5,0 %, což v denním průměru znamená pokles z 2,3 na 2,2 hodiny - tedy o 6 minut).

Relativně stejně byly zastoupeny **pořady náboženské** - v roce 1997 i 1998 jim připadlo 0,5 % celkové vysílací plochy.

**Zastoupení programových typů
ve vysílání České televize v roce 1998
(v hodinách a v procentech)**

ČT1	premiéry		reprízy		celkem	
	v hod.	v %	v hod.	v %	v hod.	v %
informativní^{*)}	750	19,5	290	5,9	1040	11,9
zpravodajské	570	14,8	194	4,0	764	8,7
publicistické	490	12,7	795	16,3	1285	14,7
dokumentární	169	4,4	325	6,6	494	5,6
sportovní	332	8,6	160	3,3	492	5,6
vzdělávací	24	0,6	88	1,5	112	1,3
osvětové	125	3,2	188	3,8	313	3,6
zábavné	318	8,3	320	6,5	638	7,3
hudebně zábavné	111	2,9	412	8,4	523	6,0
hudební	8	0,2	75	1,7	83	0,9
dramatické	909	23,6	1900	38,7	2809	32,1
literární	0	0,0	4	0,1	4	0,0
náboženské	33	0,9	2	0,0	35	0,4
doplňkové	10	0,3	25	0,5	35	0,4
reklamní	1	0,0	132	2,7	133	1,5
celkem	3850	43,9	4910	56,1	8760	100,0

Zdroj dat: Analýza programu a auditoria

**Zastoupení programových typů
ve vysílání České televize v roce 1998
(v hodinách a v procentech)**

ČT2	premiéry		reprízy		celkem	
	v hod.	v %	v hod.	v %	v hod.	v %
informativní^{*)}	553	14,6	641	18,4	1194	16,4
zpravodajské	749	19,8	344	9,8	1093	15,0
publicistické	363	9,6	602	17,2	965	13,2
dokumentární	429	11,4	528	15,1	957	13,2
sportovní	628	16,7	23	0,7	651	9,0
vzdělávací	105	2,8	163	4,7	268	3,7
osvětové	28	0,7	80	2,3	108	1,5
zábavné	27	0,7	92	2,6	119	1,6
hudebně zábavné	212	5,6	207	5,9	419	5,8
hudební	149	3,9	121	3,5	270	3,7
dramatické	509	13,5	633	18,1	1142	15,7
literární	5	0,2	0	0,0	5	0,1
náboženské	13	0,3	31	0,9	44	0,6
doplňkové	6	0,2	24	0,7	30	0,4
reklamní	0	0,0	4	0,1	4	0,1
celkem	3776	51,9	3493	48,1	7269	100,0

Zdroj dat: Analýza programu a auditoria

Pořadí podle programových typů (srovnání let 1997 a 1998)					
1997 (ČT1+ČT2)			1998 (ČT1+ČT2)		
Poř.	Programový typ	Podíl na vysílání	Poř.	Programový typ	Podíl na vysílání
1	dramatické a literární pořady	25,2 %	1	dramatické a literární pořady	24,8 %
2	publicistická	12,9 %	2	publicistická	14,1 %
3	informativní (bez teletextu)	12,3 %	3	informativní	14,0 %
4	zpravodajství	11,0 %	4	zpravodajství	11,6 %
5	dokumentární pořady	9,1 %	5	dokumentární pořady	9,1 %
6	vzdělávací a osvětové	5,5 %	6	sportovní	7,1 %
7	zábavné	5,4 %	7	hudebně-zábavné	5,9 %
8	sportovní	4,8 %	8	vzdělávací a osvětové	5,0 %
9	hudebně zábavné	4,1 %	9	zábavné	4,7 %
10	hudební	1,9 %	10	hudební	2,2 %
11	reklamní	0,7 %	11	reklamní	0,8 %
12	náboženské	0,5 %	12	náboženské	0,5 %
13	doplňkové	0,2 %	13	doplňkové	0,4 %
	teletext in vision	11,4 %			
Zdroj dat: Analýza programu a auditoria					

V posledních dvou letech se ve vysílání České televize vyhranilo pět hlavních zdrojů, z nichž Česká televize pro své vysílání získává nejvíce zahraničních pořadů - první USA, druhá Velká Británie, třetí Francie, čtvrté mezinárodní zpravodajství Euronews a pátá Spolková republika Německo. Na šesté místo v roce 1998 postoupilo Japonsko; stalo se tak díky přenosům z olympiády v Naganu. Jako objemově stabilní zdroje se jeví Slovensko a Austrálie. Výrazněji více pořadů se do vysílání dostalo z Itálie, Španělska, ale také z Ruska a Maďarska. Naopak nejvíce ubylo pořadů kanadské provenience.

**Země původu zahraničních pořadů
vysílaných Českou televizí v letech 1997 a 1998
(v hodinách a v procentech)**

	1997 (ČT1+ČT2)			1998 (ČT1+ČT2)		
	podíl v hod.	% zahr.por.	% vys.ploch	podíl v hod.	% zahr.por. ^{*)}	% vys.pl. ^{**)}
Austrálie	95	1,9	0,6	91	1,8	0,6
Čína	4	0,0	0,0	3	0,0	0,0
Francie	573	11,6	3,7	582	11,7	3,6
Itálie	112	2,3	0,8	173	3,5	1,1
Japonsko	20	0,4	0,1	201	4,0	1,3
Kanada	229	4,6	1,5	113	2,3	0,7
Maďarsko	15	0,3	0,1	64	1,3	0,4
Polsko	20	0,4	0,1	11	0,2	0,0
Rakousko	21	0,4	0,1	11	0,2	0,0
Rusko SNS)	23	0,5	0,1	78	1,6	0,5
Slovensko	187	3,8	1,2	195	3,9	1,3
SRN	314	6,4	2,0	346	6,9	2,2
Španělsko	71	1,4	0,5	115	2,3	0,7
Švédsko	62	1,3	0,4	36	0,7	0,2
USA	1560	31,6	10,0	1659	33,2	10,3
V.Británie	827	16,8	5,4	700	14,1	4,4
Euronews ^{***)}	490	9,9	3,2	401	8,0	2,5
ostatní	313	6,4	2,0	217	4,3	1,4
celkem	4936	100,0	31,8	4996	100,0	31,2

Zdroj dat: Analýza programu a auditoria

^{*)} procento vztažené k souhrnné stopáži zahraničních pořadů (v roce 1997: 4936 hodin)

^{**)} procento vztažené k celkové vysílací ploše všech pořadů bez rozdílu původu (v roce 1997: 15524 hodin)

^{***)} mezinárodní zpravodajský pořad vysílaný na ČT2

Také v roce 1998 mezi zahraničními pořady v programové nabídce České televize převládaly evropské tituly: z celkového počtu 4996 hodin zahraničních pořadů bylo uvedeno 2901 hodin pořadů evropského původu. Jde tedy o 58 % všech odvysílaných pořadů ze zahraničí a téměř o pětinu celkové vysílací plochy (přesně o 18,1 %).

Přehlednout nelze ani další skutečnost - totiž to, že objem evropských a severoamerických pořadů představuje ve svém úhrnu 93,5 % všech zahraničních titulů.

**Světadíly původu zahraničních pořadů
vysílaných Českou televizí v roce 1998
(v hodinách a v procentech)**

	Podíl v hodinách	% zahranič. Pořadů	% vysílací plochy
Evropa	2901	58,0	18,1
Severní Amerika	1772	35,5	11,1
Latinská Amerika	8	0,2	0,0
Asie	220	4,4	1,4
Austrálie a Oceánie	92	1,8	0,6
Afrika	3	0,1	0,0
Celkem	4996	100,0	31,2

Zdroj dat: Analýza programu a auditoria

5.2. Údaje o vysílání v grafech

5.3. Přehled oceněných pořadů a tvůrců *České televize* v zahraničí

5.4. Dokument *Česká televize na prahu třetího tisíciletí*

5.5. Dopis generálního ředitele *České televize* k pořadu *Nadoraz*

**5.6. Závěry Etické komise *Syndikátu novinářů České republiky* k pořadu *Nadoraz*
(fotokopie)**

5.7. Statut Etického panelu generálního ředitele *České televize*

5.8. Jednací řád Etického panelu generálního ředitele *České televize*